Ára: 1 forint

XVII. évfolyam 22. szám. *1961. június 1*

Ludas Matyi

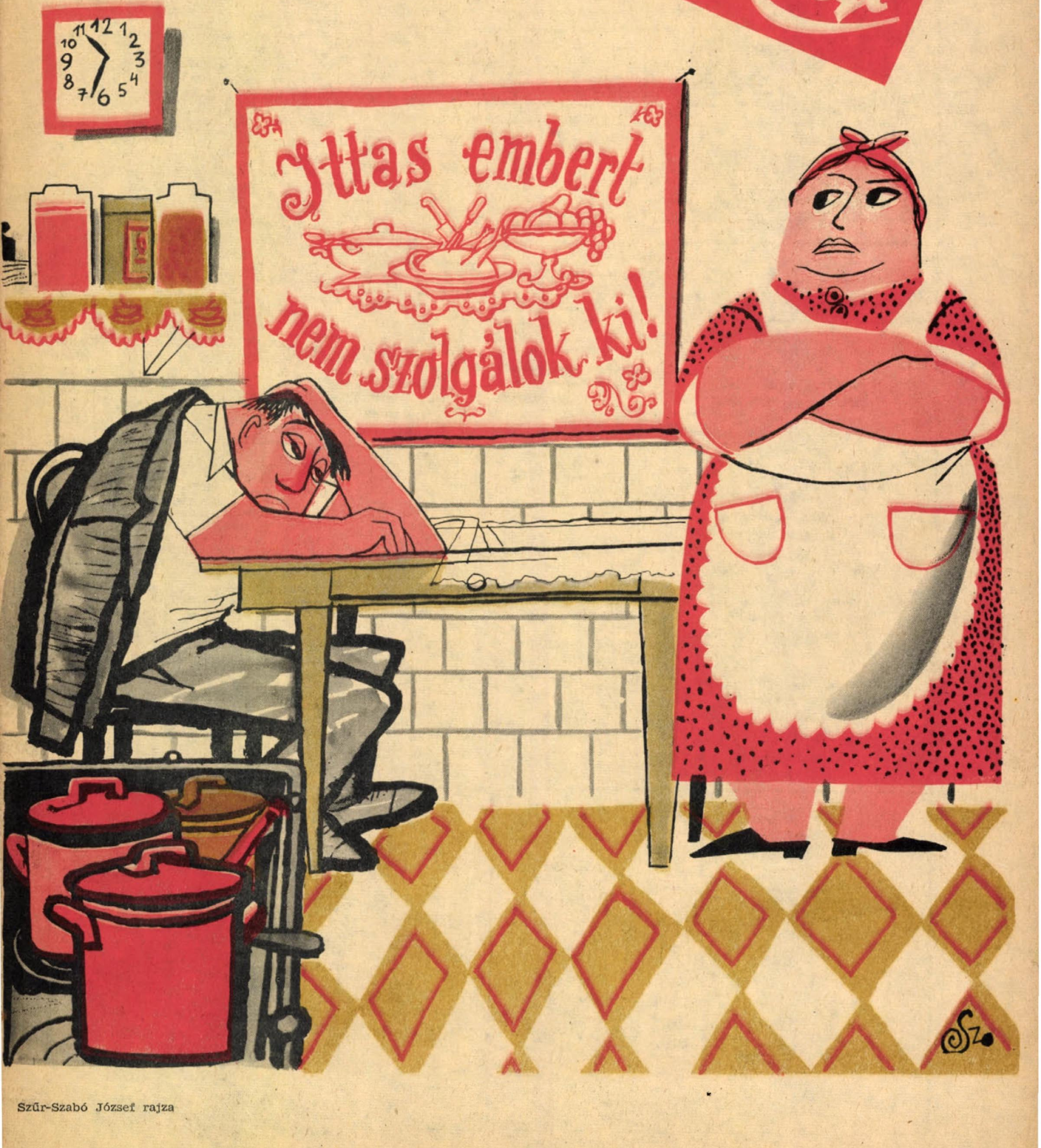
Ittas embert nem szolgálok ki!
SzO

Szűr-Szabó József rajza

Fenntartott hely

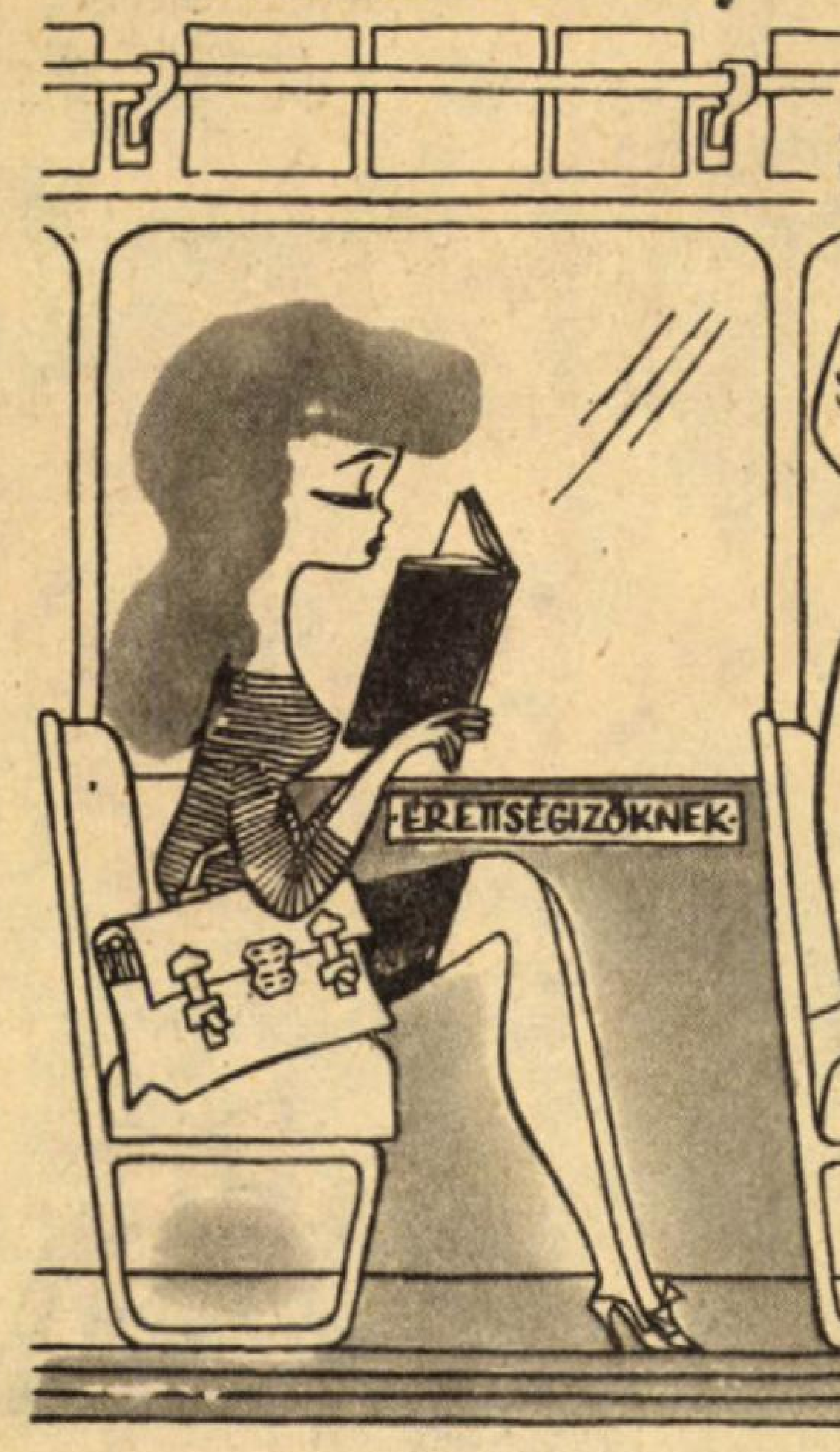

Tóparti tudósítás

Békaóvoda létesült!
Adta hírül hetilapunk,
Melynek hasábjain mindig
Remek szenzációt kapunk...

Az óvodás békákat egy
Mesterséges békástóban
Felhizlalják, s export előtt
Iktatják az iktatóban...

Ámde előbb valamennyit
Meg kell fogni, mert a békák
Az óvoda hallatára
Nem brekegnek heurékát...

Fiaimnak az egész ügy
Persze máris roppant tetszik,
Mind kuruttyol, mint a béka,
Mikor este ágyba fekszik...

E hír nyomán így őrlik fel
Erőm minden maradékát,
Mert folyton azt hajtogatják:
„Apu, fogjál nekünk békát...!”

Szilágyi György

Mariska néni!

Egy barátom mesélte a minap:

— Képzeld el, Mariska néni, a bejárónőm, tegnap összehívta a családot, a családomat, és közölte velünk, hogy társadalmi összefogásra van szükség.

— Milyen ügyben?

— Ezt kérdeztem én is — felelte a barátom. — Mariska néni kifejtette a család előtt, hogy a tiszta lakás nemcsak az ő ügye, és nemcsak a feleségemé, és nemcsak az anyámé, és nemcsak az enyém, és nemcsak a nagyobbik lányomé, és nemcsak a kisebbik lányomé, hanem mindnyájunk ügye, és ezért társadalmi összefogásra van szükség.

— Mennyit fizettek a bejárónőnek?

— Sokat — hangzott a válasz. — Mariska néni azonban azt mondotta, hogy ez elsősorban nem anyagi kérdés, hanem erkölcsi, és ezért kell összefognunk. A lakás tisztaságáért mindnyájan felelősek vagyunk, ez nem magánügy, hanem közügy, és az, aki egy kicsit szívén viseli lakásunk tisztaságát, nem maradhat közömbös a takarítás iránt.

— Ha jól értem — kuncogtam —, Mariska néni azt akarja, hogy...

— Mariska néni azt mondotta, hogy ez elsősorban erkölcsi kérdés, és csak másodsorban takarítási kérdés. Mariska néni hangsúlyozta, hogy családunk minden egyes tagjának szem előtt kell tartania ezt az erkölcsi kérdést, és ha az erkölcsi kérdés netán poros, akkor ne húnyjuk be a szemünket, hanem poroljuk le. Ha az erkölcsi kérdés nincs lepókhálózva, pókhálózzuk le. Néha fel is vikszelhetjük az erkölcsi kérdést, ne várjunk mindent a bejárónőtől, hiszen ő is csak egy ember, egy bejárónő.

— S erre te mit feleltél?

— Nem feleltem semmit, mert Mariska néni nem engedett szóhoz jutni. Azt fejtegette éppen, ne várjuk ölbetett kézzel, hogy a bejárónő hetenként háromszor a lakásunkba repüljön. Nekünk is segítenünk kell. Sokféle módon segíthetünk. Segíthetünk például úgy, hogy lemossuk az ablakokat, az ajtókat, de segíthetünk úgy is, hogy kiporoljuk a szőnyegeket. A takarítás azonban az ő dolga. A kérdésnek, hangoztatta Mariska néni, a bejárónőnk, két oldala van: egy anyagi és egy erkölcsi. Az erkölcsi oldal a mi dolgunk, az anyagi oldalt ő minden hónap végén felveszi, arra ne legyen gondunk.

— Tehát Mariska néni azt akarja — szóltam közbe —, hogy ti takarítsatok helyette...

— Szó sincs róla — tiltakozott a barátom. — Szó sincs róla, te félreértetted az ügyet. Mariska néni nem ezt mondta. Ő csak arra kért bennünket, hogy segítsük, támogassuk az ő munkáját, és legyen a takarítás mindnyájunk ügye, nem konkréten persze, hanem elvi síkon, de ha kell, mossuk fel ezt az elvi síkot és ne várjunk mindig a bejárónőre, hiszen a bejárónő is csak egy ember. S ha netán néhány hétig, más fontos ügyek miatt nem tudna eljönni, fogjunk össze és takarítsuk ki a lakást. A hangsúly azonban nem a takarításon van, hanem az összefogáson.

— S aztán? — érdeklődtem. — Mi történt aztán?

— Természetesen jelentkeztem, és vállaltam a takarítást. Én voltam az első jelentkező a családban — válaszolta a barátom, és ellágyulva hozzátette: — Mariska néni nagyon büszke volt rám.

Mikes György

RAVASZ RÉBUSZ

címmel rejtvényt adtunk fel olvasóinknak lapunk 19. számában. A rejtvényt többszáz olvasónk fejtette meg helyesen: A völgykúti terület a megfelelőbb, mert annak kerülete kétszáz méterrel kevesebb lévén, a kerítéshez kevesebb faanyag kell. A kitűzött tíz könyvjutalmat alábbi megfejtőink nyerték:

Hunyor Lajos. Litér, József Attila u. 1., Domby Sándor, Budapest, II., Harcsa u. 2., Gohiba József, Mór, Marx tér 1., Dokupál István, Sopron, Rákosi u. 23., Simon Ákos, Budapest, VIII., Múzeum u. 15/a., Fischl Katalin, Budapest, XIV., Pillangó u. 9/a., Jakab Erzsébet, Celldömölk, Lenin u. 44., Tóth Éva, Pápa, Szladik János u. 26., Kovács Lászlóné, Zalaegerszeg, Népköztársaság u. 2. II. 12., Vörös M. Józsefné, Halásztelek, Ált. Iskola.

A könyveket postán küldjük el a nyerteseknek.

Párizsban járt a papa

Toncz Tibor rajza

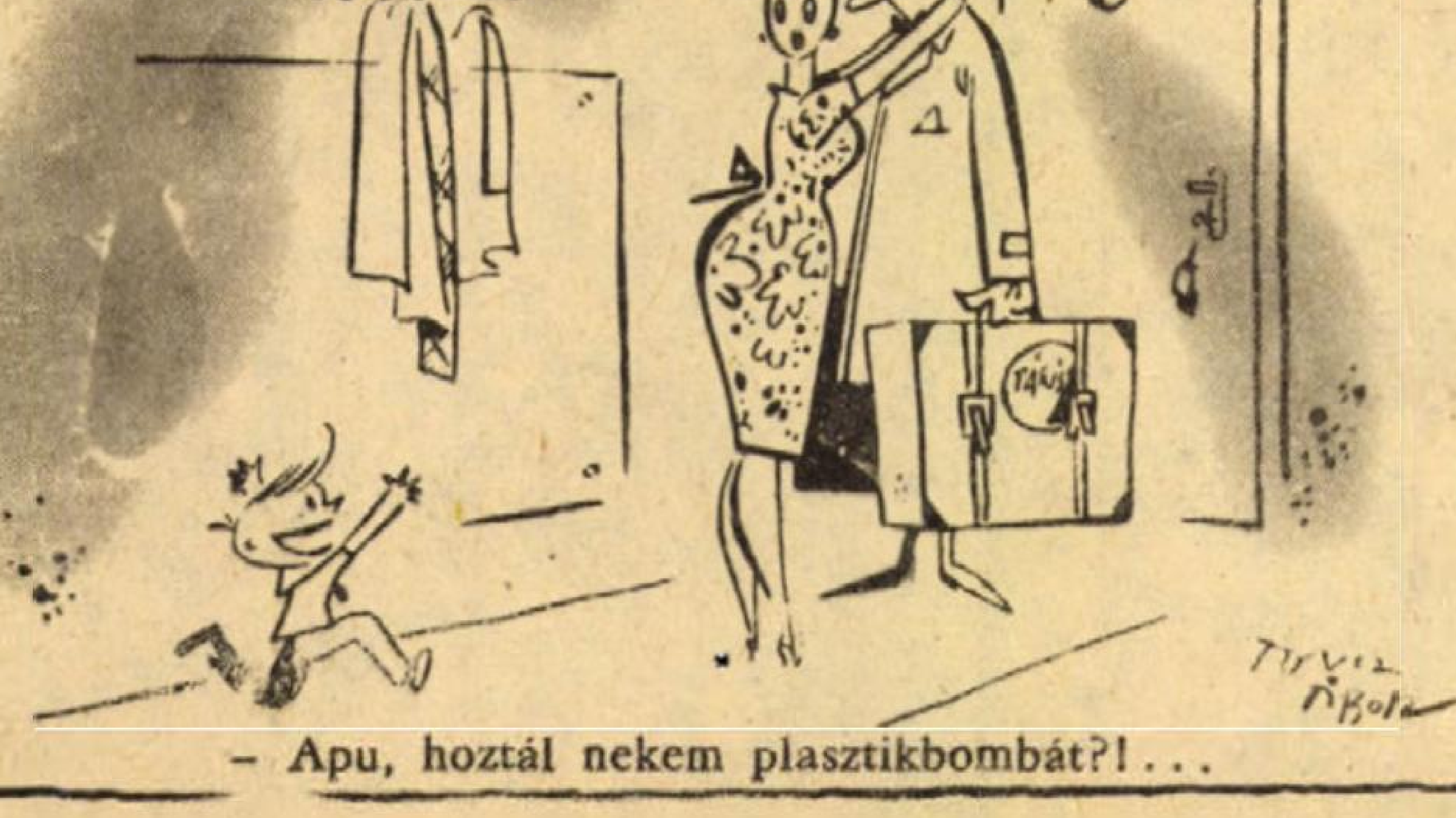

– Apu, hoztál nekem plasztikbombát?! ...

Szalámivég

Bálázs-Piri Balázs rajza

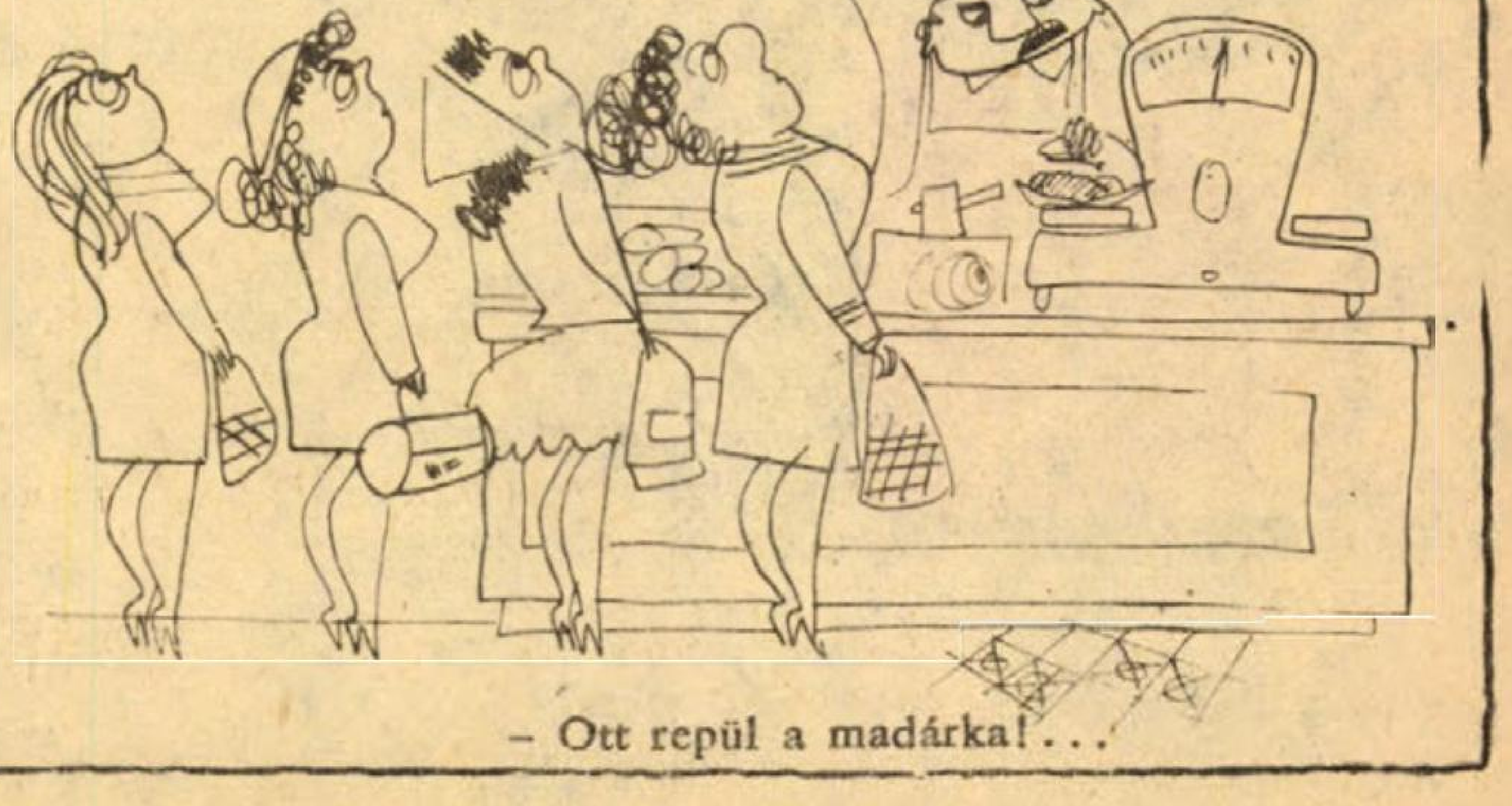

– Ott repül a madárka! ...

Közlekedési rendőr Dél-Koreában

Erdei Sándor rajza

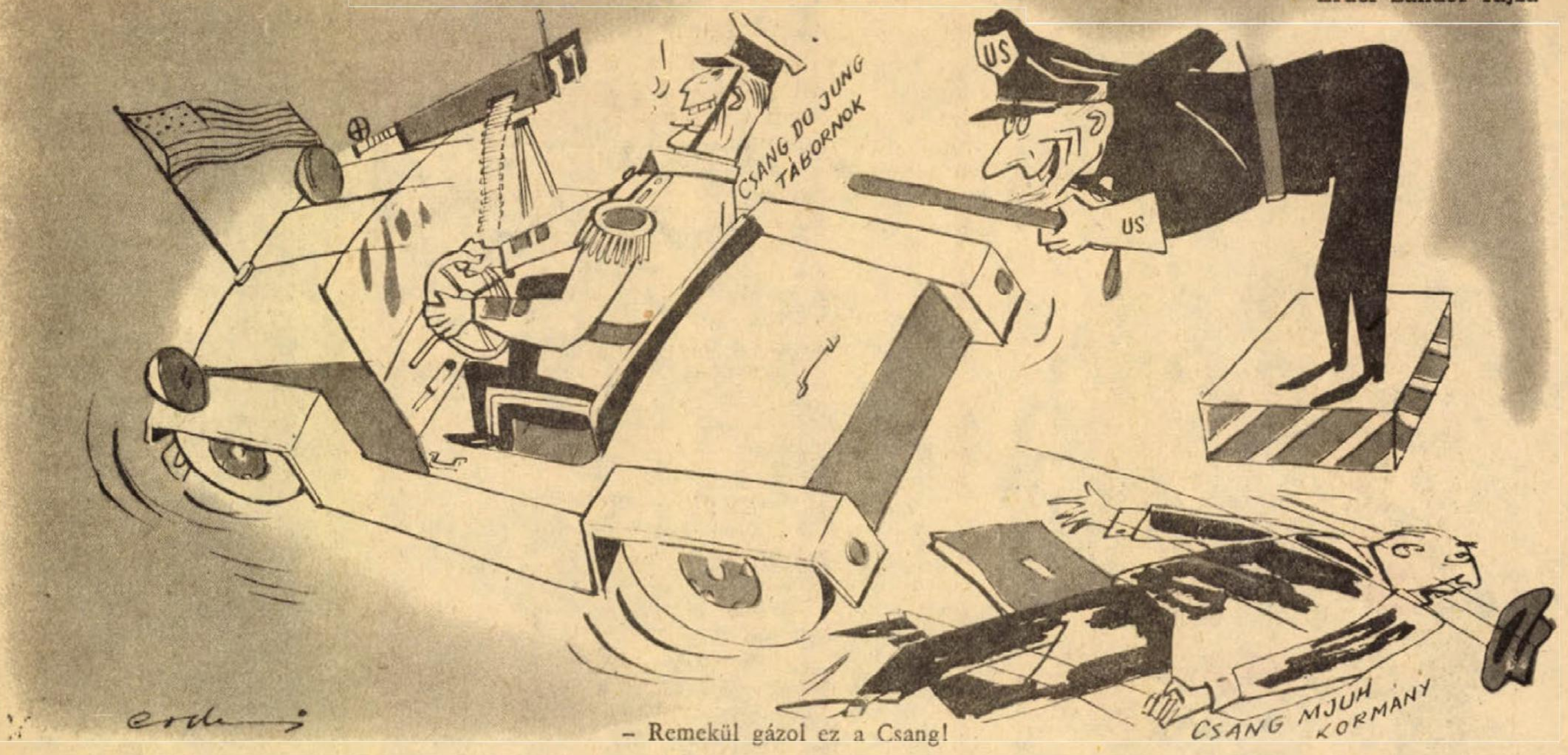

– Remekül gázol ez a Csang!

KÜLÖNÖS KRITIKA

Már láttunk olyan csodát, hogy egy színikritikus bírálatában nem a mű, hanem a szerző rangját tartotta szem előtt, de olyan csodát, hogy egyazon színdarab két társszerzőjét válassza külön ez alapon valaki, olyan csodát most láttunk először.

Arról van szó, hogy Dobozy Imre és Boross Elemér közösen írtak egy zenés vígjátékot. Dobozy Kossuth-díjas, rangra és funkcióra nézve is jelentékenyebb írónk, mint Boross, bár ez utóbbit sem a pacsirta kötötte, hiszen sok és nagy drámai sikerre tekinthet vissza bel- és külhonban egyaránt. Hogyan veszi tehát figyelembe Garai Tamás, a Népszava kritikusa a rangkülönbséget, amelyet minden áron figyelembe óhajt venni? Így:

Először is örvend, hogy végre vérbeli, rangos írót üdvözölhetünk a könnyű műfajban. Helyes. Ebben az örömében mi is osztozunk, Dobozy Imrét mi is szeretjük és tiszteljük. A kritikus később közli, hogy a vérbeli, rangos író rutinos társszerzőt kapott Boross Elemér személyében. Ez már kevésbé tetszett nekünk, mert itt már érzékelhető a finom, de pillanatnyilag időszerűtlen és bántó disztinkció. Ám hagyján. Hanem aztán így folytatja: „A két írói alkat nem tudott közös nevezőre jutni... pontosan lemérhető, hol végződik Dobozy és hol kezdődik Boross.” Vagyis: hogy hol végződik a vérbeli, rangos író s hol kezdődik a rutin.

De ez már aztán igazán otromba dolog! Elsőbben is: kritikus legyen a talpán, aki egy közösen írott színpadi műből ki tudja hallani, hogy mit írt a társszerzők egyike, s mit a másika. Vagy tán azon az alapon találta lemérhetőnek a lemérhetetlent, hogy ami tetszett a darabban, azt feltétlenül Dobozy írta, s ami nem tetszett, az Borosstól származott? S egyáltalán: van-e joga a kritikusnak azt feszegetni, hogy a társszerzők külön-külön mit írtak? Nincs. A társszerzők a mű minden gyengeségéért egyformán felelnek, s egyformán osztoznak a mű minden dicséretében. Nincs ennél természetesebb dolog.

A protokoll szükséges dolog olykor. De az irodalmi kritikában nem szíveljük.

Este, nyolc óra után...

Szegő Gizi rajza

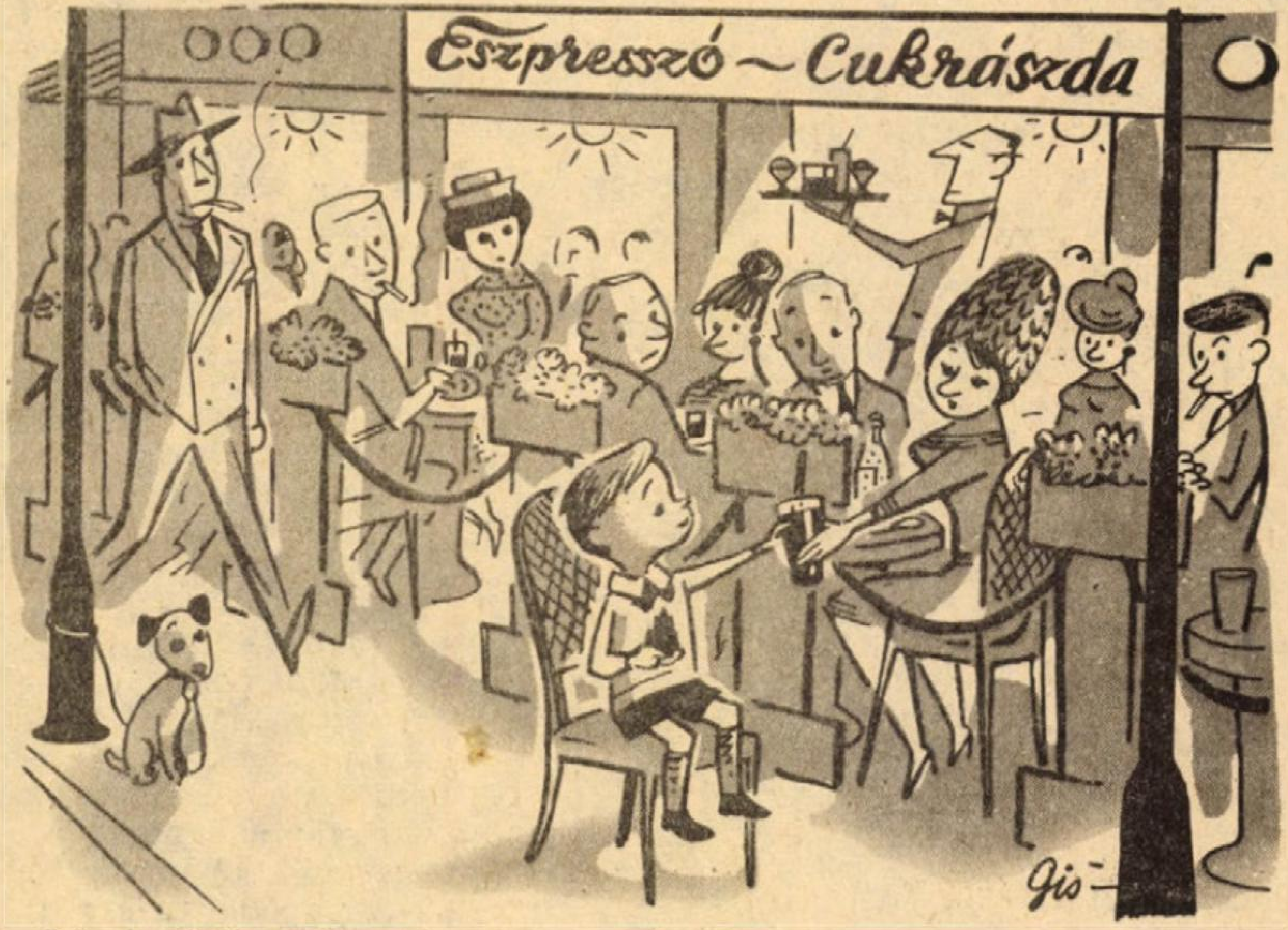

– Látod, Pistike, kifogtunk az új rendeleten! Nem ülsz *bent* a cukrászdában...

Rossz széria...

Takács Zoltán rajza

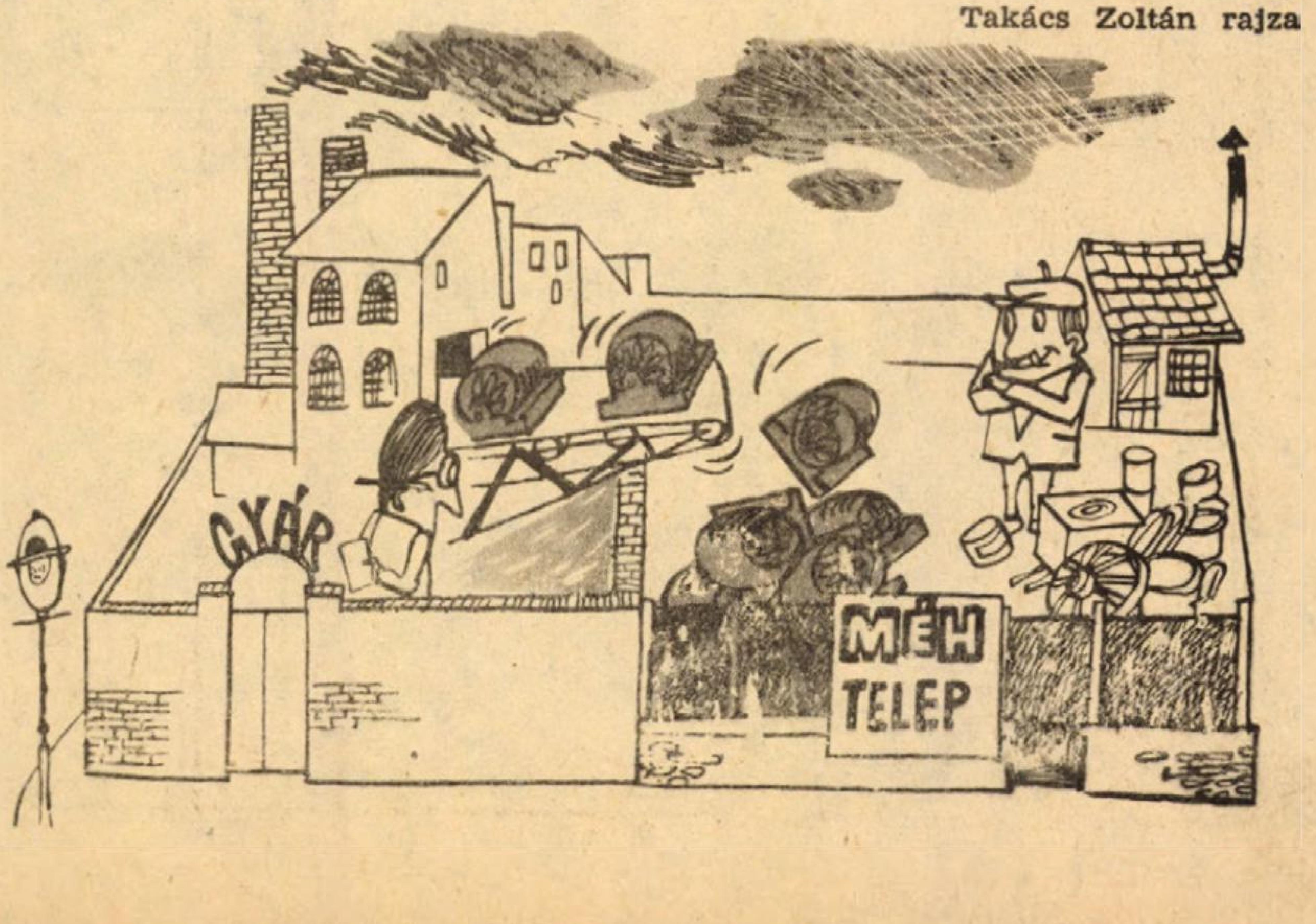

Kritika – szép csomagolásban...

Szűr-Szabó József rajza

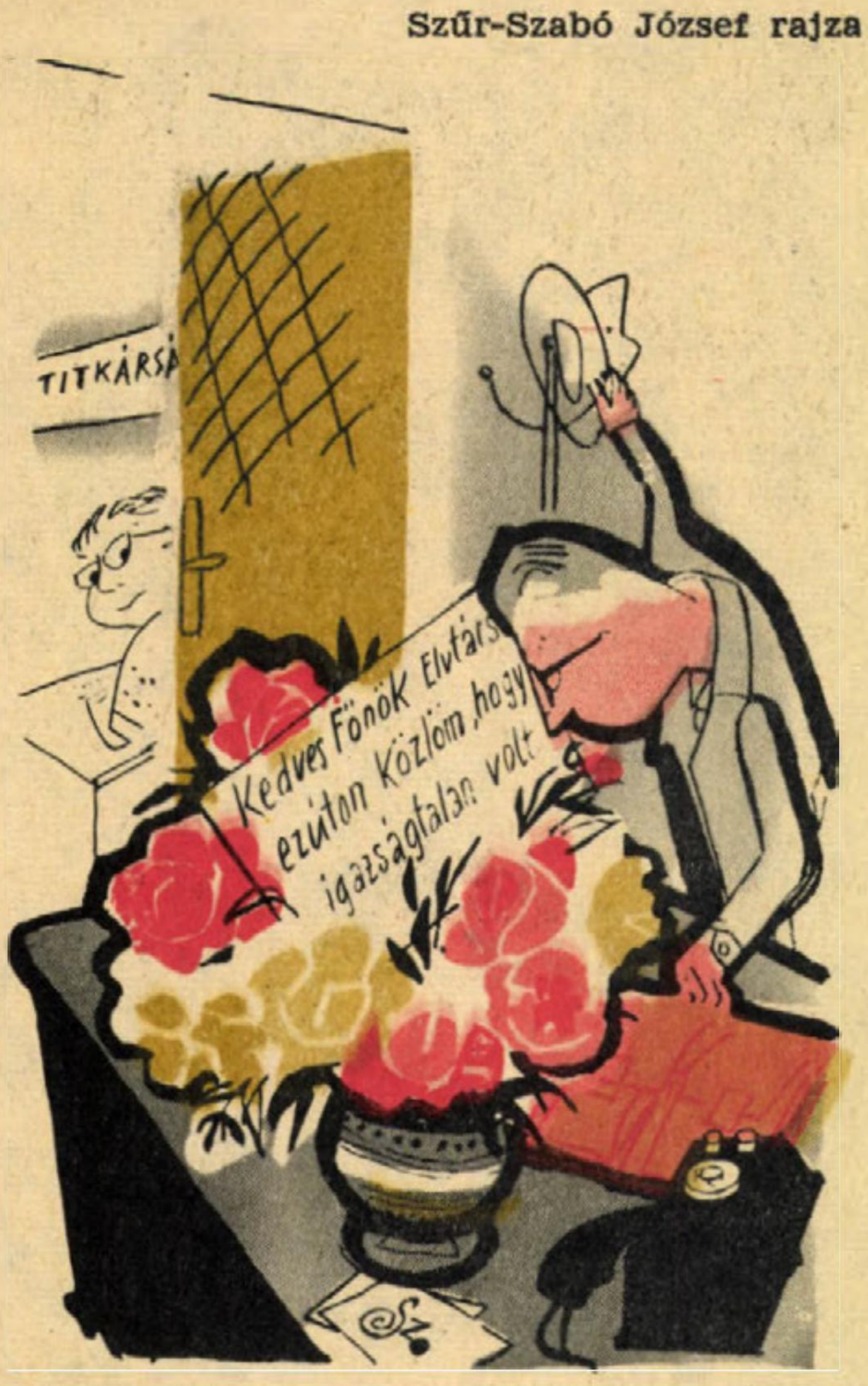
TITKÁRSÁ
Kedves Fönök Elvtárs ezúton Közlöm, hogy igazságtalan volt

Előzékeny patikus

Schwott Lajos rajza

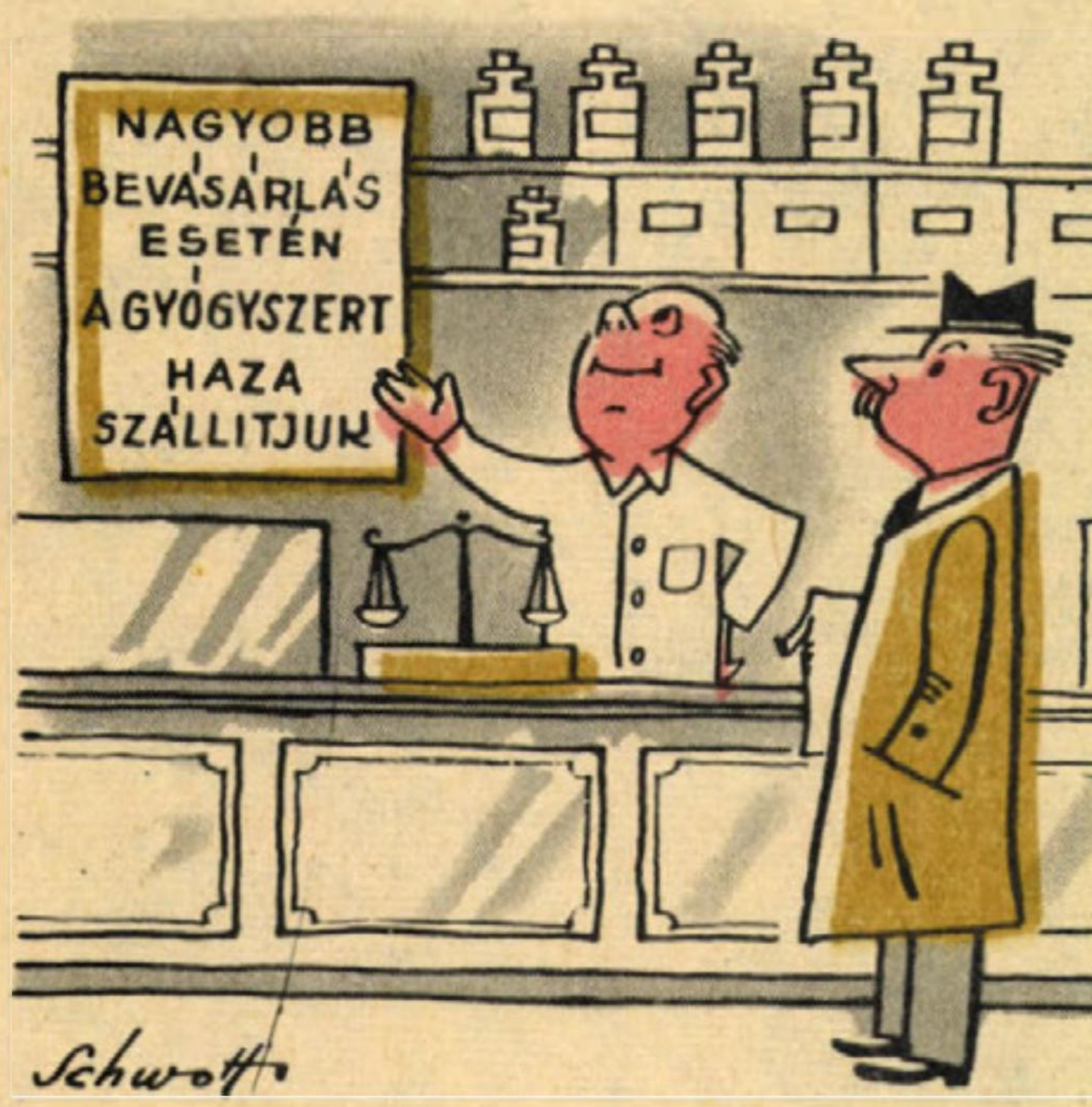
NAGYOBB BEVÁSÁRLÁS ESETÉN A GYÓGYSZERT HAZA SZÁLLITJUK
Schwott

A LUDAS MATYI SZINPADA

LOVAGIAS VETÉLYTÁRS

(Szín: egy vállalati táncmulatság. Jenő meghitten táncol a ritmikusan hullámzó tumultusban Irmával.)

Jenő: Látja azt a kis kopasz emberkét ott a büfénél?

Irma: Hogyne látnám. Annyira azért nem kicsi... Különben ismerem, ma többször felkért, egyszer táncoltam is vele.

Jenő: Kétszer! Láttam.

Irma: Hát akkor kétszer. De meg se jegyeztem a nevét, azt se tudom, hogyan került ide a vállalati rendezvényre...

Jenő: Éppen ezért hadd mondjak el róla egy érdekes dolgot. Én régóta ismerem.

Irma (kacéran): Csak nem féltékeny, Jenő? Meg akarja fúrni nálam?

Jenő: A világért sem árulnék el rosszat senkiről, legkevésbé vetélytársamról. Lovag vagyok, egészen addig a határig, ameddig ez a szocialista férfiöntudattal nem ütközik.

Irma: Szóval, nem akarja befeketíteni előttem őt?

Jenő: Ellenkezőleg... Ugyanis érdekelne, mi a véleménye, mint nőnek, arról, hogy ez a kis csúnya emberke a főváros legnagyobb szívtipirója?

Irma (érdeklődve): Ah!... Nem minden a külső. Biztosan valami rejtett vonzereje van. Tán sok a pénze?

Jenő: Dehogy van! Most is arra spekulál, hogy majd valaki kifizeti neki, amit iszik...

Irma: Akkor bizonyára híres ember. *(Felcsillanó szemmel):* Talán táncdalénekes?

Jenő: Olyan hangja van, mint egy repedt fazékban fövő kappannak.

Irma (kuncogva): Attól még lehetne híres táncdalénekes.

Jenő: Attól még igen. De mégsem az.

Irma: Hát akkor mi a titka hódításainak?... Azt hiszem, megvan. Nőorvos?

Jenő: Említettem, hogy sosincs pénze. Elfelejtette?

Irma: Ja, igaz. Akkor nem lehet nőorvos. Futballista?

Jenő: Csak totózó.

Irma: Űrrepülő-jelölt?

Jenő: Még a hullámvasútra se mer felülni, olyan tériszonya van.

Irma: Akkor hát szellemi kiválóságai vannak?

Jenő: Legyen őszinte, Irmuska. Lehet azzal nőket hódítani?

Irma: Szabad a gazda. Mi a foglalkozása?

Jenő: Jól fogódzzon meg bennem, Irmuska. Műhelyírnok az egyik újpesti telepünkön...

Irma: Ez esetben nem tudom megérteni, mit esznek rajta a nők.

Jenő: Furcsa dolog, mi?... Hogy ez az öreg, kopasz, csenevész, pénztelen, hangtalan, diplomanélküli, tériszonyos műhelyírnok mivel hódított meg már eddig negyvenhét ragyogóbbnál ragyogóbb nőt?

Irma: Maga látta ezt a negyvenhét nőt? Tényleg olyan ragyogóak?

Jenő: Nem, én még egy nővel se láttam soha.

Irma: Hát akkor honnan tudja ilyen pontosan, hogy hány nőt hódított meg?

Jenő: Ő maga mesélte el.

Irma: Csak innen tudja?

Jenő: Csak.

Irma: Ember, hát arra nem gondolt, hogy hazug, hencegő fráter is lehet?

Jenő: Na, csakhogy végre maga is kiismerte őt, Irmuska...

Dunai Ferenc

Jucika és a könyvnapi ajándék

Pusztai Pál rajza

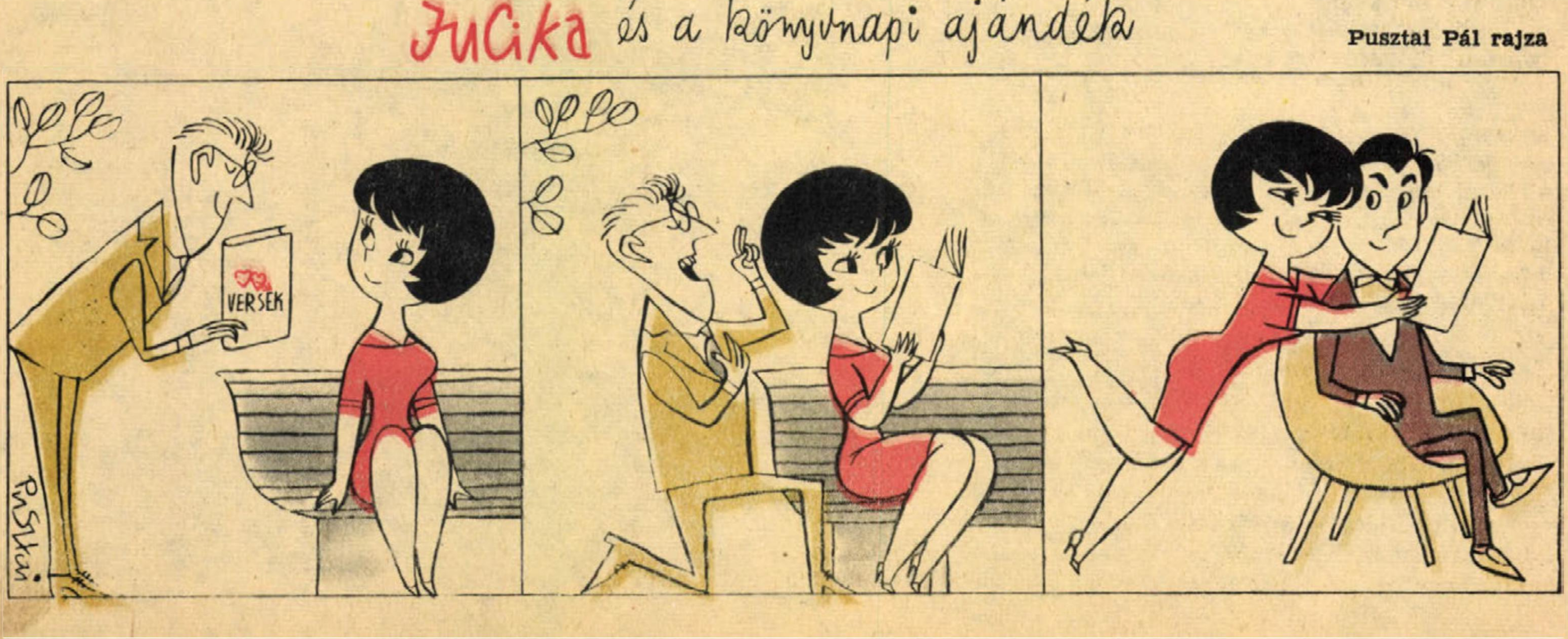

Fő az éberség!

— Felszólítom a kartársat, hogy ne kísérletezzék mellébeszéléssel, és meghatni se próbáljon bennünket. Mi mindent tudunk, minden bizonyíték a kezünkben van. A tagadással csak súlyosbítaná amúgysem rózsás helyzetét.

E komor bevezető után a Mindentépítő KTSZ fegyelmi bizottságának elnöke rövid, de hatásos szünetet tartott. Amikor a szünet letelt, nekiszegezte az első keresztkérdést a bizottság elé idézett Lopner Dezső építésvezetőnek:

— Beismeri-e, hogy Kispesten, az Üzér utca 2. számú családi ház a magáé és jelenleg is abban lakik?

Az építésvezető a kérdés hallatán akkorát csuklott, mint egy csuklós autóbusz. Fegyelmi elé állítani az embert egy olyan ügyben, amelyben teljesen ártatlan? Mert hogyan is történt?

Tavaly nyáron megbízatást kapott egy kutyaól megépítésére Kispesten, az Üzér utcában. Annak rendje-módja szerint megterveztette az ablakot, kiszállíttatta a szükséges építési anyagokat, kiküldött hat kőművest, nyolc segédmunkást, négy ipari tanulót, és beindította a munkát. Honnan is sejthette volna, hogy a brigádvezető tud arról, miszerint a szomszédos üres telek az ő nagyapai öröksége?

Két hónap múlva, a kutyaól műszaki átadás-átvételi szemléje alkalmából véletlenül átpillant a saját telkére, és — uram bocsáss! — lát rajta egy háromszoba összkomfortos családi házat a szükséges melléképületekkel. Tévé antennával és előkerttel! Amint felocsúdott megdöbbenéséből, azonnal felelősségre vonta a brigádvezetőt, összeszidta az egész társaságot, azután fizetett nekik három rundot, mert mit tehet az ember, ha beosztottjai — a maguk nyers egyszerűségében — így fejezik ki a szeretetüket?

De mindettől eltekintve: kár senkit nem ért. Bodri fedél alá került, egy kisember családi házhoz jutott. Ez utóbbi — magasabb szempontból nézve — teljesen egybevág a kormányzat intencióival . . .

— Várom a választ — rezzentette fel elmélkedéséből egy zord hang. — Beismeri, hogy ott lakik? Igen vagy nem?

— Igen, ott lakom, de a házat nem lop . . .

— Nekünk ez elég — fojtotta belé a szót az elnök. — Most arra feleljen: beismeri-e, hogy a múlt hét pénteken a Ferihegyi repülőtérről taxin utazott haza Kispestre, az Üzér utca 2. szám alá?

Lopner előtt elfeketedett a világ. Hát minden és mindenki összefogott, hogy sárbatapsson egy tisztességben megőszült építésvezetőt?

— Megismétlem a kérdést — kopogott rá a ceruzájával az elnök. — Beismeri, hogy pénteken a taxi a repülőtérről Kispestre, az Üzér-utcába vitte? Igen vagy nem?

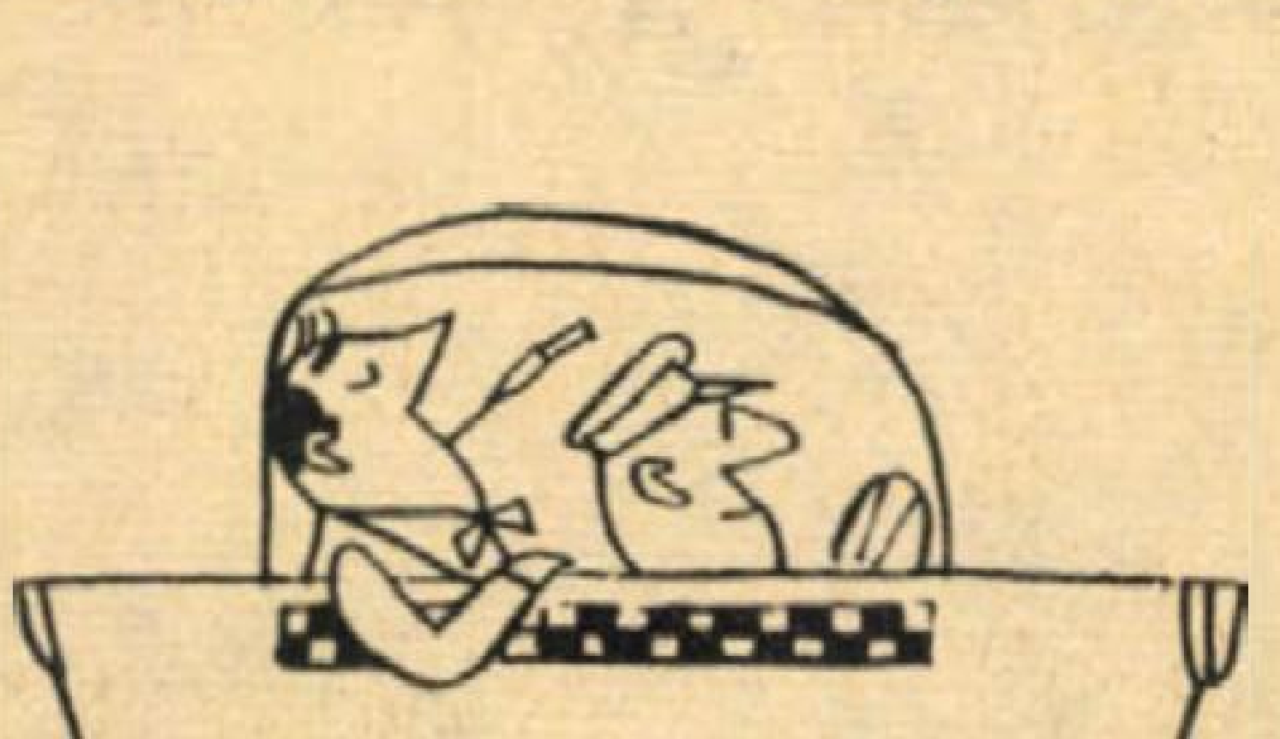

— Beismerem, de az az angol—francia tőkeérdekeltség, amelyik . . .

— Nekünk ez elég! — csattant fel az elnök. — A részletek bennünket nem érdekelnek. Tessék a folyosón megvárni a határozatot.

Pár perc múlva kiszóltak neki, s ő állva hallgatta meg a fegyelmi bizottság döntését.

— Tekintettel arra — hirdette ki az elnök —, hogy Lopner elvtárs a Ferihegyi repülőtérről a kispesti Üzér utca 2. szám alá taxin ment, és az utazási költségelszámolásba is 10 forintos taxiköltséget állított be, jóllehet lakását autóbusszal is megközelíthette volna, a fegyelmi bizottság nyolc forint ötven fillér visszatérítésére kötelezi, és a szövetkezeti vagyon könnyelmű kezeléséért szóbeli dorgálásban részesíti.

Legyen ez elrettentő példa mindenkinek, aki saját kényelmi szempontjait és önös érdekeit a közösség fölé helyezi.

Kürti András

Bécsi zöldvendéglő

Pusztai Pál rajza

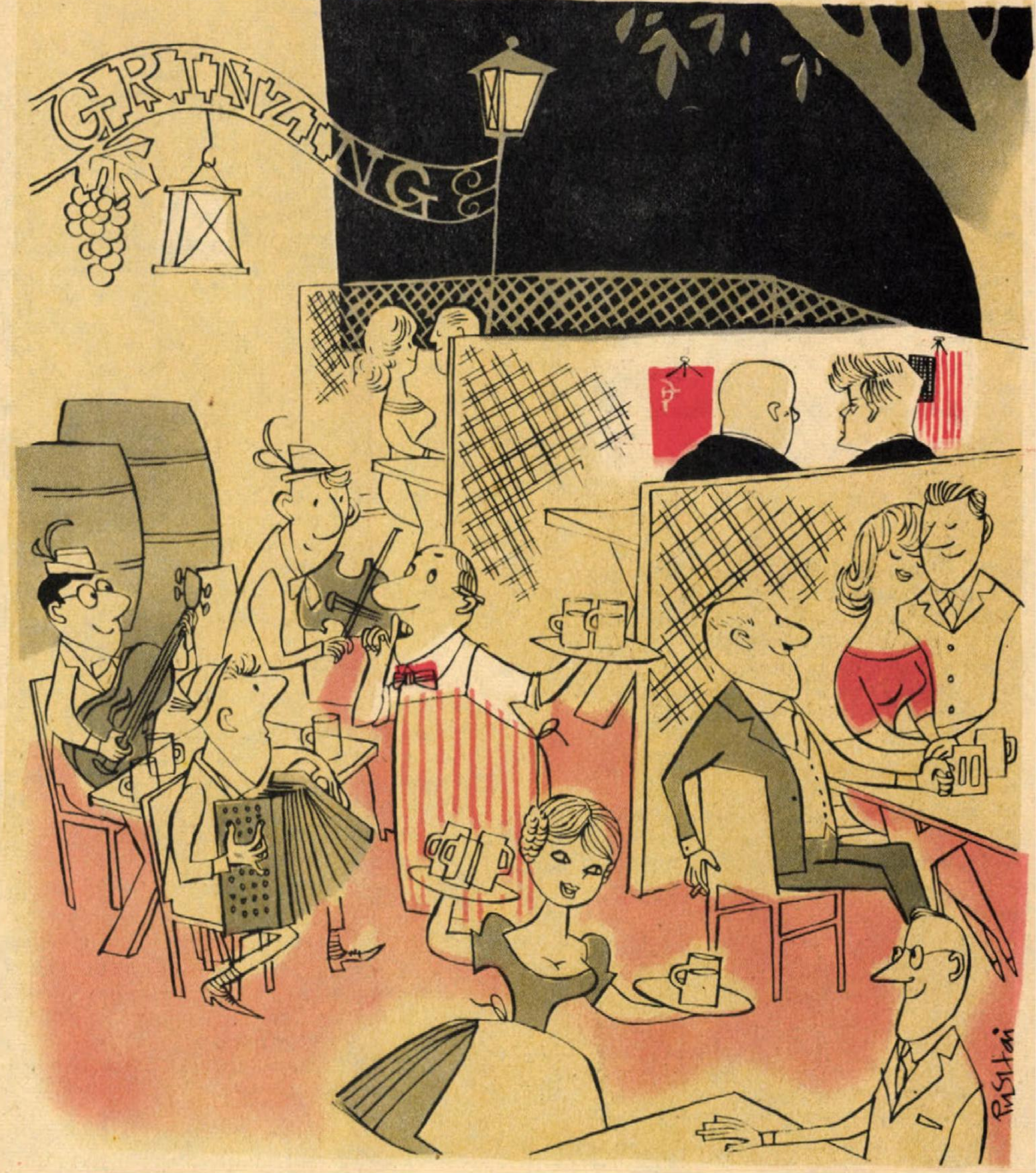

– Halkan, Szepi! Hadd beszéljék jól ki magukat . . .

Könyvekről

Jelentős állomásához érkezett a magyar könyvkiadás. Kiadóinkat mind ez ideig sokat bírálták, gyakran szemükre hányták, hogy nem tesznek eleget a korszerűség követelményének, a modern olvasó irodalmi igényeinek. Nos, a Likőr- és Szeszgyárak Irodalmi Kiadójának kezdeményezése minden bizonnyal magával ragadja egyéb kiadóinkat, s a széles magyar olvasóközönséget.

A körúti éjjel-nappal Közért egyik pultján ugyanis könyveket fedeztem fel. Ott sorakoztak, szerényen megbújva a boros- és likőrösflaskók között, ízléses, zöld kerámiakötésben, gerincükön aranybetűkkel a sokat ígérő címek:

Whisky,
Zöld-dió,
Corneille Sherry.

Megvettem a könyveket, bár borsos áruk ellentmondásban van a kiadó nyilvánvaló szándékával, a szépirodalom népszerű terjesztésével. Kiolvastam azokat az első betűtől az utolsóig, s megrészegültem a szokatlan élménytől. Most, hogy lassan már elszáll az elragadtatás mámora, hadd legyek én az első, aki kritikát ír a fent említett művekről.

Mindhárom könyvről elmondhatjuk, hogy példásan teljesítik a tartalom és forma egységének fontos kívánalmát, hiszen a tartalomnak leginkább megfelelő folyékony forma következetesen érvényre jut.

Mindvégig lekötik az olvasó érdeklődését, állíthatom, hogy aki egyszer belekóstol, nehezen teszi le bármelyiket.

Témakörük változatos, előadásmódjuk többé-kevésbé választékos.

A Corneille Sherry — klasszikus alkotás. Corneille, a XVII. század nagy, francia drámaírójának nevét leginkább Cid c. tragédiája tette népszerűvé köreinkben. Most új oldaláról mutatkozott be a jeles író, a kiadó, úgy látszik Corneille vidámabb alkotásait kívánja népszerűsíteni: A Sherry derűs, franciás, kissé pikáns szelleme előbb-utóbb az olvasót is jókedvre hangolja.

A Whisky a modern angol irodalom sajátos levegőjét árasztja. Fanyar, keserű, idegen életbölcsességet szív magába az olvasó. Kellő felkészültség, világnézeti szilárdság nélkül ne kezdjünk bele az olvasásába, mert hetven fokos, erős zamata könnyen fejünkbe szállhat, s megronthatja a józan ítélőképességet.

A Zölddió kiadásával, sajnos, nem érthetünk egyet. Most, amikor kemény harcot folytatunk a giccs ellen, következetlenség volt megjelentetni egy könyvet, amely édeskés, szentimentális ízével már-már az irodalmi giccs határát súrolja. Tapasztalatlan, fiatal lányokat talán jólesö mámorba ringat ez a bő lére eresztett kotyvalék, de komoly férfiolvasó az erősebb, rövidebb műveket szereti.

Ami a jövőt illeti, reméljük kiadóink átveszik az értékes kezdeményezést, s egyre több magvas mű jelenik meg új köntösben.

Micsoda perspektívák! Ha egy részeg ember belémköt az utcán, megcsókolom, mert tudom, hogy a szépirodalom szállt a fejébe.

Egészségükre!

Torda István

Ötéves kisfiam

Ötéves kisfiam modern gyerek. Nem hisz a mesék csodáiban. Én neveltem így. Tegnap vendégek előtt is eldicsekedtem okos, felvilágosult fiacskámmal.

– Mondd csak: vannak-e tündérek? – kérdeztem tőle.

– Nincsenek – felelte határozottan, s nyílt, tiszta tekintetét rám függesztette.

– Hát boszorkányok?

– Azok sincsenek.

– Sárkányok?

– Nincsenek.

– Kísértetek?

– Nincsenek.

– Ördögök?

– Nincsenek ... De majd lesznek!

– Mikor? – kérdeztem csalódottan.

– Ha megnövök. Mert ha én nagy leszek, varázsló leszek, és varázsolni fogok magamnak boszorkányokat, tündéreket, kísérteteket, sárkányokat és ördögöket.

B. A.

Ezt olvastuk...

Nagyvonalú kerekítés

A Rádió és Televízió Újság megmagyarázza, mennyi áramot fogyaszt egy televíziós készülék, és hozzáfűzi, hogy az áramköltséget Budapesten számolhatjuk kereken két forintba, kilowatt-óránként.

Miután az Elektromos Művek számlái szerint az áram díja kilowattonként 1 forint 49 fillér, a felkerekítést kissé gavallérosnak találjuk.

Rejtélyes tojás

Hírül adja a Népszava, hogy a franciaországi Corbieres egyik szőlőjében százezer éves dinoszaurusz-tojásokra bukkantak. A fent nevezett őshüllők azonban hozzávetőlegesen ötvenmillió évvel ezelőtt haltak ki, így az érdekes leleteket bizonyára valami más tojta. Talán egy kacsa.

Logikus következtetés

XVII. századbeli bronzágyút fedezett fel az Adriai-tenger fenekén egy búvár – olvassuk nem is egy lapunkban –, s megtudjuk még, hogy a szakértők arra gondolnak: az ágyú tengeri csatában kerülhetett a víz alá. A feltételezés szerintünk is helyes, mi sem gondolnánk arra, hogy az ágyú vakbélműtét, akadémiai székfoglaló vagy kosárlabda rangadó során került volna a tenger fenekére.

Haragos szobor

A Ludas Matyiban egy rajz jelent meg „Meghallgatás" címen, melyen az idős Beethoven szobra előtt egy ifjú hegedül. Beethoven láthatóan ingerülten figyeli az ifjú játékát, bizonyosan azért, mert az ifjú nem tudja, hogy ő ebben az idős korában már tökéletesen süket volt, s nem hallhatja a szárazfa hangját. Helyesebb lett volna az ötlethez Mozart vagy Zerkovitz szobrát rajzolni ...

Érdekes tanács

Az Élet és Tudomány hasznos szőnyegtisztítási eljárást közöl olvasóival. Azt ajánlja, hogy bőséges mosóoldattal *széliranyban* keféljük át a szőnyeg fonákját, majd a színét. Az eljárás ilyen módon azt is tartalmazza, hogy szélcsendes időben nem lehet szőnyegeinket tisztítási eljárás alá venni.

Dr. Árgus

Lengyel bölények érkeztek Gyarmatpusztára

Gerő Sándor rajza

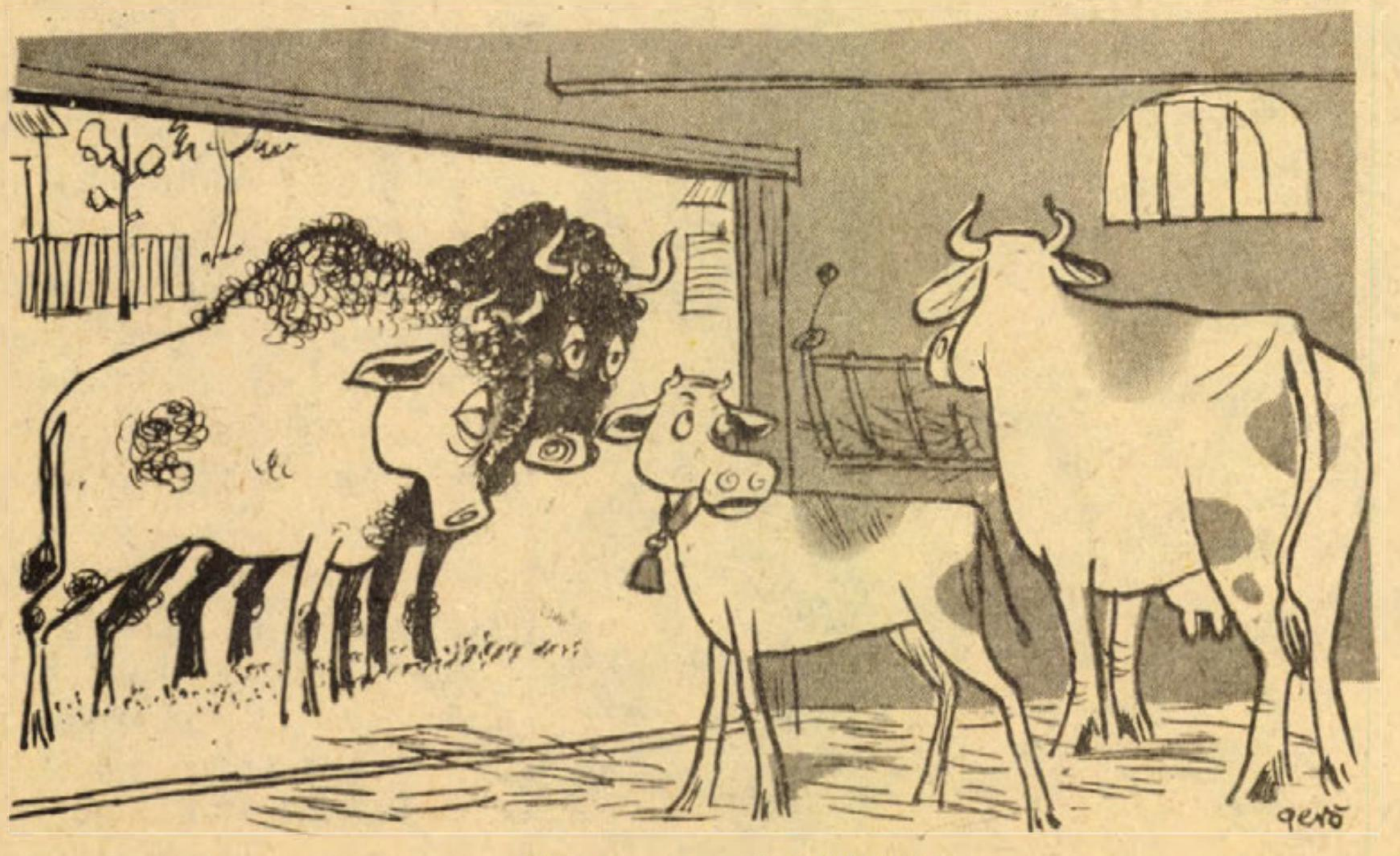

– Nézd, anyu, külföldiek! ...

Mai párbeszéd

Török János rajza

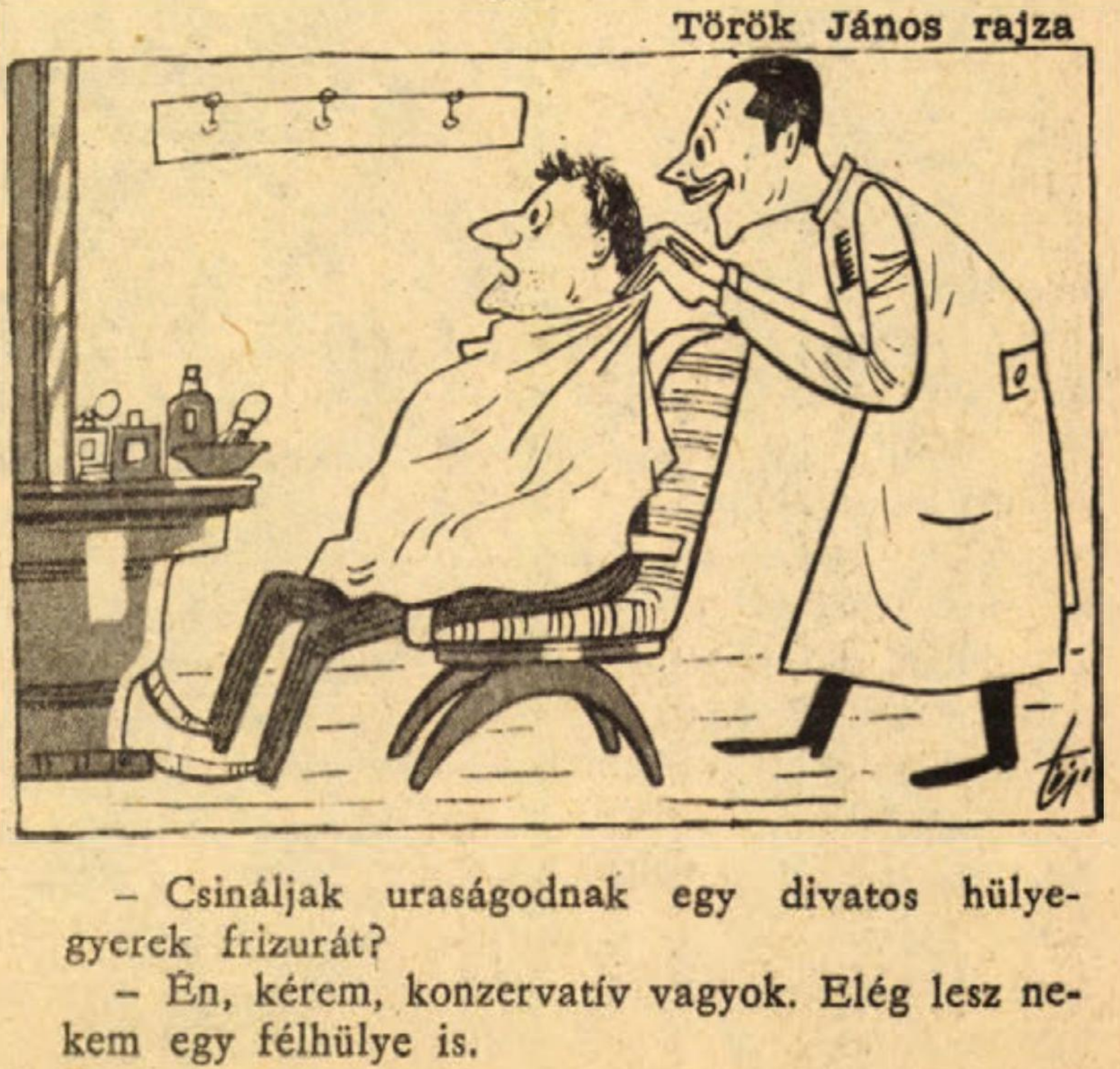

– Csináljak uraságodnak egy divatos hülyegyerek frizurát?

– Én, kérem, konzervatív vagyok. Elég lesz nekem egy félhülye is.

Kongói kerekasztal-értekezlet

Mészáros András rajza

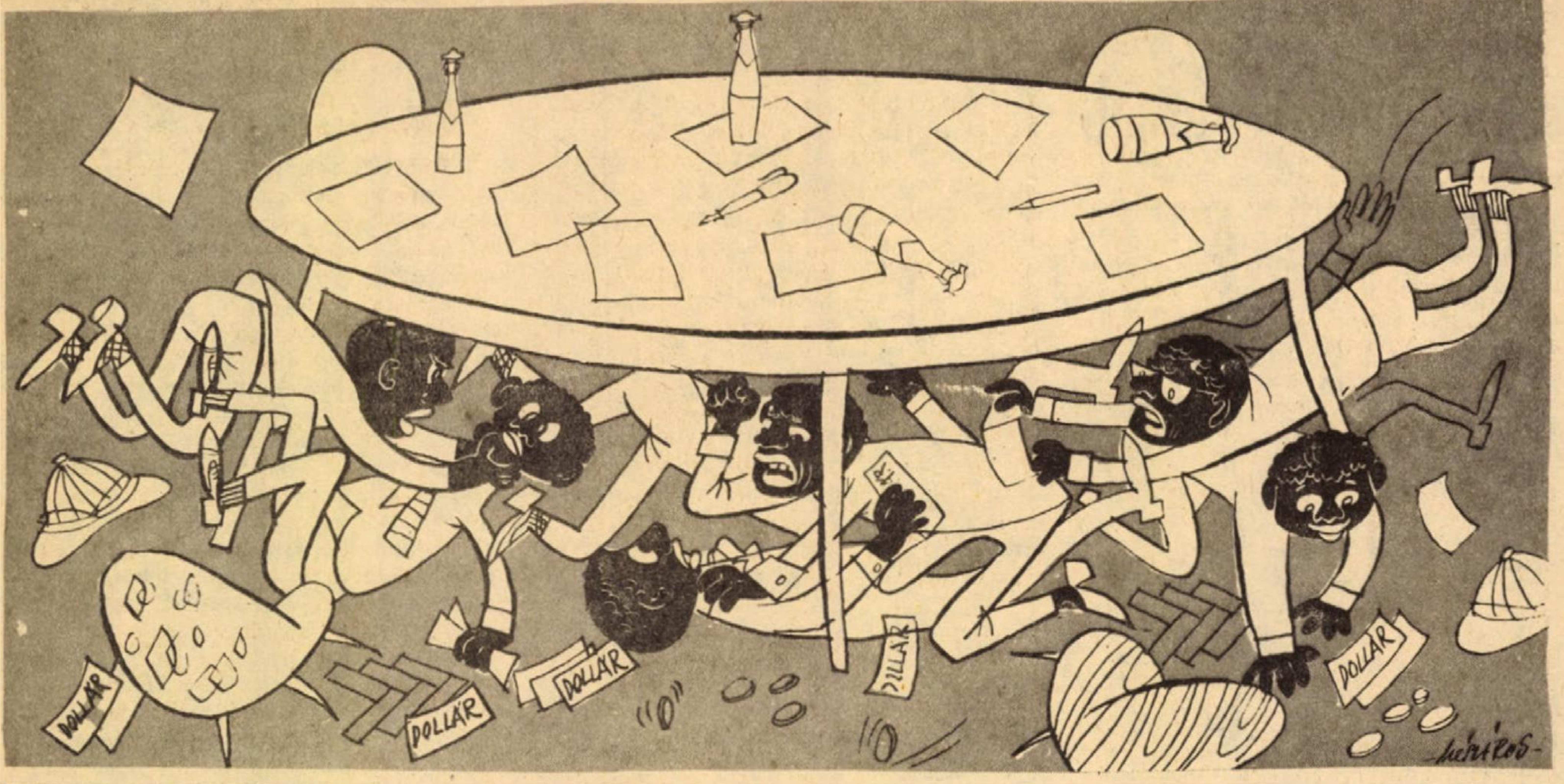

XIV. ERZSÉBET

Röviden: két találkozásomat szeretném elmesélni XIV. Erzsébettel. Az első találkozásunk tavaly nyáron történt.

A negyvenöt év körüli, szőkülő halántékú Erzsébet mosolyogva jött felém. Szemében ott fénylett a tavasz.

— Képzelje, férjhez megyek — suttogta boldogan. — Árpád a múlt héten megkérte a kezem.

— Ki az az Árpád? — kérdeztem kíváncsian.

— Árpádot egy társaságban mutatták be a hatos villamoson. Gálánsan kifizette a vonalamat, és a Wesselényi utcai megállónál már feltárta előttem borongós férfilelkét. A Rákóczi úti megállónál megtudtam, hogy szomorú gyermekkora volt. Az Üllői útnál elárulta, hogy oly nehéz egyedül, és imádja a házilag elkészített habartpaszulyt sovány füstölt hússal. A Boráros téren megkérte a kezemet, s én gondolkodási időt kértem a híd túlsó oldaláig. A budai hídfőnél igent mondtam, és gyalog mentünk a Móricz Zsigmond körtér felé. Úgy terveztük, amíg nem kapunk lakást, a szüleimnél fogunk lakni. Én egyelőre dolgozni fogok, míg Árpád a tanulmányainak szenteli az idejét.

— Mit tanul Árpád? — kérdeztem Erzsébetet.

— A fedettpályás biliárdbajnokságra készül.

— És most boldog, Erzsébet? — kérdeztem a piruló menyasszonyt.

— Boldog vagyok. Árpád remek parti. Szülei jónevű sajtgyárosok voltak. Jelenleg Hondurasban egy kvargli tröszt főrészvényesei. Árpádot — átmeneti valutáris nehézségek miatt — a szülei nem tudják támogatni. Ám Árpád elárulta, hogy jelentős mennyiségű ékszert és Napóleon-aranyat hagytak részére, s ezek a kincsek a Kamara-erdőben vannak elásva egy középméretű juharfa alatt. Árpád azt mondja, egyelőre ne nyúljunk hozzá, jól jön majd az öreg napjainkra. Így aztán én adok néha egy kis zsebpénzt Árpádnak. A vőlegényem megígérte, hogy lakást is szerez, mely neki csak egy szavába és nekem némi készpénzembe kerül.

— És Árpád elfogadta a pénzt magától? — kérdeztem csodálkozva.

— Nem szívesen, de elfogadta. A múltkor is nagy zavarban volt szegényke. Ha látta volna azt a szemérmes, kisfiús mozdulatát, ahogy szégyenlősen eltette a negyvenezer forintomat — mesélte rajongva Erzsébet.

— És mikor esküsznek?

— Csütörtökön lesz az esküvőnk, délután kettőkor, mert négyre mozijegyünk van — mondta boldogan Erzsébet, és elrohant menyasszonyi fátyolért egy kisipari szövetkezetbe.

*

Második találkozásom Erzsébettel még rövidebben zajlott le. A múlt héten a Szent István körúton jött felém, karján egy bevásárlókosárral.

— Csókolom, Erzsébet — köszöntem illedelmesen. — Hogy s mint van a kedves férje, Árpád?

— Hagyjon békén — legyintett bosszúsan. — Kiderült, hogy Árpádnak rajtam kívül még negyvenkét menyasszonya van Pesten és vidéken. Körözött szélhámos volt, aki már négyszer ült csalás és házasságszédelgés miatt. A tegnapi bírósági tárgyaláson derült ki, hogy csak Erzsébetből én voltam nála a tizennegyedik. Ámbár a többi tizenhárom nem hiszem, hogy szívügy volt nála — tette hozzá ábrándosan.

— Látja, az emberek hiszékenysége néha már az ostobasággal határos. Remélem, okult a történtekből? — néztem komolyan Erzsébetre.

— Egy életre — szólt, és idegesen az órájára pillantott. — Ne haragudjon, de most sietnem kell. Viszek neki egy kis harapnivalót — mutatott a kék zománclábosra. — Árpád egyelőre vizsgálati fogságban van, s kedvenc étele a bácskai rizseshús — mondta XIV. Erzsébet, és sugárzó arccal elsietett a Markó utca irányába.

Galambos Szilveszter

Mignon

Toncz Tibor rajza

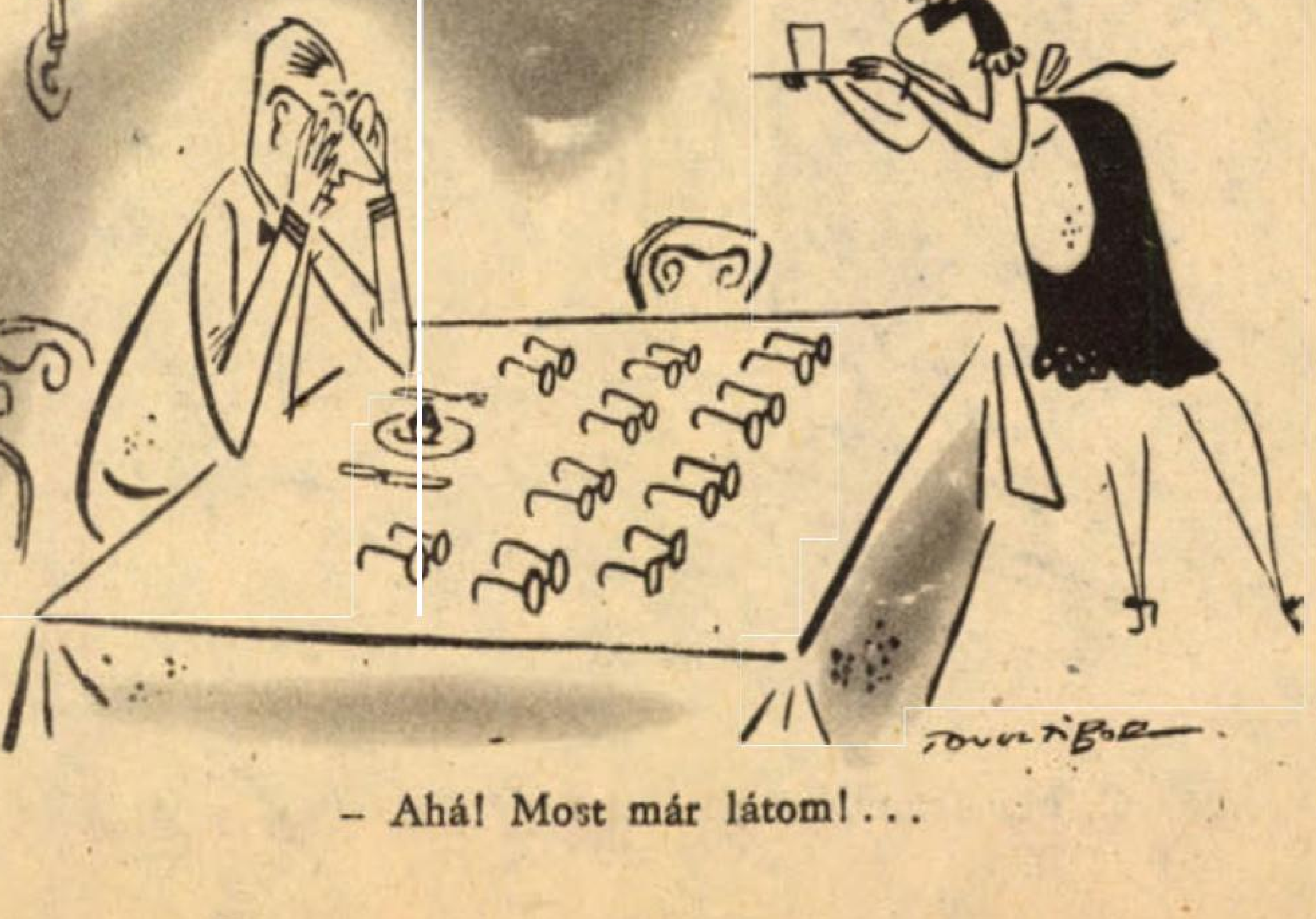

– Ahá! Most már látom!...

Utolsó kísérlet

Gerő Sándor rajza

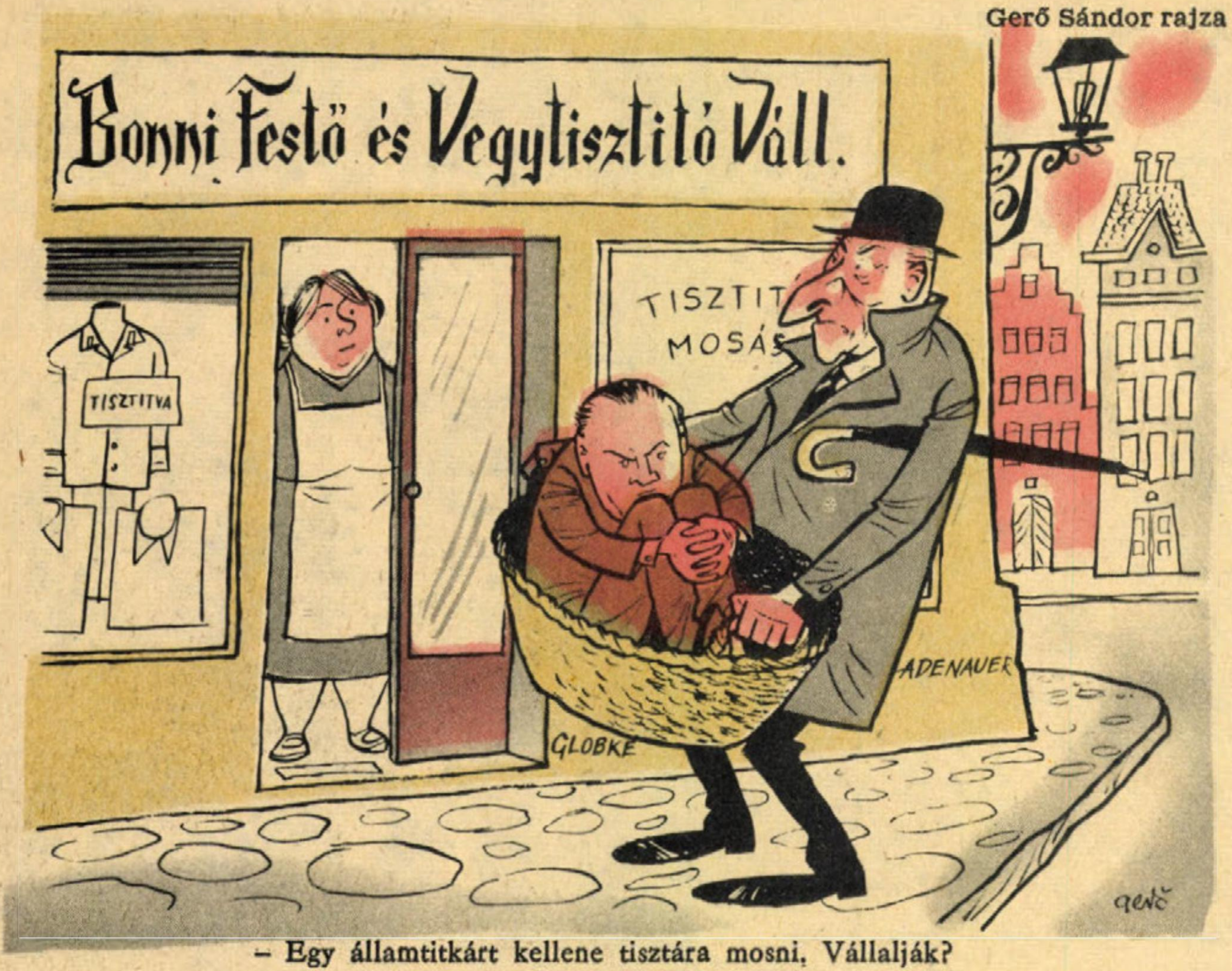

– Egy államtitkárt kellene tisztára mosni. Vállalják?

Ünnepi könyvhét

Hegedűs István rajza

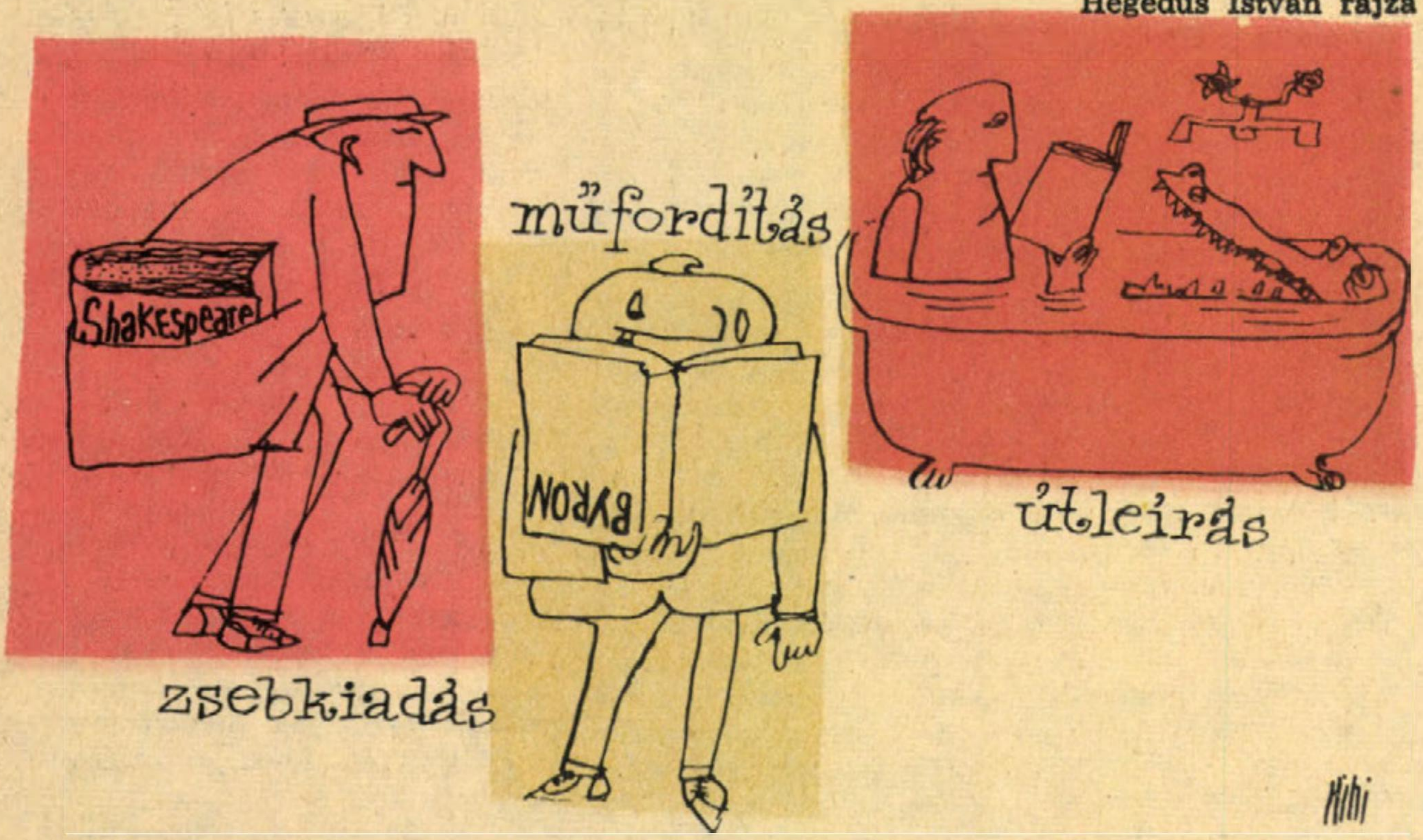

Noteszemből

Fején tüneményes kalapcsodával belép az ismert színésznő a művész presszóba. Barátnője nagy lelkesedéssel fogadja:

– Cuki vagy, édesem. Legalább tíz évvel fiatalítod a kalapodat.

*

Nagyon rossz az arcmemóriám. Így azután nem egyszer előfordul, hogy olyanoknak köszönök, akiket nem ismerek. Puszta véletlen, hogy ezek túlnyomórészt csinos, fiatal nők... Ebből persze már különböző bonyodalmak származtak. Elhatároztam hát, hogy ezentúl óvatos leszek.

A napokban a körúton csaknem beleütköztem egy jólöltözött, jóképű asszonykába. Ismerősnek tűnt, de nem voltam bizonyos benne. Továbbmentem. A Nemzetinél ugyanarra a villamosra léptünk fel, a Vorosilov útnál mindketten leszálltunk. Most már furdalni kezdett a kíváncsiság: vajon ki lehet?

Perceken belül megtudtam. Ugyanabban a házban, ugyanazon az emeleten, közvetlenül egymás mellett lakunk. Tíz éve.

*

Érdemes nyitott szemmel járkálni a pesti utcán.

A Rákóczi út egyik üzletének kirakatában iskolai csoportképet láttam. Kedves arcú leányok és fiúk mosolyogtak le róla a járókelőkre. A kép alján felírás: „Találkozunk 2000-ben". Ez aztán az optimista távlati terv!

A Bajcsy-Zsilinszky úton viszont újonnan nyílt bolt neon felirata hirdeti: „Kisállattenyésztési eszközök". Hogy mik vannak – gondolom magamban. Már üzletben kapható eszközökkel tenyésztik az állatokat...

*

Ülök az intim cukrászdában. A szomszédos boxban suttogja egy fiú szíve szerelmének:

– Milyen furcsa is lesz az, ha összeházasodunk. Kinek veszek akkor majd virágot és csokoládét?

Kemény István

Férfi-nézőpont

Toncz Tibor rajza

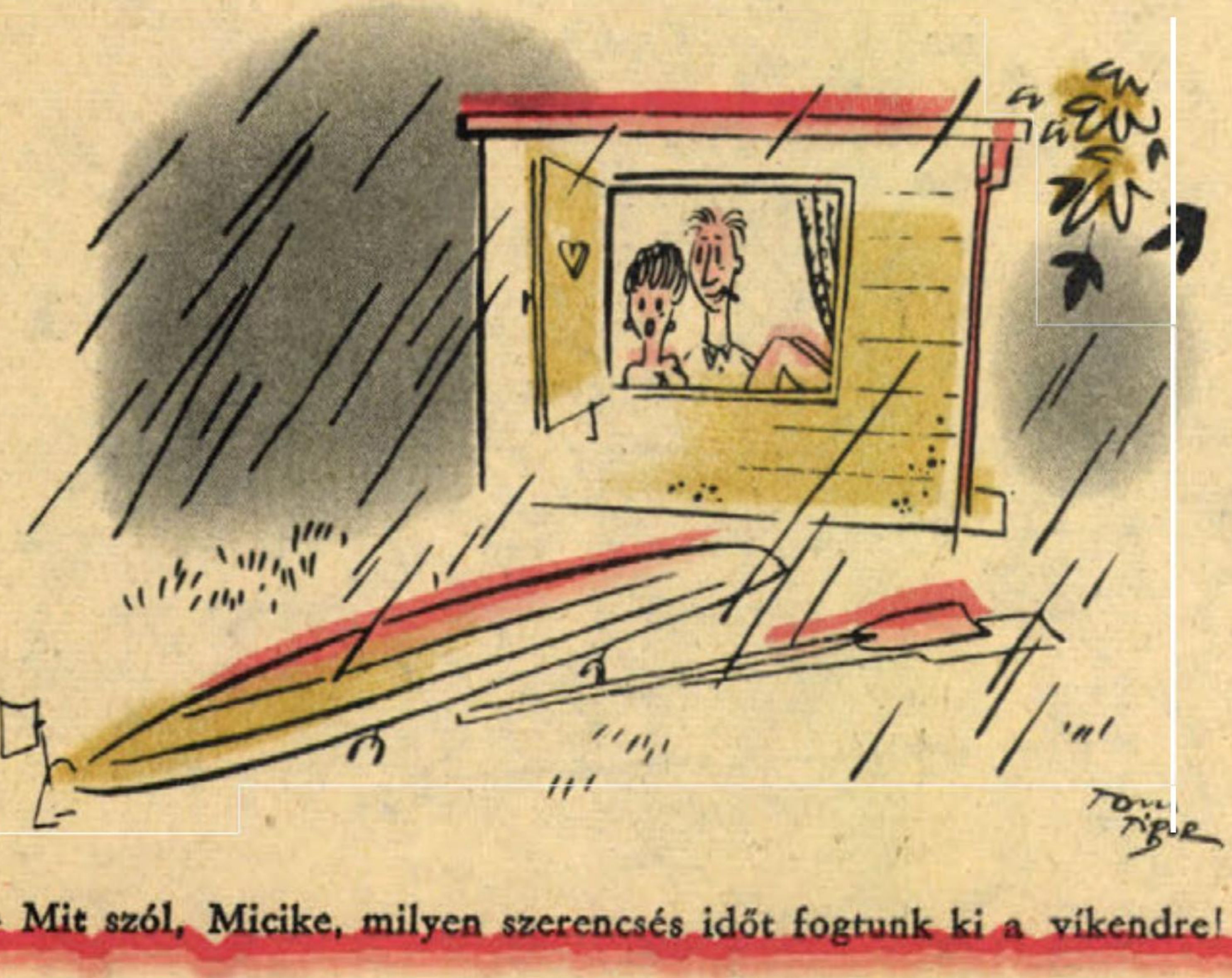

– Mit szól, Micike, milyen szerencsés időt fogtunk ki a víkendre!

Női dolgok

Vasvári Anna rajza

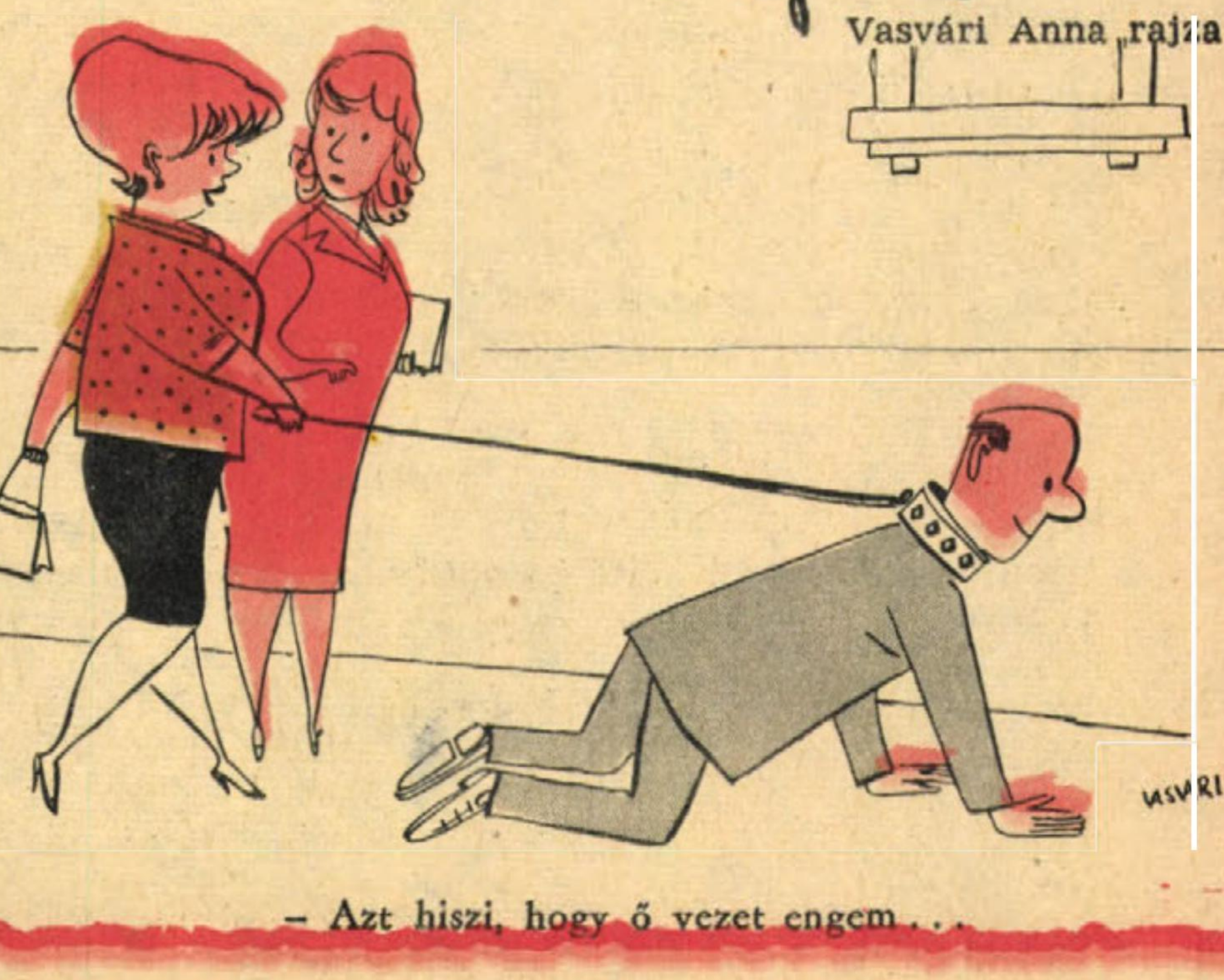

– Azt hiszi, hogy ő vezet engem...

Dologidőben

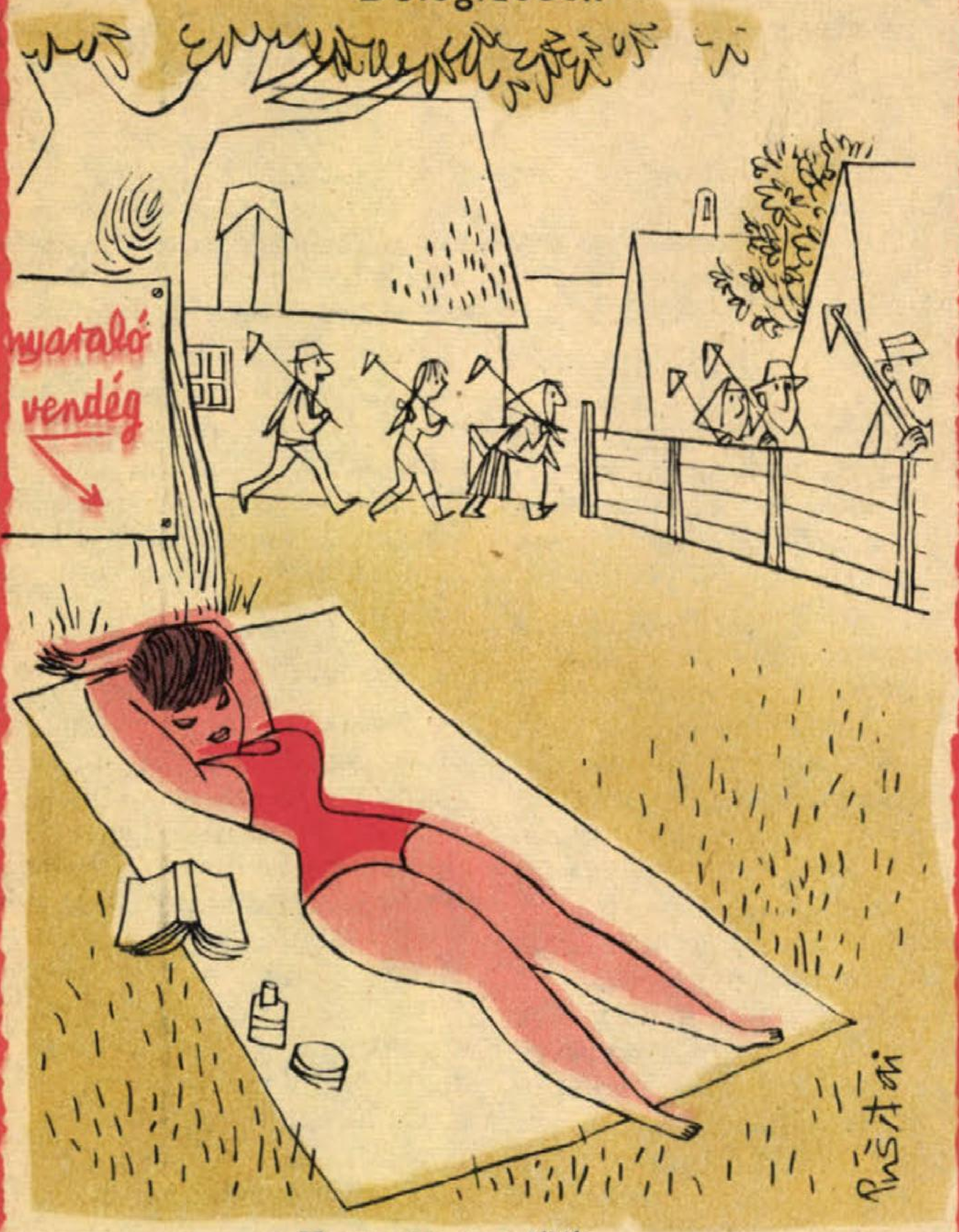

Hogy meg ne szólják...

Madridi doktoravatás

(Franco díszdoktorrá avatta Erhard nyugatnémet gazdasági minisztert)

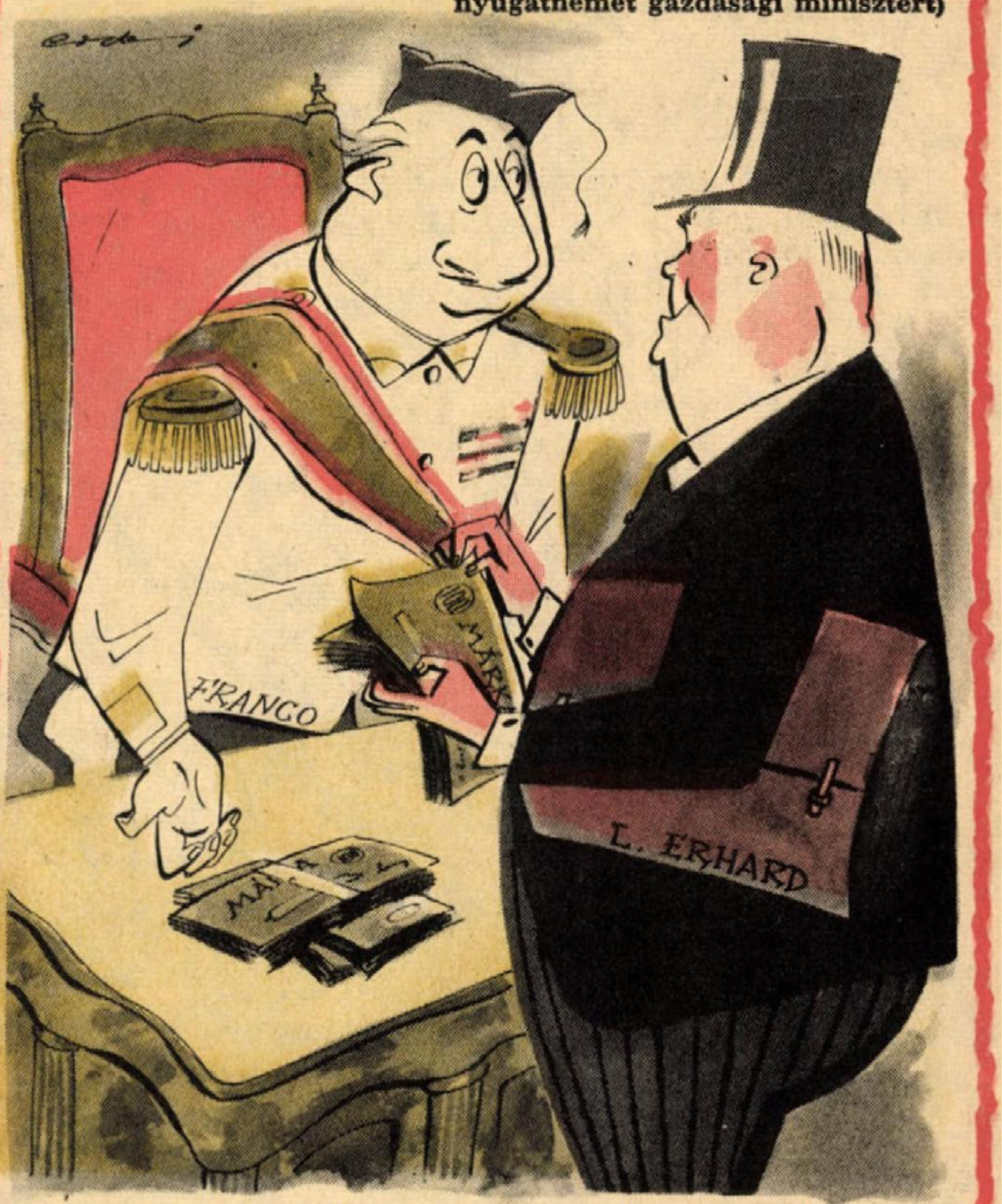

– Na, Herr Erhard, olvassa le a disszertációját! ...

Van ilyen ember

Otthonában szinte néma.
Egy-egy szót ha kibök néha.
Inkább hümmög, olykor morog,
Szóhoz jutnak az asszonyok.

Passziója sakk vagy horog,
Ott se kell a hangos torok.
Vendégségben se lát, se hall,
Se szól, — inkább nyel és nyakal.

De bezzeg a munkahelyen!
Nem kér munkát se kinn, se benn,
Csak ténfereg, célja nemes:
Társalgáshoz társat keres.

Ide társul, oda társul,
Dűl a szó az ajakárul.
Mennyi ötlet, mennyi téma!
Ki hinné, hogy máskor néma?

S ha rászól a felettese:
— Szaktárs, nem dolgozik sose? —
Felel: — Tessék békén hagyni!
Társas lény az ember, vagy mi?

K. Tóth Lenke

„Leh-h..." (Panaszos levél)

Alulírott és a kedves feleségem jubileumot ültünk. Tudtuk, hogy a család nem feledkezik meg rólunk és értesítést is kaptunk a rádiótól, hallgassuk meg a Szív küldit szerdán délután 16 órakor. Ott szipogtunk a készülék mellett és felragyogott az orcánk, amikor a kedves női hang bemondta a nevünket:

„Zapara Mihályéknak, boldog házasságuk negyvenedik évfordulóján kívánunk boldog és nyugodt öregséget, hálásan köszönjük odaadó, áldozatos munkájukat, gyerekeik, unokáik, vejeik, menyeik, sógoraik, komáik, ángyaik ... Fogadják szívesen kedvenc nótájukat..."

Egymás kezét szorongatva, meghatottan vártuk a zenét. Helyette a bemondónő így folytatta:

„Boltai Zsuzsikának 17-ik születésnapja alkalmából kézcsókját és üdvözletét küldi, aki őt nagyon szereti, vőlegénye, Pista ..."

De ezután sem jött a nóta, csak az új jelentés:

„Szeretett osztályfőnökünknek, a drága Margit néninek, igazgató urunknak, minden tanárunknak és Miska bácsinak, a kedves pedellusnak köszönetet és búcsút mondunk az „Özvegy Pókainé" leánygimnázium végzős növendékei ... "

Nem sorolom fel tovább, ki mindenkinek üzentek ezzel az egy nótával. Hosszú-hosszú litánia után végre felcsendült:

– Lehullott a rezgő nyárfa ezüstszínű levele ...

Rendes ember vagyok kérem, nem veszem el ami a másé. Megolvastam, tizenheten voltunk a címzettek, ennyiünknek szólt egy nóta. Elosztottam pontosan, három betű jutott ránk, az első három betű. „Le-h!" – ennyit üzent nekünk a család. Bocsánatot kérek, áldozatos munkánk ennél többet érdemel. Vagy legalább változtassák meg az üzenet címét és hadd szóljon ezután: „Szívek küldik szíveknek szívesen."

Tisztelettel
Zapara Mihály

Leánykérés

Várnai György rajza

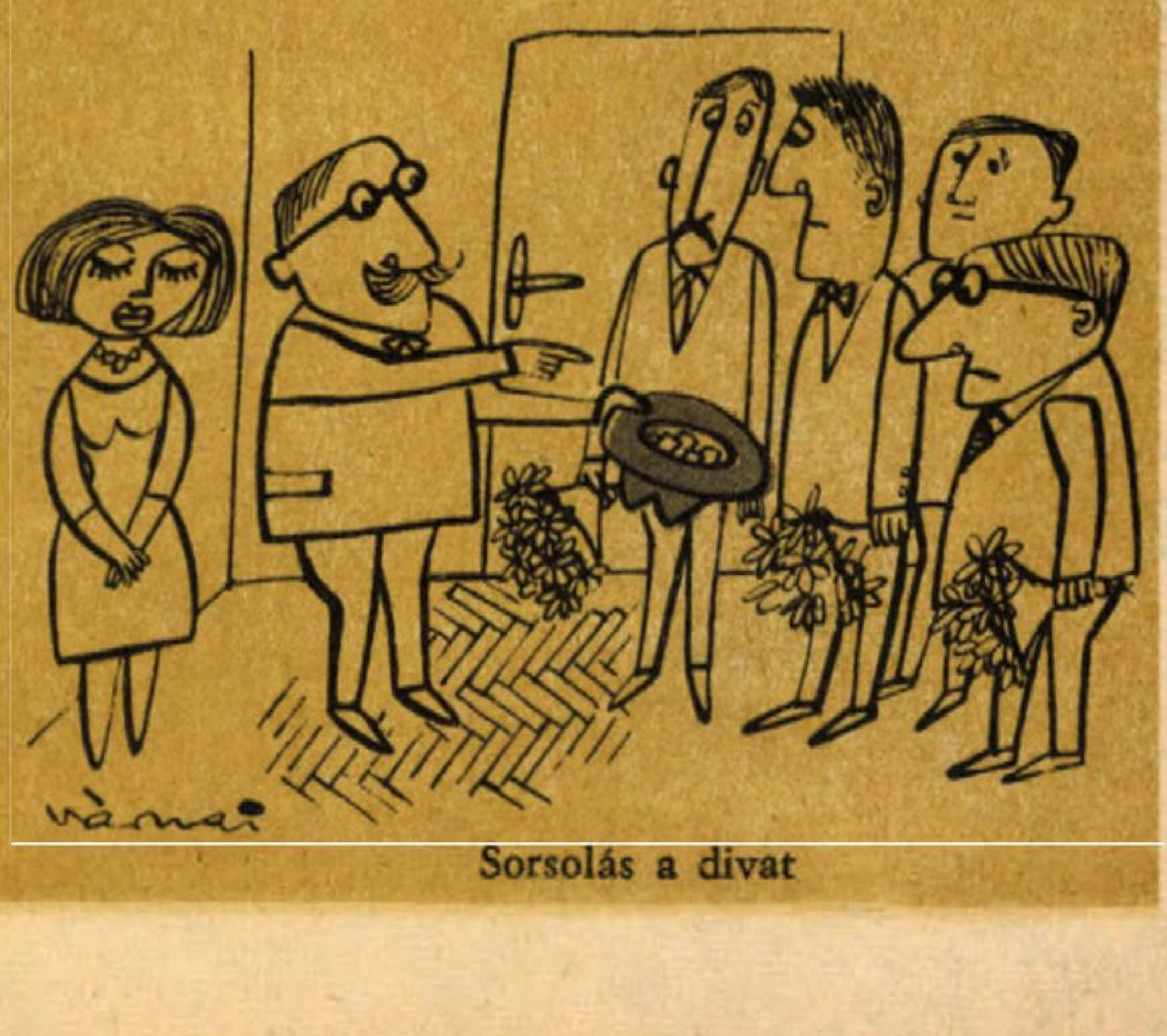

Sorsolás a divat

Bécsi EGYEBEK

Frau Wanda

A hotel, ahol Bécsben megszállni szándékoztam, napi száznegyven schillingbe került volna. Frau Wanda a feléért adott egy szép utcai szobát fürdővel és még így is kétszeresét fizettem neki, mint amennyit állandó bérlőitől kap. Négy kiadott szobájából ezért tart fenn Frau Wanda egy szobát átutazó külföldiek számára. Ebből él: a szobáiból és a lakóiból. Most tanul autót vezetni. Ugyanis vásárolt egy Simcát, pedig már túl van az ötvenen. Hadat üzent a városi tanácsnak: nem hajlandó a három schillinges villamosjegyet naponként nyolcszor megváltani .

Talpraesett asszony Frau Wanda. Igazi bécsi. Mielőtt kapukulcsot és a lakás Wertheim-kulcsát átadta volna, lekáderezett:

— Ön, ugyebár „von”?... — kérdezte.

— Sajnálom, hogy csalódást okozok Önnek, Frau Wanda — feleltem zavartan, — de nem vagyok „von” . . .

— Persze, persze — jegyezte meg élénken, — Ön Budapestről jött, pedig úgy néz ki, mintha egy valódi „von” lenne . . .

Érzésem szerint vígasztalni akart engem is és saját magát is, mert habozás nélkül közölte velem, hogy az sem baj, ha kommunista vagyok, van neki egy állandó külföldi lakója, az is kommunista, de — rendes ember.

Ennél többet nem is politizált velem a derék Frau Wanda.

A taxisofőr

Rengeteg taxi van Bécsben, de még ennél is több a taxisofőr. Az egyik, aki vadonatúj Mercedes kocsin az állomástól a szállásomra vitt, bőbeszédűen informált útközben a szakmáról. Általában egy-egy taxit két gépkocsivezető igazgat: egyikük nappalos, a másikuk éjszakás. Őt például a főnöke váltja, 12—12 órás a szolgálat. A keresetéből rendesen megél. A viteldíjról számlát kértem. A taxisofőr órára mutatott és egy nyomtatott nyugtára pontosan beírta az óra számlapján látható végösszeget. Fizettem és két schilling borravalóval megtoldottam a viteldíjat. Megköszönte és átadott az általa aláírt számla mellé egy bianco számlát is.

Hálából. Számoljak el itthon annyit, amennyit akarok. Gondolta, — a piacról él az ember . . .

Magyar forint

Egy, évtizedek óta kint élő, és magyarul még jól beszélő kereskedő üzletében vásároltam néhány ajándéktárgyat. Kiszolgálás közben megszólal a telefon. A boltos felveszi a kagylót. Nem hallom, hogy mit mondanak a drót túlsó végén, de megértem, amit az én boltosom mond: „Hazait?” — kérdezi vissza. — „Menynyi kellene?” Pillanatnyi csend után: „Várjon, mindjárt megnézem . . .”

A pultra helyezi a hallgatót, majd kihúz egy fiókot, és számolni kezd egy halom nagy gonddal egymásra rakott magyar száz forintost. Aztán beleszól a kagylóba. „Záráskor átveheti” — mondja, és tovább folytatja a kiszolgálást.

Amerikai film

Szerencsém volt látni a „Frankie és cinkosai” című amerikai színes filmet. Tucatnyi úrifiú, volt katonapajtások, elegáns és megnyerő külsejű dzsentlemenek „gang”-be tömörültek, hogy szilveszter éjjel kifosszák San Francisco öt legnagyobb éjjeli mulatóhelyét. Nem tudni hogyan és miként, de szilveszter éjszakájára már mind az öt mulatóban különböző állásokban elhelyezkedtek a banda tagjai. Egyik társuk a megbeszélt időpontban, pontosan éjfélkor, amikor tetőfokra hág a hangulat a lokálokban, felrobbantja a városba vezető magasfeszültségű villanyvezetékeket. Koromsötét lesz a mulatókban is, ami jó alkalom arra, hogy a banda tagjai egy rejtélyes szerkezettel feltörjék a páncélszekrényeket. Ötmillió dollárt táskákba gyömöszölnek, majd a táskákat a szemetes tartályokba rejtik. Közben az egyik cinkostársuk, a szemétgyűjtő autóval, mint kuka-sofőr, körüljárja a mulatókat, összeszedi a tartályokat, és a rengeteg pénzzel simán átmegy a rendőrkordonon.

Az ötmilliót a banda tagjai előkotorják a szemétből és kicipelik a temető halottasházába, ahol egyik váratlanul elhúnyt bajtársuk teteme alá, a koporsóba helyezik a sok köteg dollárt, mint valami derékaljat. Innen a pénzt már nem tudják megmenteni, mert a halott bajtárs volt iskolatársai megjelennek, hogy barátjukat utolsó útjára kísérjék és így az ötmillió a halottal és a koporsóval együtt a krematóriumba kerül.

A banda tagjai kétségbeesve, letörten kullognak a pénzzel bélelt koporsó után, és aztán boldogan élnek, míg meg nem halnak.

Jó kis film: van benne gengszter, lokál, halott, ravatal, koporsó, gyászlepel...

A rendőr

Ferencz József, a császár, bőkezűbb volt Bécshez, mint Ferencz József, a király, Pest-Budához. A Ring hatalmas épületeitől a Schönbrunnig minden tanúskodik erről. Mégis, mintha csak Pesten járnék. A Mariahilferstrasse olyan, mint a mi Rákóczi utunk, a Ring hasonlít a mi körutunkra és a Duna hasonlít a mi Dunánkra. Nem csoda, ha az úttesten éppen úgy átmentem a tiloson, mint Pesten. A rendőr is éppen úgy elém állt. Elővette a nyugtatömbjét és felszólított: fizessek ki tíz schillinget. Hangosan felnevettem. Tíz perc múlva indulok hazafelé Pestre és az utolsó tíz schillinget éppen most költöttem el, már csak annyi pénzem van, hogy taxival kimehessek az állomásra. A rendőrt szemmel láthatóan bosszantja, hogy a büntetés ellenére is milyen derűs a hangulatom, de barátságosan mosolyog, amikor megtudja, hogy nem vagyok osztrák, sem bécsi. Mindjárt tovább is enged, fizetség nélkül és már nyújtja is az én nyugtámat egy gyanútlan bennszülöttnek, aki olyan gondatlanul jött át a tiloson, mint én az előbb.

Hiába, jó egy városban külföldinek lenni . . .

Földes György

LEGENDA A CONSECUTIO TEMPORUMRÓL

Ischler tanár urat, ki közel két esztendeig oktatott minket a latin nyelv rejtelmeire, másfél hónappal az érettségi előtt egy másik iskolába helyezték igazgatónak egyéb érdemei jutalmául, és mi ott álltunk megfürödve egy szál deklinációban . . .

A jó Ischler tanár úr ugyanis idejekorán megérezve a klasszikus műveltség iránti tartózkodásunkat, nem forszírozta túlságosan az ügyet. Helyette leginkább a korszerű borotválkozásról beszélgettünk — ez volt a vesszőparipája — meg más praktikus dolgokról, amire szükségünk lehet az életben. Nagy ritkán csigalassúsággal fordítgattuk a higgadt Liviust vagy a fecsegő Pliniust.

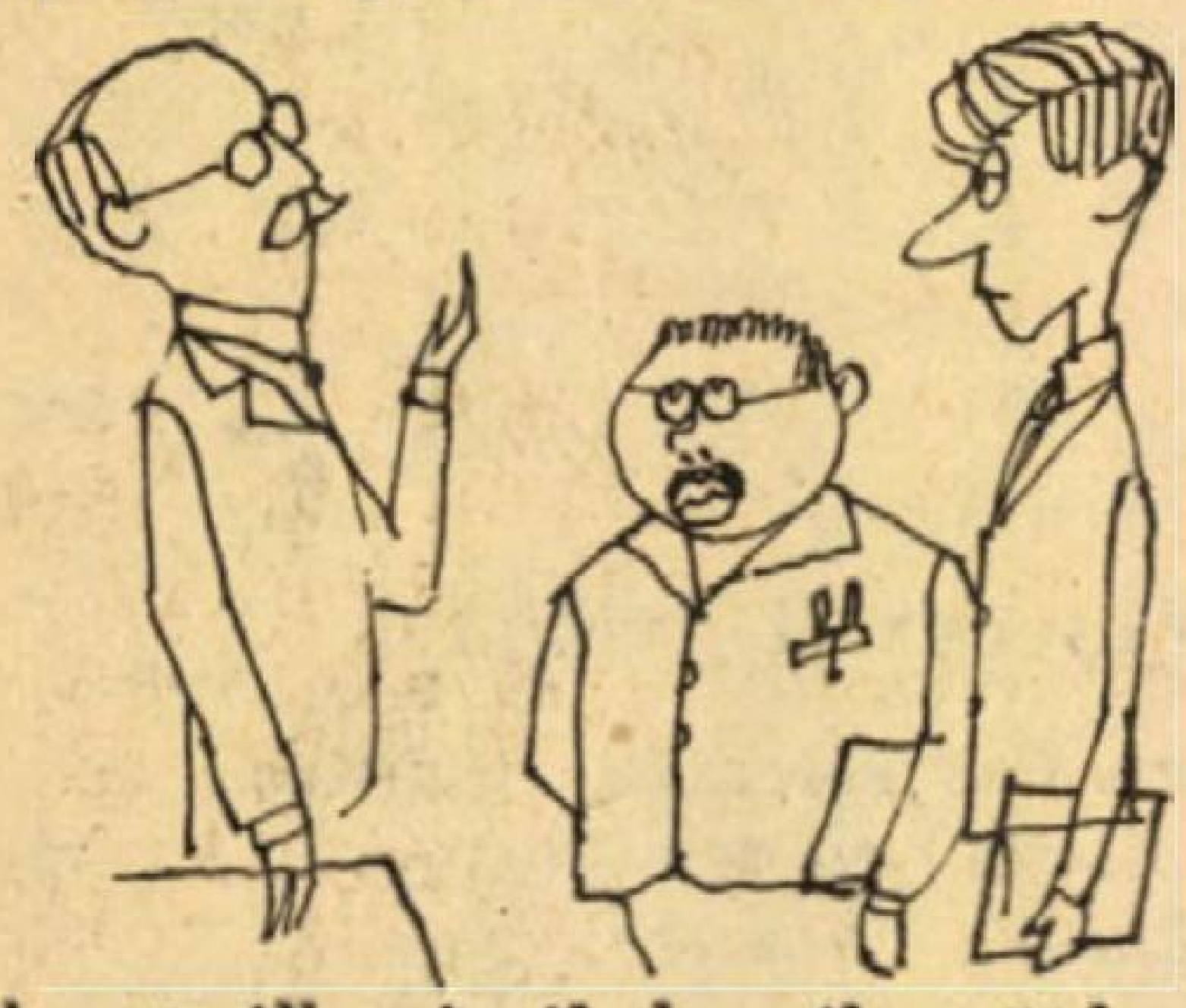

Nem sokat törődtem az érettségivel, mert bíztam Ischler tanár úr mindent elsöprő humanizmusában . . .

Azonban, mint már említettem, jótevőnket elhelyezték s posztjára egy derék, de fantáziátlan tanerő került, aki felismerve a szomorú valóságot, még megpróbált valamit a fejünkbe paszírozni Cicero körmondataiból, ám az osztály most már becsületből sem tanult semmit, nehogy volt magisterünket kompromittáljuk.

Rövidesen megkezdődött az érettségi szünet. Én Iván barátommal (ma országos hírű jogász) együtt készültem.

A latint legutoljára hagytuk, hogy annál kevesebb idő legyen az anyagot elfelejteni. Úgy számítottunk, hogy amit már valamelyest tudunk, azt még jobban megtanuljuk, mert ha egy-két tárgyból esetleg sikerül brillírozni, hézagos latinságunkat az elnök pillanatnyi indiszponáltságként foghatja fel.

Azonban egy nappal a szóbeli vizsga előtt, midőn Iván barátommal (ma országos hírű jogász) kisétáltunk a Dunapartra, hogy összegezzük ismereteinket, pokolian begyulladtunk. Kiderült ugyanis, hogy voltaképp halvány gőzünk sincs Horatius és Seneca nyelvéről. A főnév, valamint az igeragozás még csak döcögött úgy-ahogy, de az antik kultúra csúcsai: az accusativus cum infinitivo, az ablativus absolutus, s kivált a consecutio temporum áthatolhatatlan kozmikus ködökként gomolyogtak agyunkban.

Az ég kéken ragyogott, a Duna részvétlenül folyt, s mellettünk a padon egy hófehér hajú bácsika szunyókált. Mi egyre komiszabbul éreztük magunkat, s hogy kétségbeesésünket palástoljuk, tanulságos részleteket olvastunk fel egymásnak Esztergomi—Gaál—Nagy és Jámbor—Kemenes urak középiskolás latin könyveiből, de mondhatom, csöppet sem lettünk tőle okosabbak. Azután meg csak ültünk ott leforrázva, szótlanul, mert egyszerre kétségtelenné vált a keserű igazság: brillírozni semmiből sem tudunk, legfeljebb hármas erejéig, ami pedig a latint illeti, hát abból egy árva sóhaj sem fogja elhagyni az ajakunkat . . .

Ekkor váratlanul megszólalt mellettünk a bácsika reszkető, galambősz hangon:

— Nem megy a grammatika, fiaim? No, majd én elmagyarázom, már amennyire emlékszem rá . . .

S azzal beszélni kezdett. Röpke félóra alatt olyan világosan megértettük a legszükségesebb nyelvtani formulákat, hogy szinte kóvályogtunk a boldogságtól. Még a consecutio temporumról is támadtak elképzeléseim, hogy mit mivel kell egyeztetni, noha efféléről álmodni se mertem volna azelőtt.

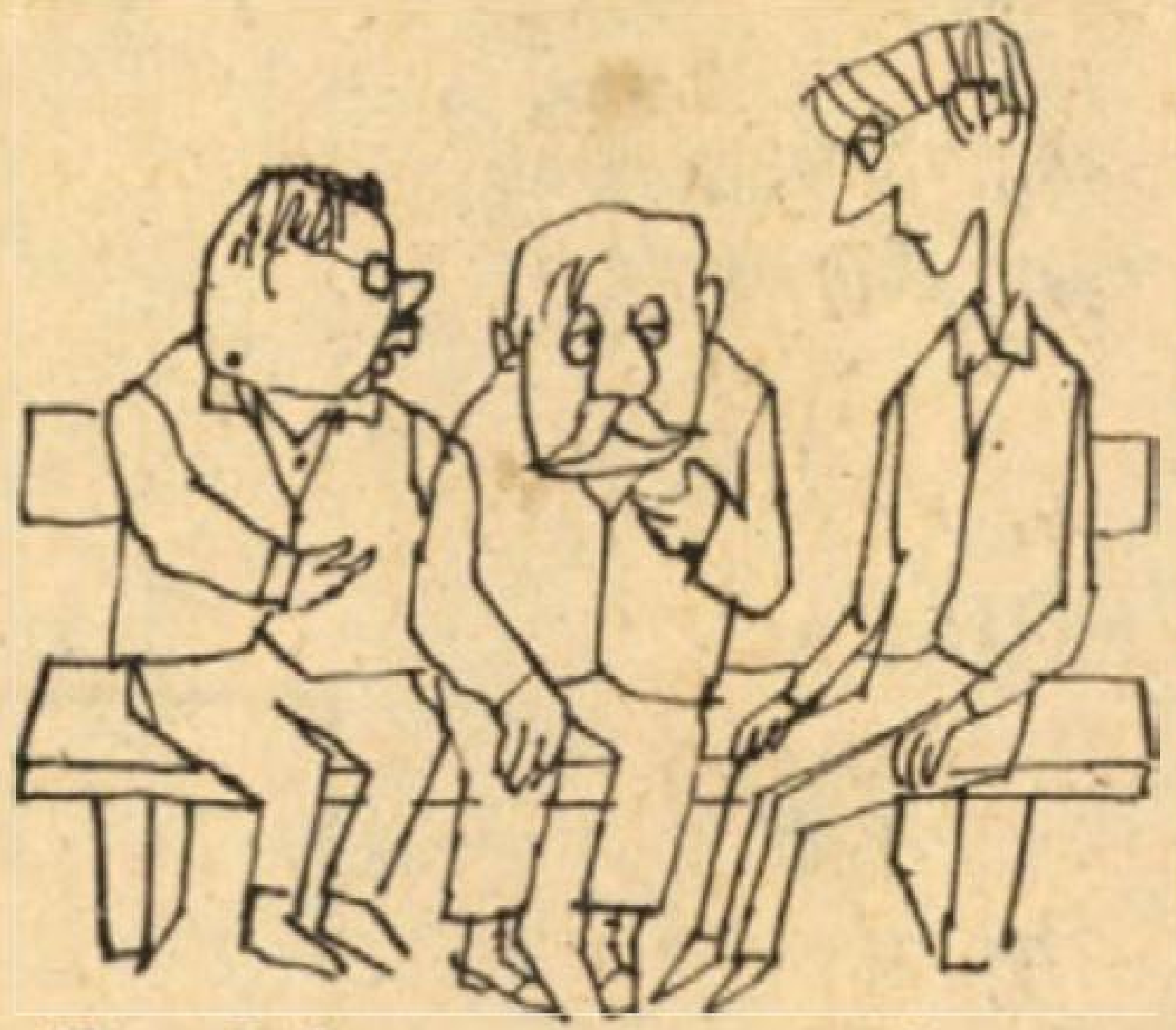

Amikor hazafelé poroszkáltunk, Iván barátom (ma országos hírű jogász) ünnepélyesen kijelentette:

— Az öregúr alighanem hivatásos angyal. Majd utánanézek a bibliában.

Másnap a matúrán sikerrel vendégszerepeltünk. Mindketten átcsúsztunk latinból. A produkciót, hál istennek, nem kellett közkívánatra megismételni!

Aki netalántán kételkedne az eset valódiságában, azt könnyen meggyőzhetem: minden csodát arról lehet felismerni, hogy három napig tart. Ez köztudomású.

Nos, én a consecutio temporumot és cinkostársait az érettségit követő 24 órán belül az utolsó szögig elfelejtettem.

Íme a bizonyíték!!

Dalmáth Ferenc

Tranzisztoros jampec

Toncz Tibor rajza

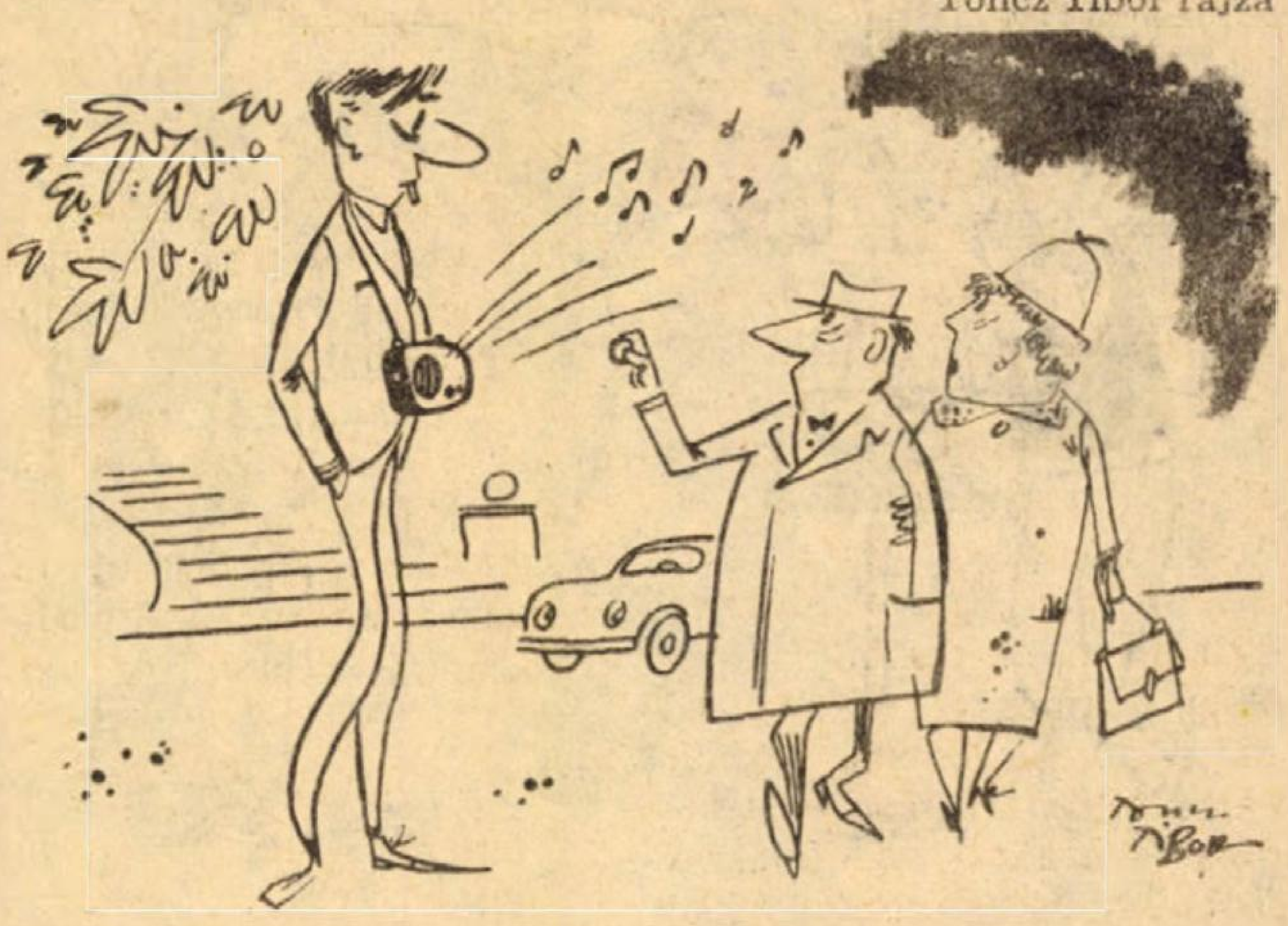

Kirakat

Hegedűs István rajza

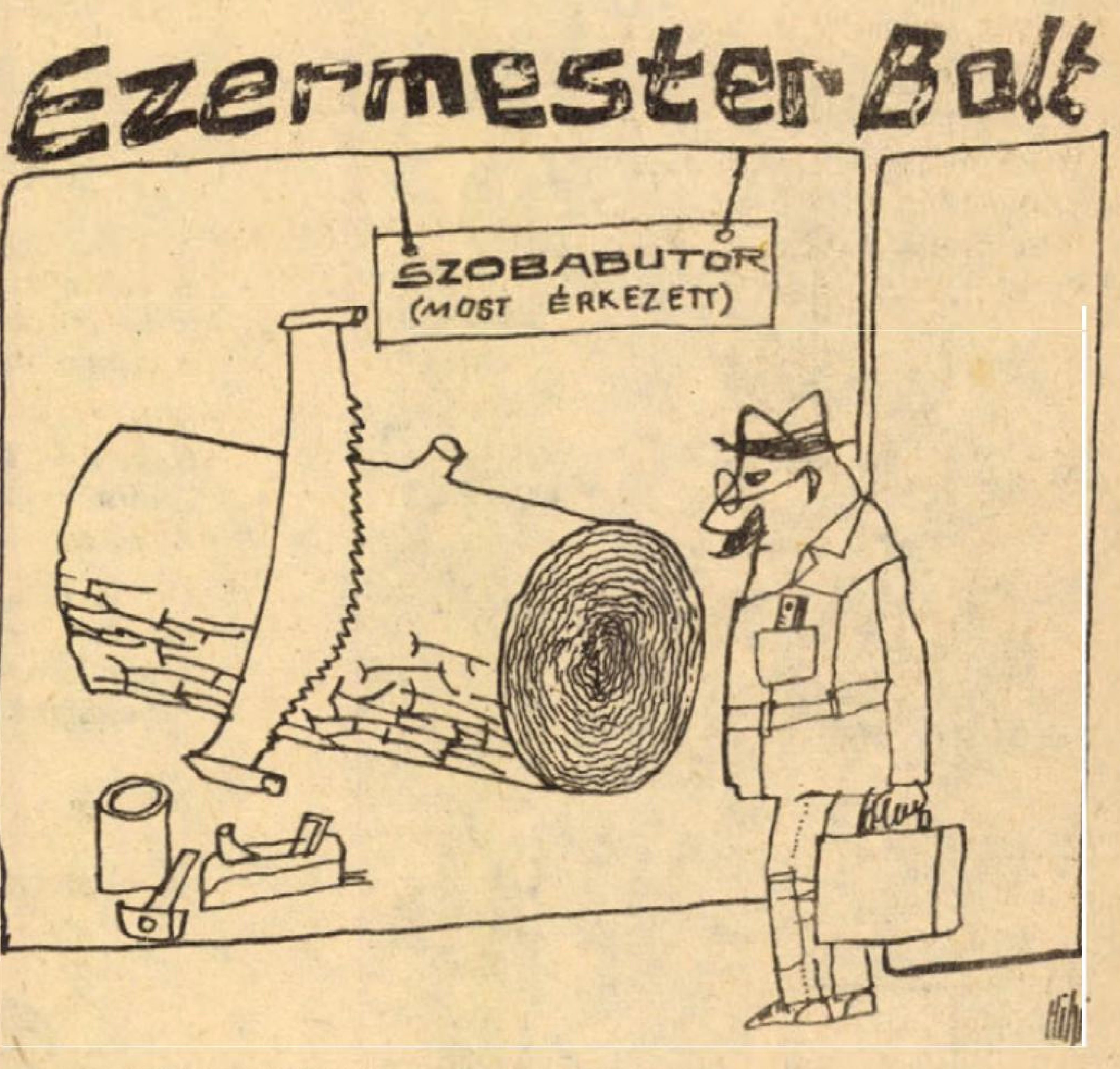

Pistike és a családi irattár

Vasvári Anna rajza

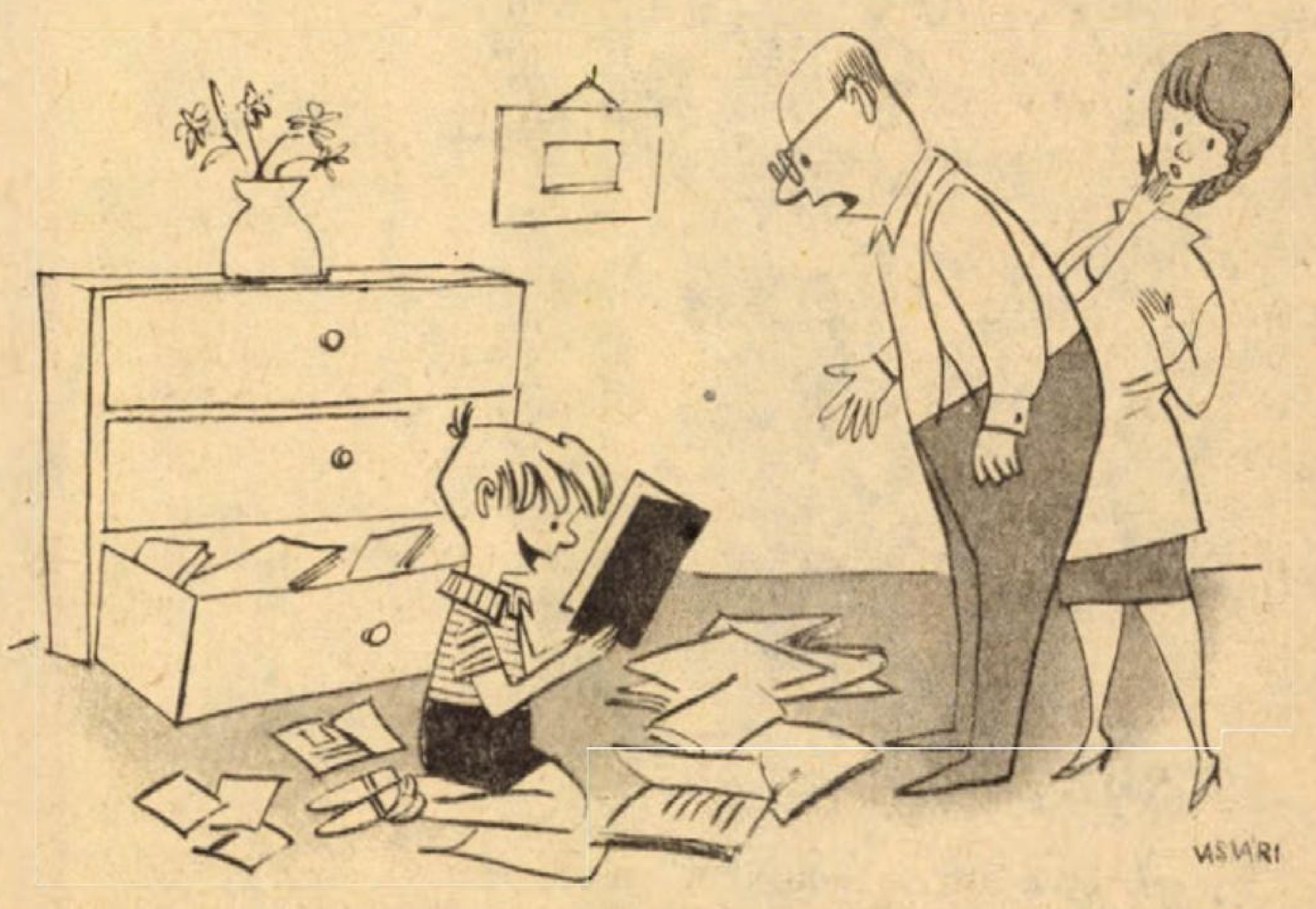

– Mit vihogsz? Ha éppen tudni akarod, rám pikkelt a tanárom!

Könyvüzlet lett az italboltból...

Gerő Sándor rajza

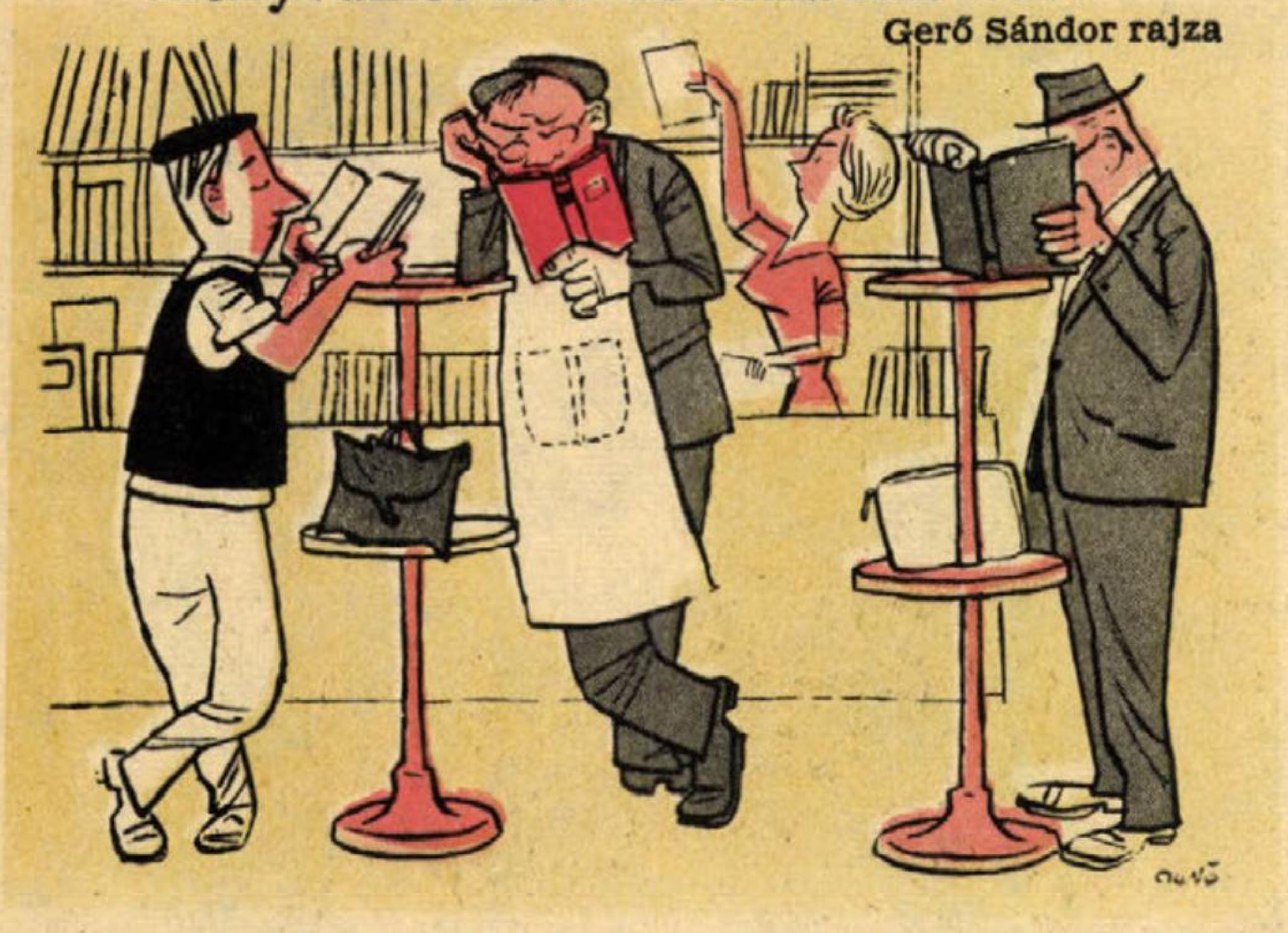

Vállalati élet

Vasvári Anna rajza

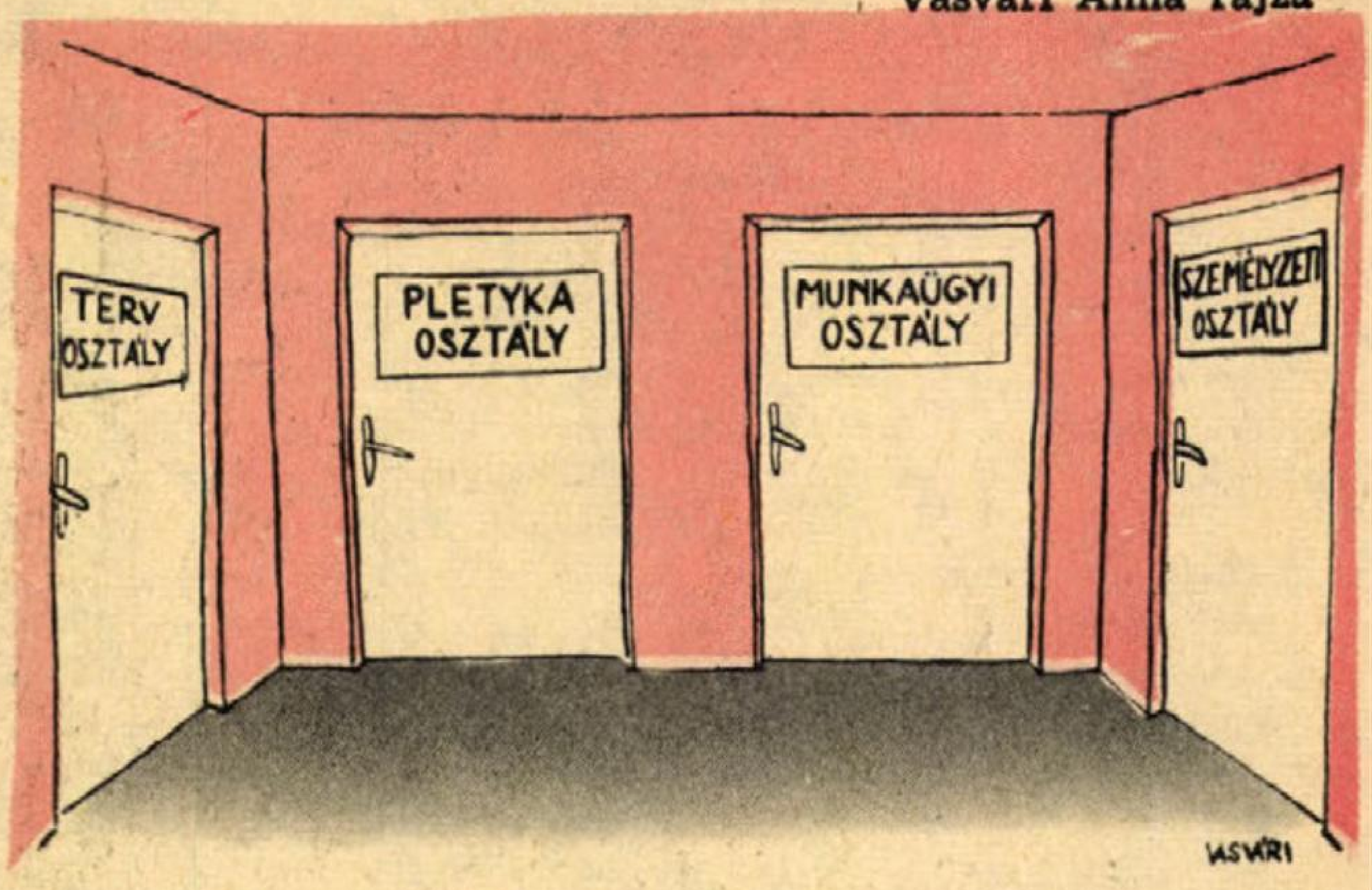
TERV OSZTÁLY
PLETYKA OSZTÁLY
MUNKAÜGYI OSZTÁLY
SZEMÉLYZETI OSZTÁLY

Szívesség

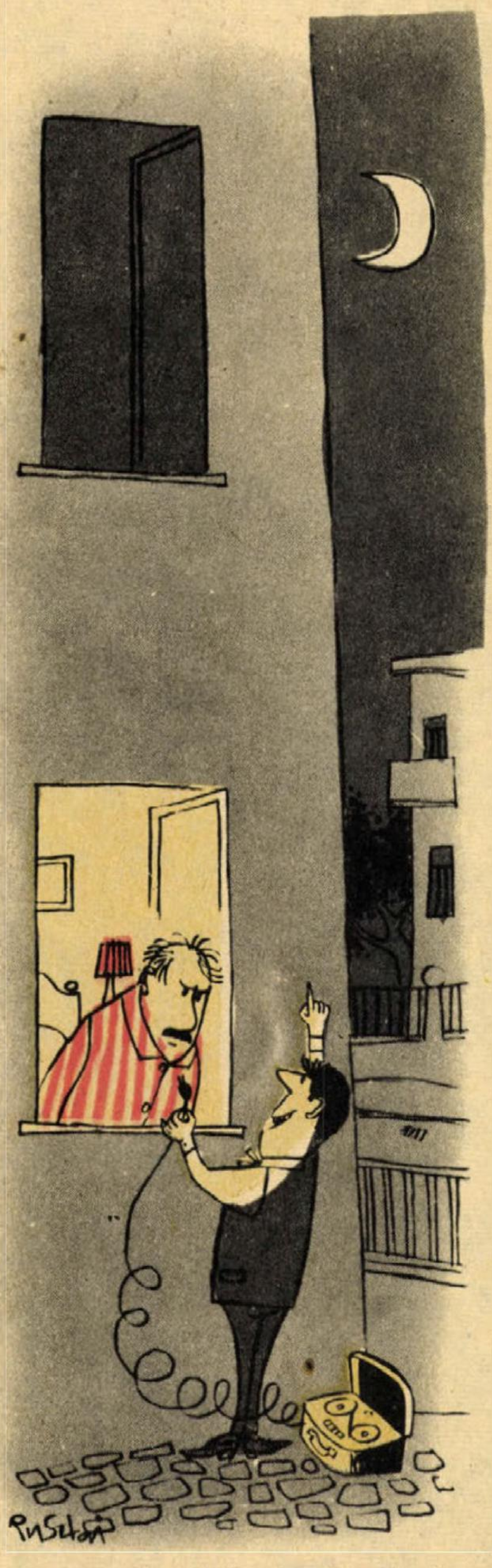

– Legyen szíves bedugni a konnektorba, szerenádot szeretnék adni Marikának az első emeletre.

INDÓHÁZI JEGYZETEK

Az elveszett gyermek

A peronon az elveszett gyermek
A rendőrbácsinak így gagyog:
„Ügy látszik, elvesztem én itt,
Nem tetszett látni egy nénit,
Körülbelül akkora fiú nélkül,
Mint én vagyok?”

Szőnyi Zoltán

*

A búcsú

A győri gyorsnál megfigyeltem
A szőke tündért és a párját:
Mily önfeledten búcsúzkodnak,
A vonat indulását várják.

Mily forró csókok, suttogások,
Nekem is könny ült két szememben,
Amint egymás karjába hulltak...
A vonat elment ezzel szemben.

De ők kétségbe még sem estek,
Viselték bátran, mit a sors hoz,
S a búcsúzást, hogy folytathassák
Átballagtak a pécsi gyorshoz.

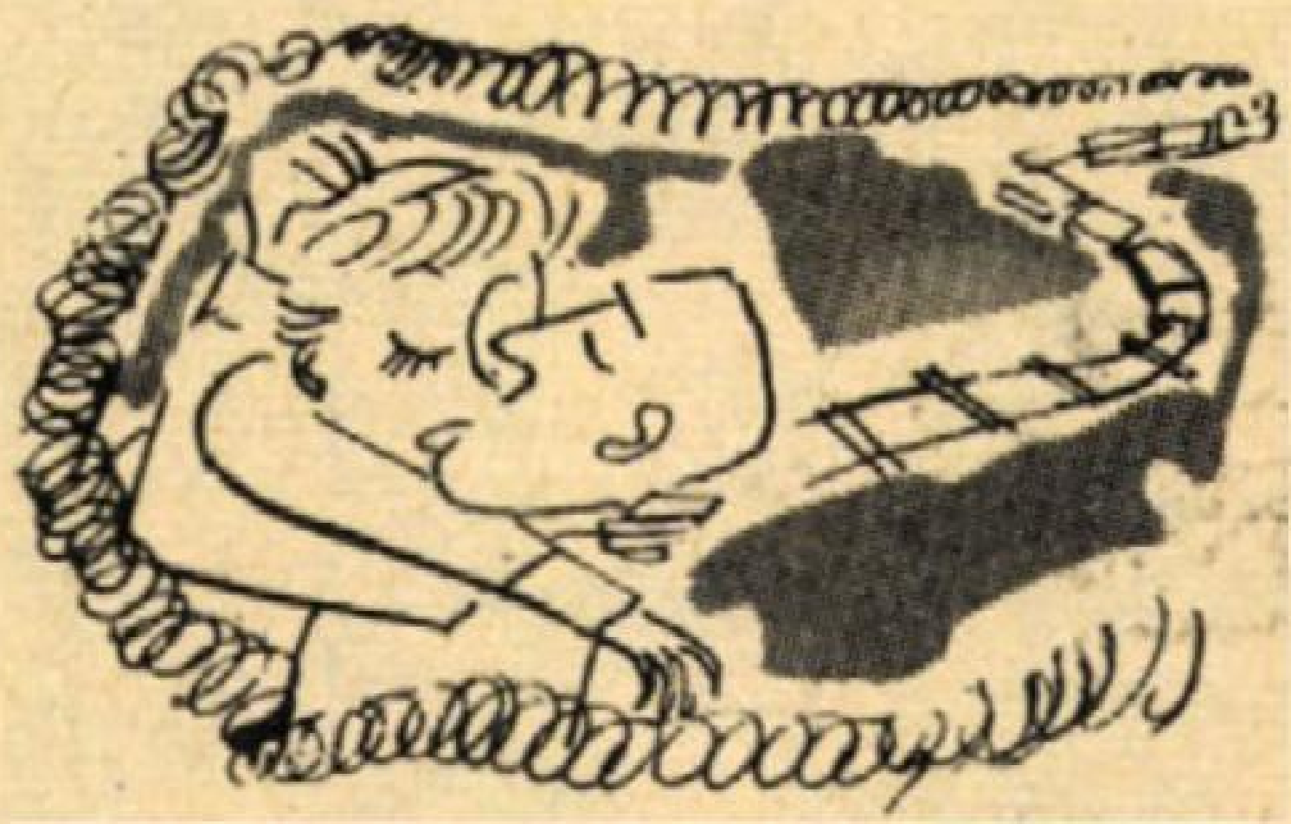

Lélektani pillanat

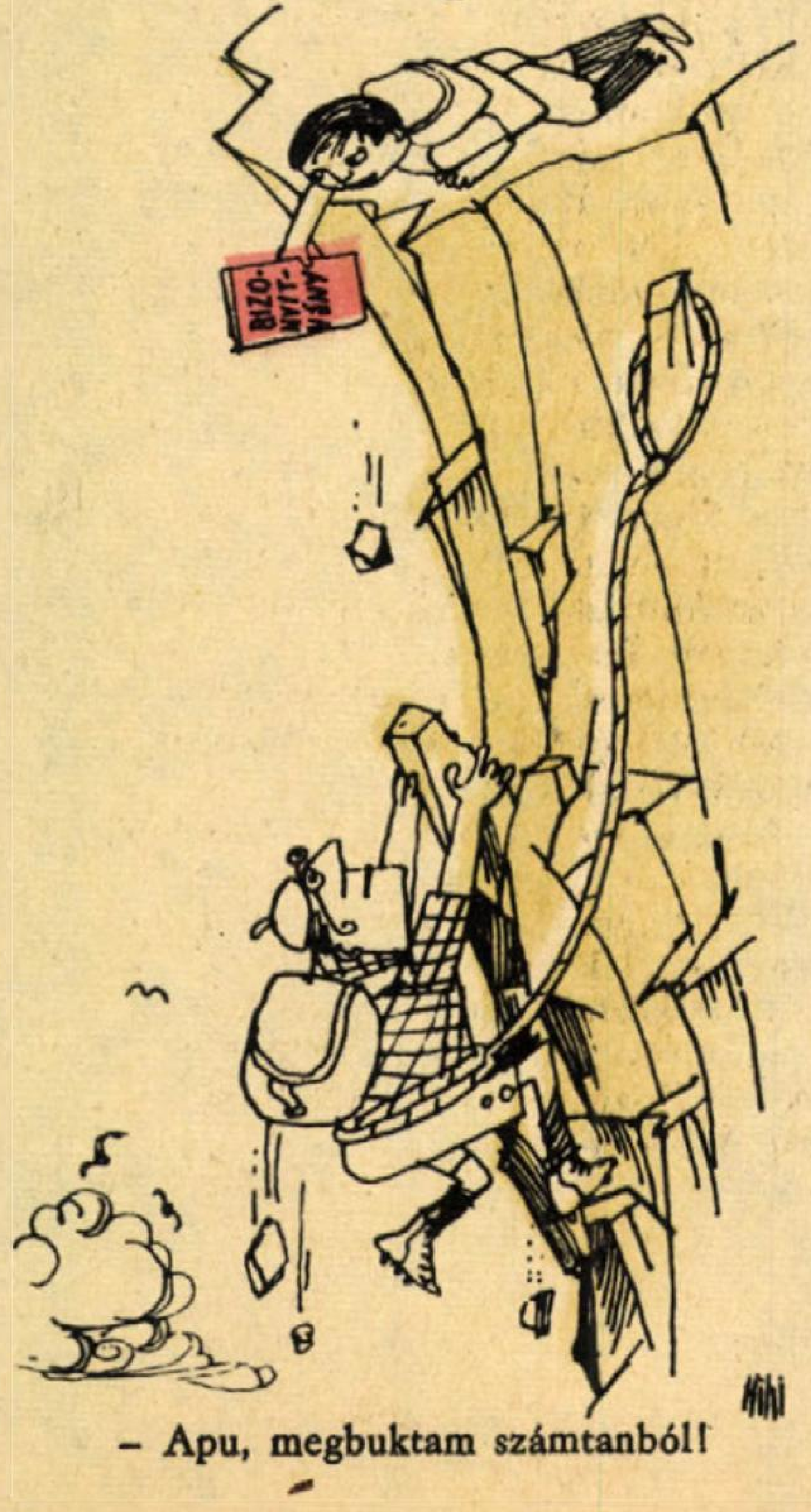
BIZO-NYIT-VÁNY

– Apu, megbuktam számtanból!

E heti hirdetésünk

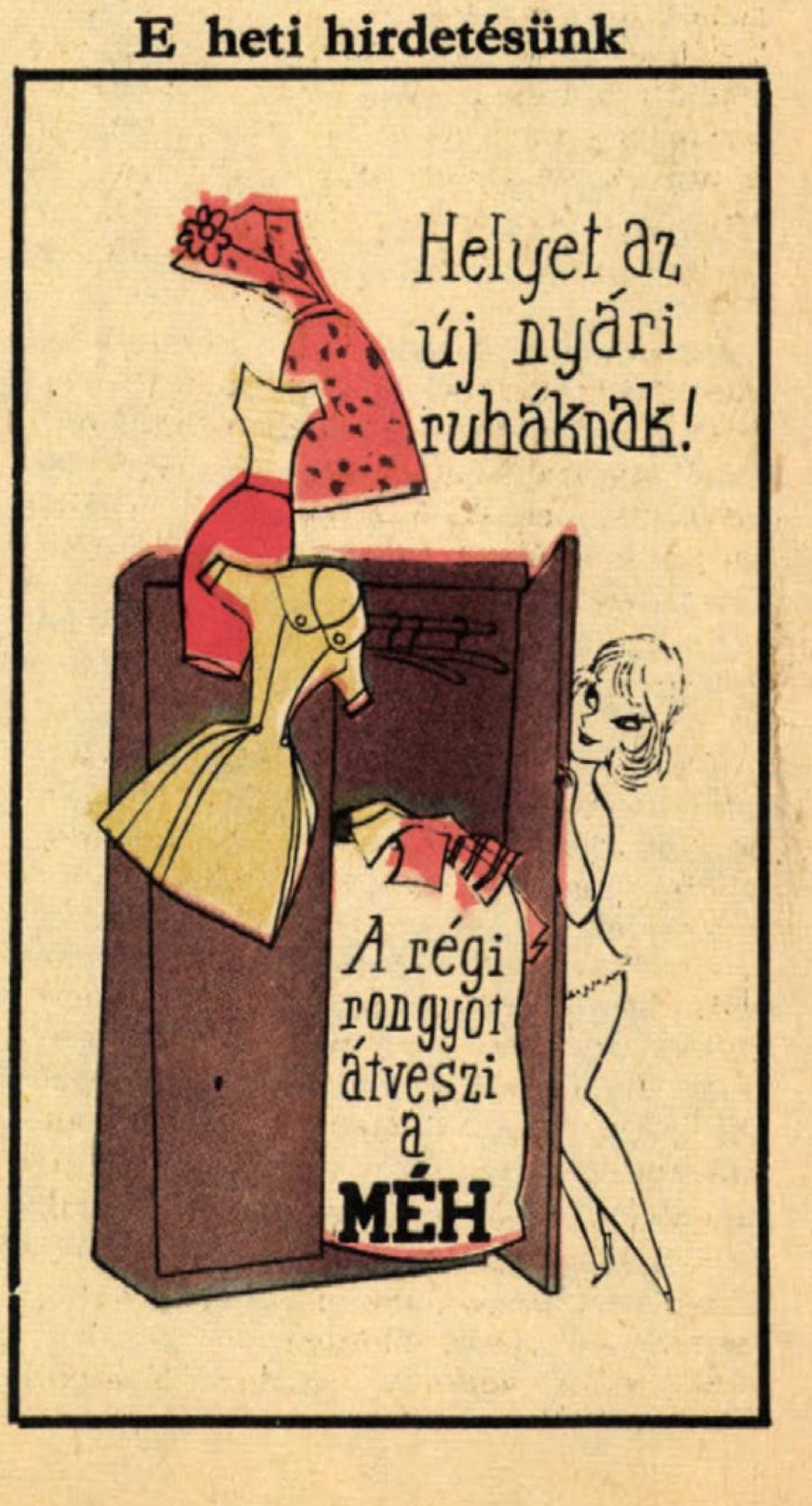
Helyet az új nyári ruháknak!
A régi rongyot átveszi a MÉH

A gyarmatosítás történetétől

Szűr-Szabó József rajza

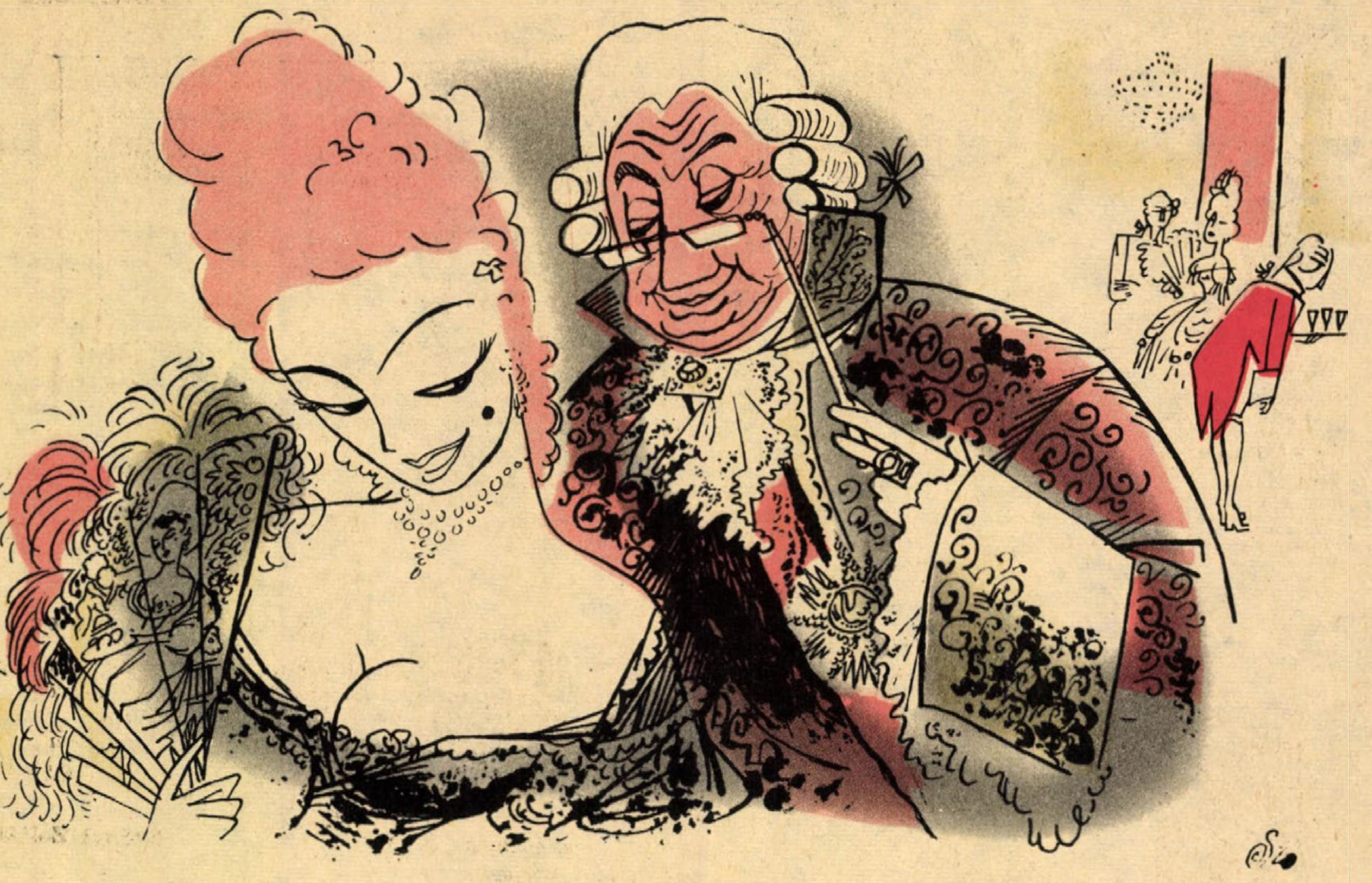

– Asszonyom, kezeskedem, hogy a következő gyarmatunkon a férje lesz az alkirály!

Plágium

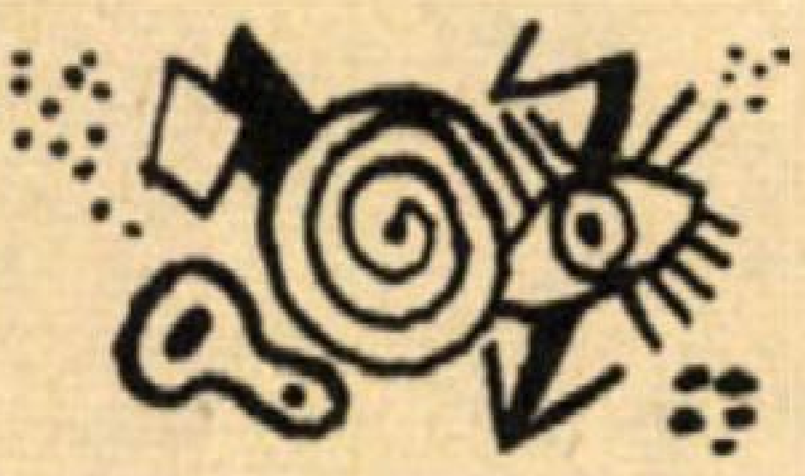

A lánglelkű mestert az absztrakt festészet apostolaként tartották számon. Az élet kínjait tükröző dekadens képeit a tudata alól merítette, tanítványai őt tartották az első embernek, akinek igazán sikerült a tudata alá nyúlni. S micsoda termékeny zseni volt! Valósággal ontotta a művek változatos tömkelegét, mintha száz énje lett volna. Hogy ezt miként csinálta? Hja, kérem, az volt a mester titka.

Csodálói fáradhatatlanul kutatták a mester titkát, mikor pedig világra hozta élete fő művét, a „Dögletes unalom" című szuperdekadens remeket, egyik tanítványa megesküdött, hogy többé sose tudjon benyúlni a tudata alá, ha fel nem fedi végre a mester titkát.

*

Hátborzongató, ködöt szitáló este volt. Valahol egy toronyóra kongva elütötte az éjfélt, de azután az éjfél is elcsendesedett, tekintve, hogy elütötték...

A lánglelkű mester felhajtott gallérral és azzal a szent meggyőződéssel igyekezett titokzatos célja felé, hogy egyedül igyekszik. Pedig nyomában volt a tanítvány. Izgatottan követte őt, míg végül egy jókora zsúfolt teremben találta magát, ahol néhány tucat sápadt arcú férfi ült, és jegyezgetett dermedt méltósággal.

— Szabad megnéznem a jegyzeteit? — lihegte szomszédjának kissé mohón a mester. — Sajnos, elkéstem.

És máris másolni kezdett lázasan, mintha élete, sőt a karrierje függne tőle. A tanítvány borzongva konstatálta, hogy egy éjszakába nyúló, elviselhetetlenül unalmas értekezleten ül. De mit ír itt a mester, és hol a titok nyitja?

Ebben a pillanatban véletlenül szomszédja jegyzetébe tekintett, és íme, előtte feküdt a leleplezett rejtély. Szomszédja az unalomtól már félájultan, zavaros figurákat rajzolt a jegyzettömbre — tudat alatt. Rajzolt eszelősen gomolygó tölcséreket, roggyant kerítéssel összeházasított százlábút, bandzsi teheneket láb nélkül és bandzsi lábakat tehén nélkül. S körülötte mindenki firkált, ahogy firkálnak időtlen idők óta minden unalmas értekezleten.

— Hjah, így könnyű volt az életunalom, a beletörődés, a szárnyaszegett vágyak futurista jegyeit vászonra vetni! — zokogott fel szegény tanítvány lelkében a felismerés. Egyszerre kilencven évet öregedett, és elhatározta, hogy átképezi magát fényképésznek.

Íme, a mester megfejtett titkának története.

...Minden idők legsötétebb plagizátora volt, aki az éjszakába nyúló monoton értekezletek keserves műveit, a mindent maga alá gyűrő unalom e kínban fogant igazgyöngyeit váltotta az olcsó siker filléreire...

Fülöp György

Iktató

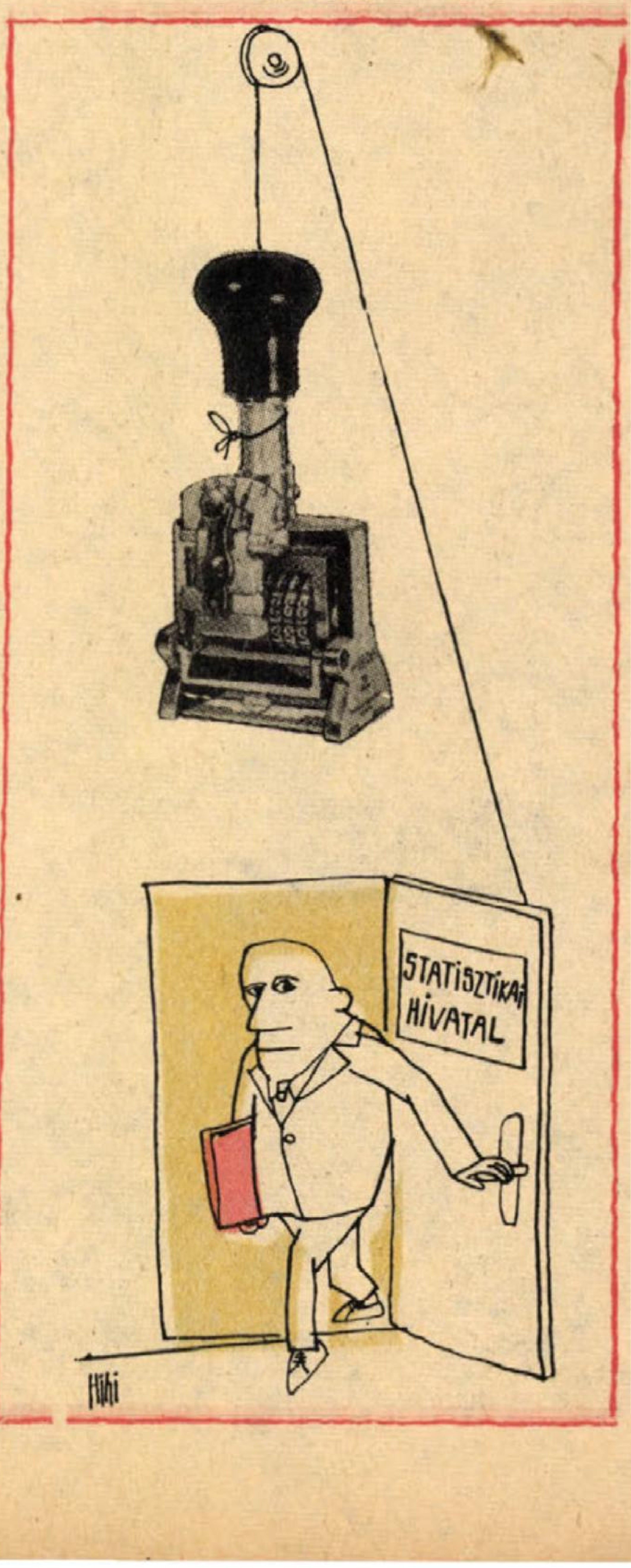

Le a bürokráciával

A lejtőn nem lehet megállni?

Május 18-án este a végre megenyhült idő elcsalogatott egy kis sétára. A budai hegyek felé, Farkasrét irányában mentem, amíg el nem fáradtam. Ez az 59-es villamos „Zólyom-lépcső"-nél lévő feltételes megállójánál következett be, ahol rögtön elhatároztam, hogy itt mindjárt fel is szállok egy villamosra és azzal megyek haza.

Néhány perc múlva fel is tűnt a kanyarban egy lefelé haladó 59-es. Nézem az órámat: 21 óra 32 perc; na, mire a hírek kezdődnek, otthon, a rádióm mellett leszek. Barátságosan villan rám a villamos sárgás fényű lámpája. Készítem a hetven fillért, a járda szélére állok, emelem a lábamat — huss. A villamos elzörög mellettem.

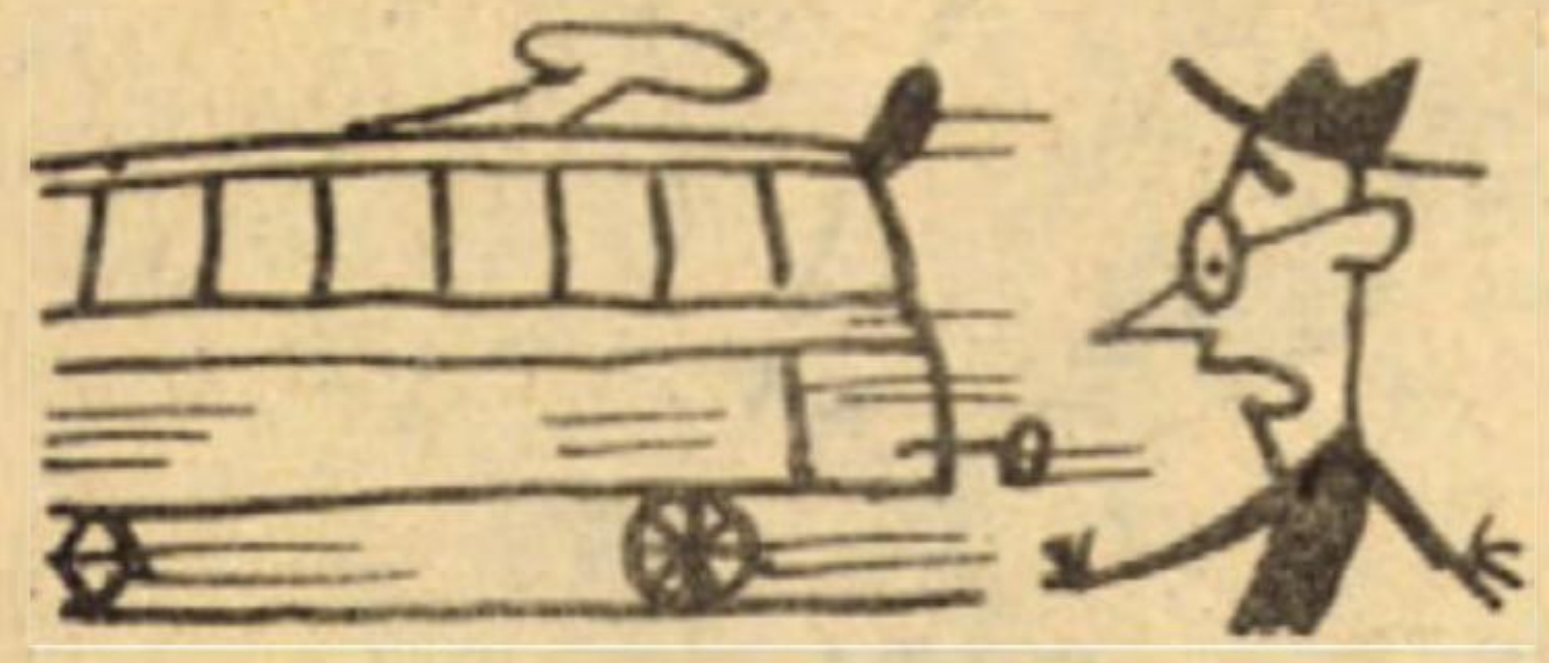

Értetlenül nézek utána. Miért nem állt meg?... Aztán belenyugszom, hogy ezúttal is rövidlátásom az oka a csalódásomnak. Egyszer ugyanis megtörtént velem, hogy a Körúton sokáig integettem egy magánautónak, mert azt hittem, hogy taxi. Hát talán ez is egy magánvillamos volt.

Ám öt-hat perc múlva jött a következő villamos. Bérvillamos volt, ezt most jól megfigyeltem, nem robogott el túl gyorsan az orrom előtt, csak olyan közepes gyorsasággal...

Ekkor megértettem, hogy hiába állok itt, talán reggelig is hiába állnék. A kocsivezetők egyetlen darab emberért, pláne ilyen sovány emberért, nem tartják érdemesnek megállni. Gazdaságpolitikailag talán logikus ez: fékezéskor kopik a fék, a kerék, — nem éri meg az én vacak hetven fillérémért...

Meg aztán — keresem tovább a FVV számára a mentségeket, miközben gyalogolok — miért is állt volna meg? A Zólyom-lépcsőnél kinn van a tábla: „F. M." Feltételes megálló. Valószínűleg nem tettem eleget a vonatkozó feltételnek! Mit tudom én, mi a Zólyom-lépcsőnél való megállás feltétele?

Talán csak azzal a feltétellel állnak meg itt a villamosok, ha az utas ezt két héttel előbb kérelmezi az Akácfa utcában, s a kapott írásos engedélyt jól láthatóan a kalapjára tűzi?...

(d—i)

Giccs a kirakatban

Hogyan kerül forgalomba a giccs? Az Ecseri piacon kapható, kedvezményes, dupla áron? Vagy talán alkalmi ügynökök adják el, lakásról lakásra járva, részletre?

Nem. A klasszikus giccset a Lenin körút 53. alatti Röltex-bolt árusítja, melynek oldalkirakatában a következő gobelinképek láthatók:

1. Tojásalakú, zöld párnán szelídmosolyú szürke macska, nyakában bordó masnival kancsalít a boldogtalan vevőjelöltre.
2. Festőien ráncolt függöny előtt méla tekintetű, pártás nagyasszony kitekert nyakkal emel égnek egy valószerűtlen gyümölcsökkel megrakott tálat. A háttérben elnyúló zöld dombok színpompás panorámájában hatásosan érvényesülnek brokát ruhájának csipke kézelői.
3. Féligkész kőfalnál piros lajbiban és kék, aranysujtásos pantallóban vérvörös ajkú legényke álldogál, lila tölcsérkalapja alól lágyan buggyannak elő bodros fürtjei. Balkezét nyalkán zsebrevágja, jobbjában ismeretlen szándékkal mereven markolja hegedűjét.

Ha legalább egyetlen ízléses stoppolópamut, vagy néhány szemrevaló inggomb enyhítené az összképet! De jaj, ezekkel a lélegzetelállító hímeznivalókkal van tele az egész kirakat.

Kedves Röltex Rózsi! Pult alá az efféle tömény ízléstelenséggel, hátha ott nem akad rá a vevő.

Vagy nem akarod megnyerni a kirakatversenyt?

(sy)

Életrevaló ötlet

Mészáros András rajza

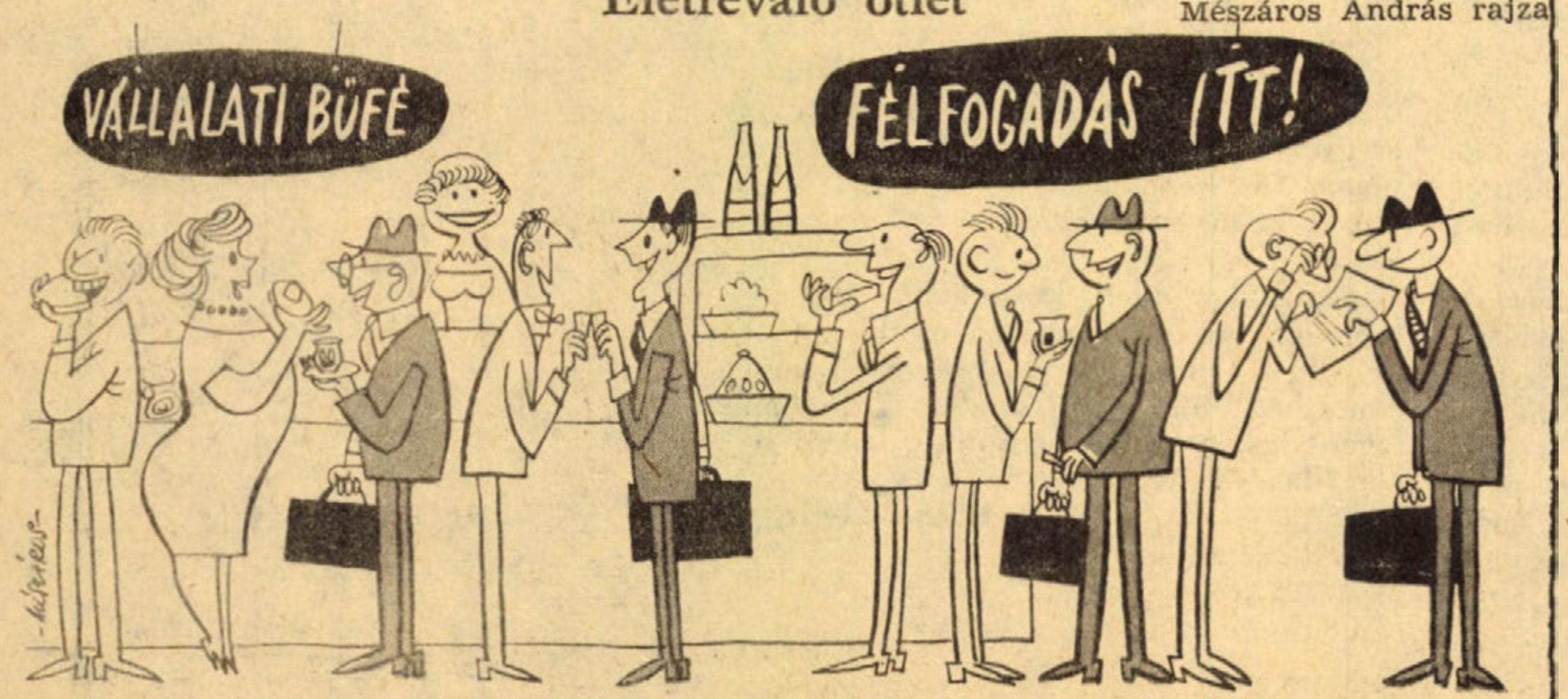

Itt legalább mindig mindenkit meg lehet találni...

Kedves figyelmesség

Múltkoriban egy selejt-fogkrémet adtak el nekem, sajnos, ez csak otthon derült ki. Visszavittem a boltba, de nem cserélték ki, hanem elküldték a Kereskedelmi Minőségellenőrző Intézetnek. Az ellenőrizte is a fogkrém minőségét, és válaszukban panaszomat jogosnak ítélve, arra büntetett volna, hogy menjek be hozzájuk, visszaadják a selejtet, amivel menjek ki az Elida Szappan- és Fogkrém Gyárba, ott kapok érte egy hibátlan tubust. A fél nap ide-oda villamosozást nem vállaltam, megelégedtem az erkölcsi elégtétellel.

A minap azzal fogadott a társbérlőm:

— Hoztak valami csomagot. Átvettem, 4,60 forint utánvéttel...

Megköszöntem a társbérlőm kedvességét, kifizettem neki a 4,60-at és izgatottan siettem be szobámba, ahol remegő kézzel kezdtem bontogatni a csomagot. Vajon ki olyan kedves, figyelmes, hogy nem feledkezett meg születésnapomról, és vajon mit küldött?

Hát a Kereskedelmi Minőségellenőrző Intézet küldte vissza a félig kinyomott, kiszáradt selejt-tubusomat...

R. Gy. I.

Az érdekeltek hozzászólnak

„Bányász hűsítő" című cikkükre közlöm, hogy helytelen rendelés és áruszállítás következtében nem lehetett sem szörpöt, sem hűsítő italt kapni a perecesi végállomásnál. Intézkedésemre a hiányt pótolták és szörp már kapható.

Városi Tan. VB Keresk. Oszt.
Bedő Lóránt oszt. vez.

„Talán illene tudni" című bírálatukkal tökéletesen egyetértünk. A hiba abból adódott, hogy protokoll-listánkról Herczeg Jenő nevét halála után nem töröltük és így automatikusan címeztek neki is meghívót. Mentségünkre felhozzuk, hogy ezzel szemben számos olyan élő művésznek nem küldtünk meghívót, akinek jelenléte pedig indokolt lett volna a Vígszínház-kiállítás megnyitásán.

Színháztudományi Intézet

FILMBÍRÁLAT

Ezen a héten mutatták be filmszínházaink a „Nyúl a bokorban" című bergengóc filmszatírát.

Nagy várakozással ültünk be a nézőtérre, de bevalljuk őszintén: egy kicsit csalódtunk. Többet vártunk. Több szatírát.

A film alkotói ezúttal a bergengóc közigazgatásról, a politikai életről, a diplomáciáról, a sajtóról, a hadseregről, a flottáról, a művészeti irányításról, az egyházról, a kereskedelemről, a filmről, a színházról, a minisztériumokról készítettek szatírát, de ezúttal – sajnos! – a szatíra nem volt elég bátor, nem volt elég maró, nem volt elég következetes.

Az igaz, hogy sokat nevettünk a bergengóc közigazgatási tisztviselők bürokratizmusán, a politikusok marakodásán, a diplomácia folytonos baklövésein, a sajtó tudatlanságán, a hadsereg szervezetlenségén, a flotta hozzánemértő parancsnokain, a művészeti irányítás zavarosságán, az egyház képmutatásán, a kereskedelem pénzéhes cápáin, az ostoba sztárokon, a színházak ál-modernségén, a minisztériumok aktakukacain, de valami... valami hiányzott a filmből. Hogy micsoda? A szatíra. Ha volt is, nagyon gyengéd, nagyon bátortalan, nagyon elnéző. Pedig ebből a filmből nagy szatírát lehetett volna csinálni. Sajnos, nem csináltak. Úgy látszik, a film alkotóinak nem volt elég bátorságuk.

Ezzel korántsem mondjuk azt, hogy a „Nyúl a bokorban" nem jó film. Jó film. Nem nagyon jó, de jó. A forgatókönyv-írók tollhegyükre tűzték a maradiságot, a lélektelen munkát, a bigottságot, az önelégültséget, az eredményhajhászást, a pazarlást, a pénzimádatot, a sznobizmust, a pacifizmust, a militarizmust, a karrierizmust és még ki tudja, mi mindent!

Ezek a részek bátrak, többé-kevésbé szatirikusak, de azért mégis hiányérzetünk volt a film megtekintése után. Természetesen mi is jól mulattunk, olykor-olykor a hasunkat fogtuk, itt-ott még a könnyünk is kicsordult, sőt: néha-néha még a kezünk is ökölbeszorult, hogy mik vannak Bergengóciában, de nem eléggé szorult ökölbe a kezünk, és ez a film fő hibája.

Láttunk már jobbat is. Rosszabbat is. Ugyanilyent is.

(m. gy.)

Az őrangyal

Kaján Tibor rajza

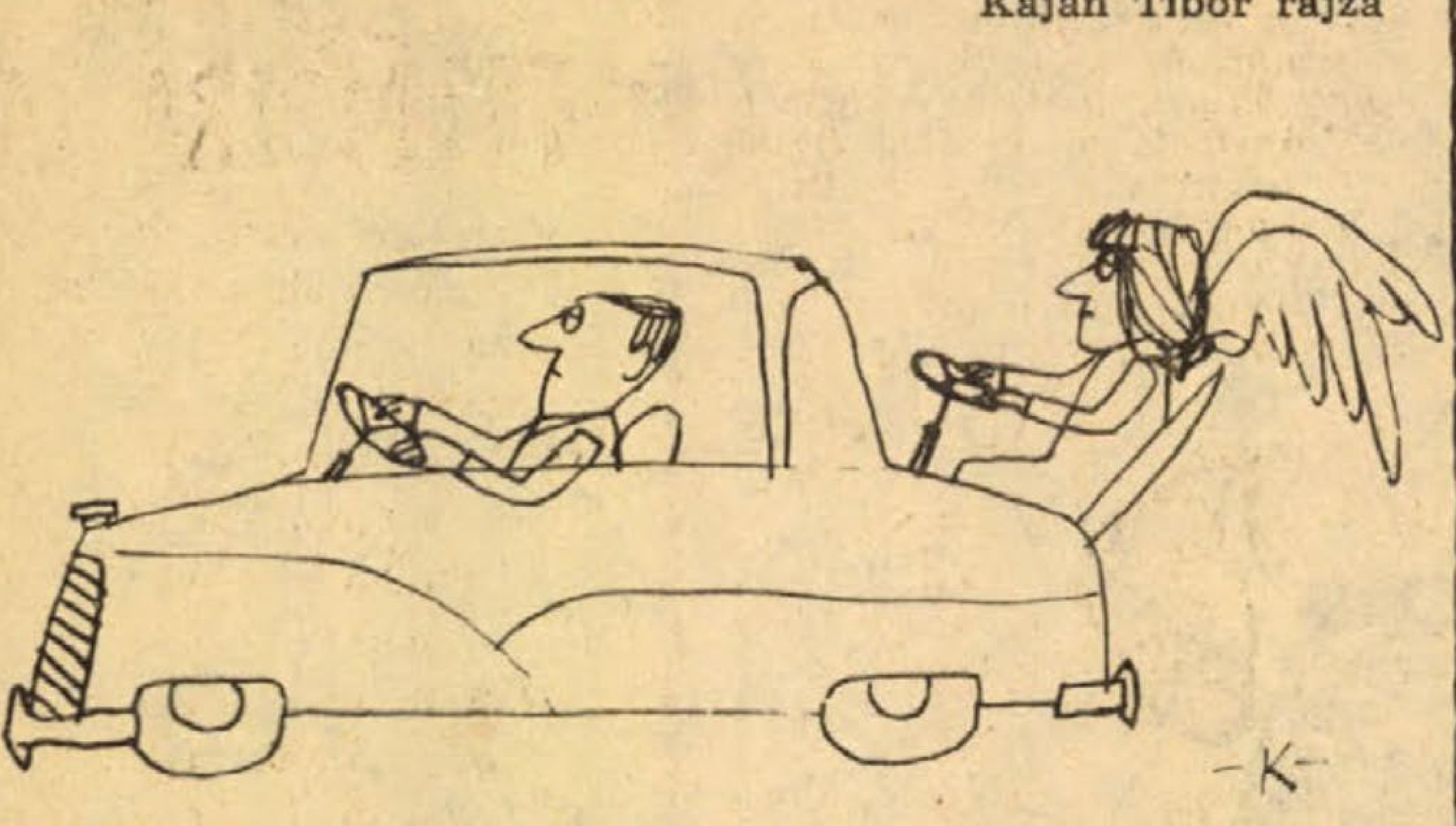

Három MŰSZAK

— Szóval, ön azt kérdi, kedves kartársam, hogy hol késünk a három műszakos termelés bevezetésével? Nos, a látszat ellenére, üzemünkben, a Madáreleség Kiszerelőnél, mi is megértettük az idők szavát. Sajnos azonban objektív akadályokba ütköztünk. Pedig nem riasztott el bennünket az sem, hogy a messzi Ruanda-Urundiból kellett beszereznünk százhúszezer devizaforintért a vándormadár-eleség osztályozó automatát. Sőt, továbbmegyek. Három e célra kiszemelt dolgozónkat többhónapos tanulmányútra küldtük ugyanoda.

— Természetesen ezzel nőtt a Madárkisz termelékenysége!

— Bizonyos mértékben — folytatta Busulkai igazgató kartárs. — A gép bevált a termelésben. Hat ember munkáját helyettesítette, szinte gondolkodva. A jóminőségű eleséget csomagba rakta, a kukacosat kiköpte. Ám a beléhelyezett bizalmat és devizát csak akkor hálálná meg, ha három műszakban üzemeltetnénk.

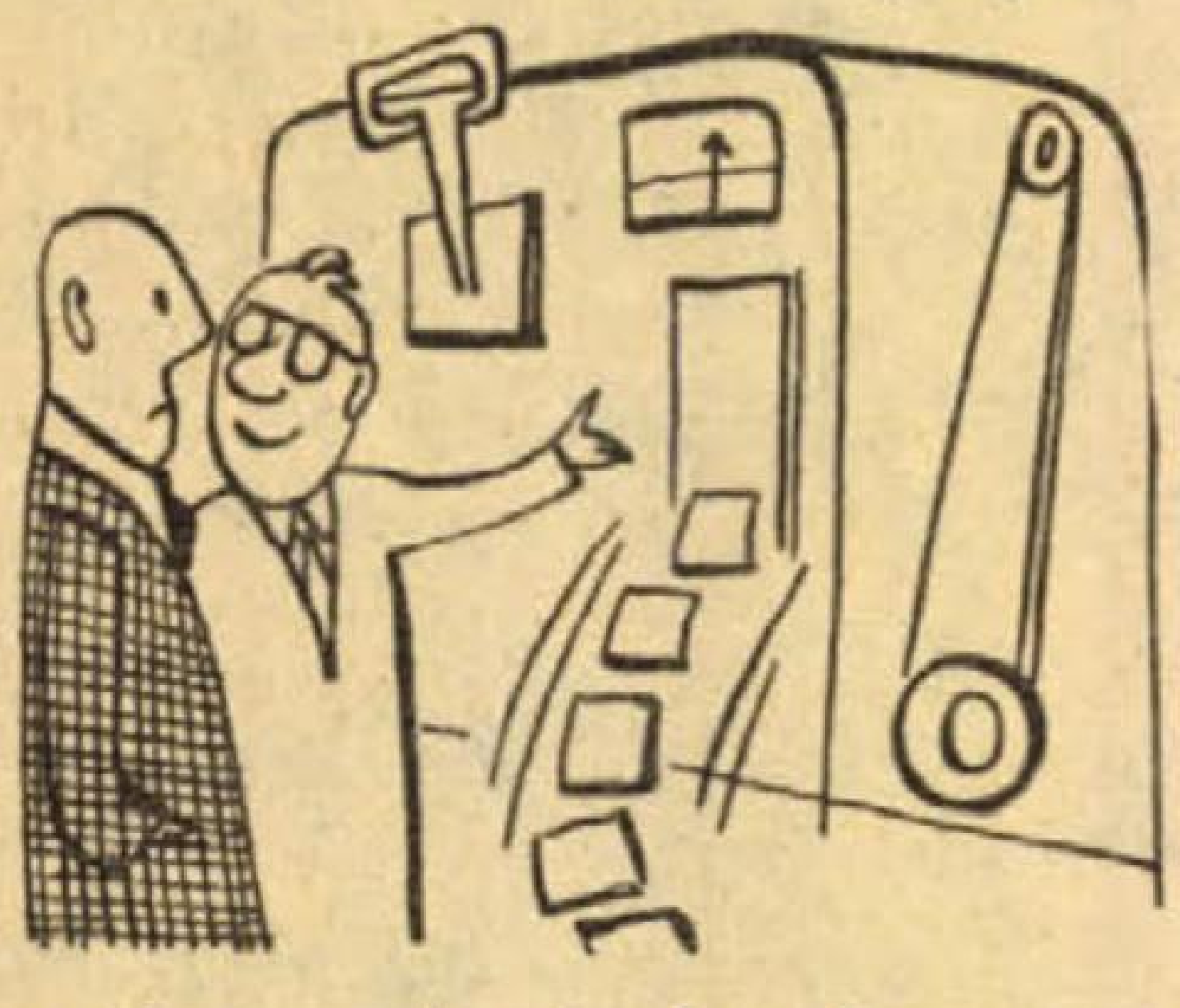

— És mi az akadálya?

— A fennakadást az okozza, hogy a gép kezelői nem vállalnak három műszakot. Súlyos problémáik, objektív nehézségeik vannak. Szabajka szaktársnak van egy kis kertecskéje Henyepüspökin, szabadidejében oda jár locsolgatni, a hideg tavaszi éjszakákon füstölni, hogy a zsenge rügyek le ne fagyjanak, sőt többnyire ő helyettesíti a madárijesztőt is. Így nem lehetett számításba venni.

— Talán két műszakban lehetne...

— Az sem megy. Ugyanis Bandurka szaktárs fiatal házas. Társbérletben lakik, társbérlője pedig nem más, mint maga Rózsaligeti Ulrich, a Bohémszínház bonvivánja. Ugye nem hagyhatja magára a fiatalasszonyt. Ezt tökéletesen meg lehet érteni. Egyedül Agyagosi szaktársnak nincsenek ilyen gondjai...

— Ő vállalná?

— Sajnos, éjszakára ő sem jöhet el hazulról, mert a nénikéje, akivel együtt lakik, holdkóros, s egy hete is, amikor Agyagosi túlórázott, hazatértekor a kéményseprőjárdán találta meg Amál nénit.

— Tehát nincs semmi megoldás?

— De, de van! Már intézkedtem. Felvettünk két kertészt, akik váltóműszakban fogják Szabajka kertjét locsolni, füstölni és hessegetni a madarakat.

— De ez...

— Várjon, még nem végeztem. Alkalmaztunk három nődolgozót. Ők gondoskodnak Bandurkáné szórakoztatásáról és őrizetéről. Ezt először társadalmi munkában akartuk megoldani, de nem vállalta senki sem.

— Nem került nagyon...

— Még egy pillanat! Na és befejezésül Amál nénire egy orvos és két váltóműszakos ápolónő vigyáz majd.

— De ennyi új alkalmazott felvétele rettenetesen megnöveli az önköltséget!?!

— Az igaz. Viszont a minisztérium nem mondhatja, hogy a Madárkisz elzárkózik a háromműszakos termelés bevezetésétől...

Berec László

Filmfesztivál idején

Toncz Tibor rajza

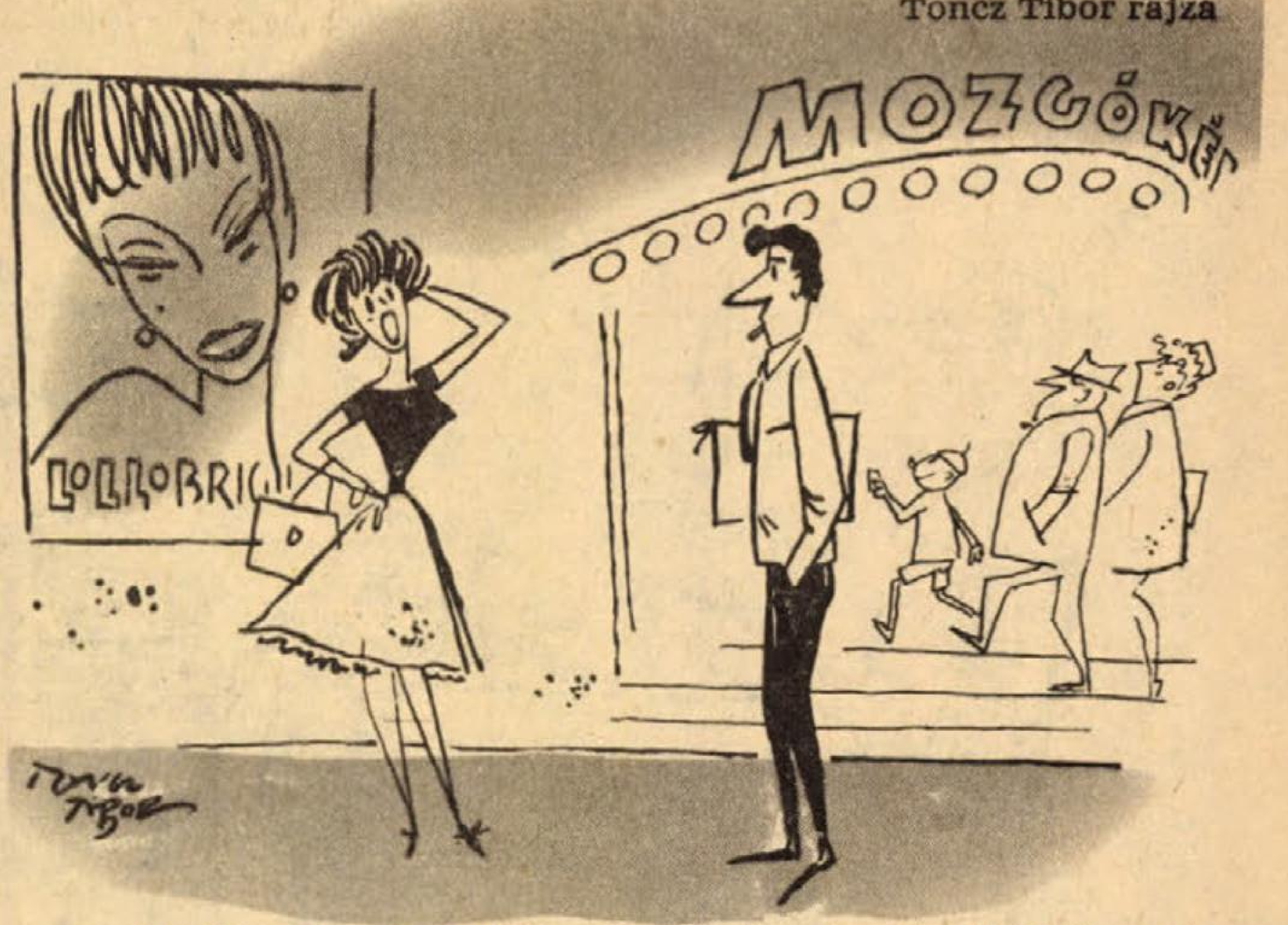

– Azt hiszed, nem tudnám úgy eljátszani, mint ő? Csak most rossz a hajam...

A vásáron láttuk

Schwott Lajos rajza

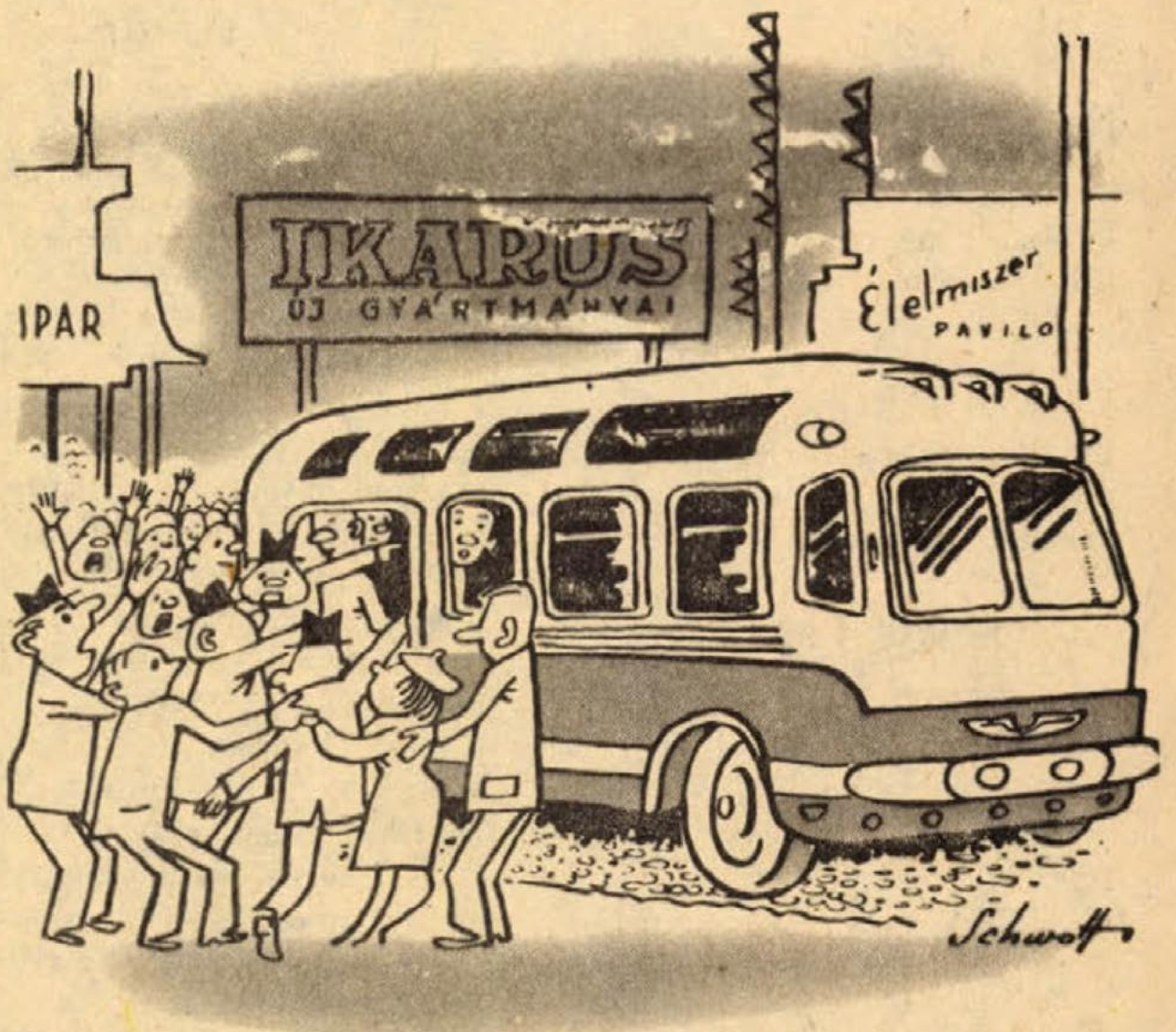

– Ne tessék tolongani, nem indul, csak mintadarab!

Cs-csa-csa

Toncz Tibor rajza

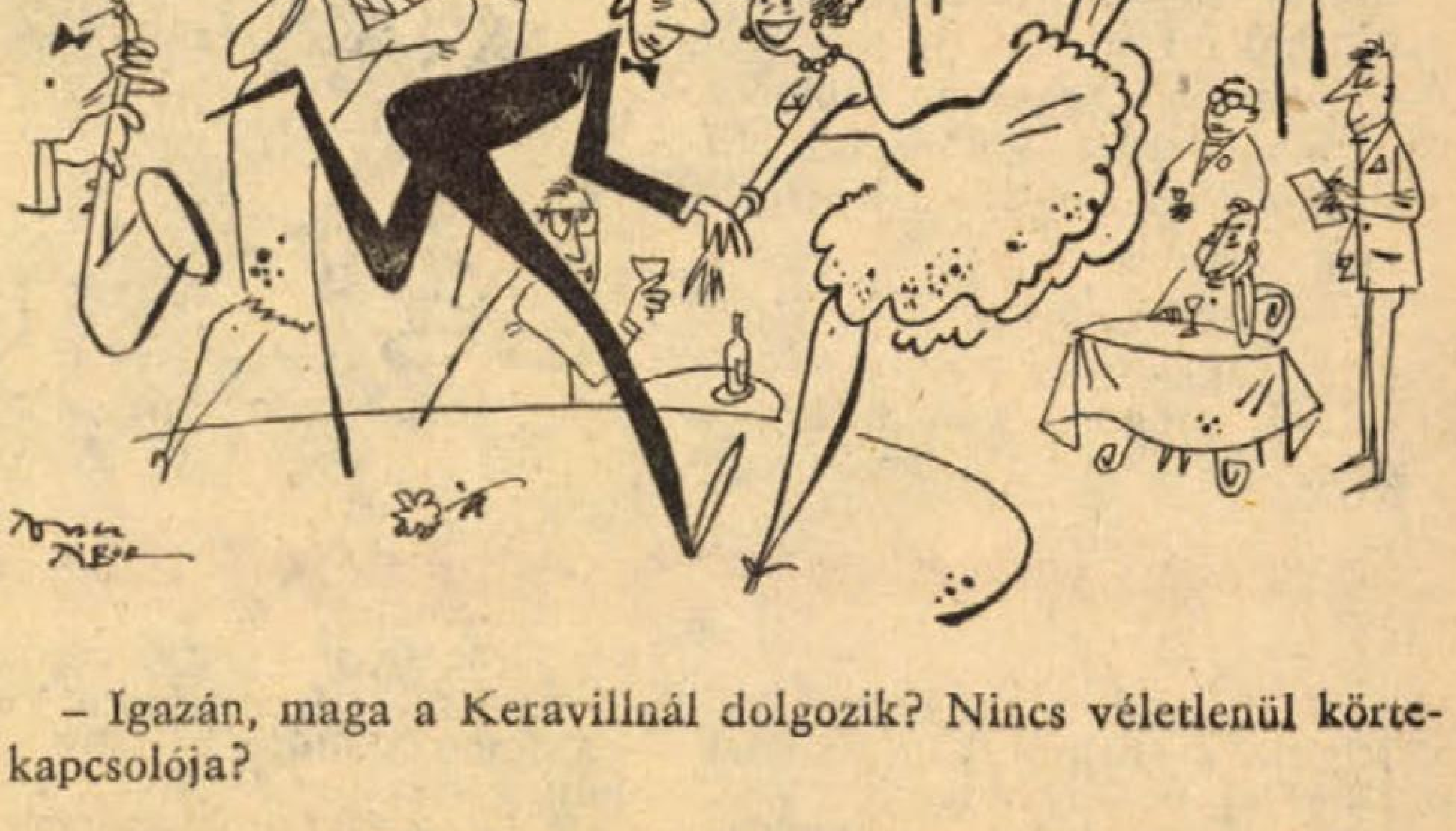

– Igazán, maga a Keravillnál dolgozik? Nincs véletlenül körtekapcsolója?

Szemrehányás

Gerő Sándor rajza

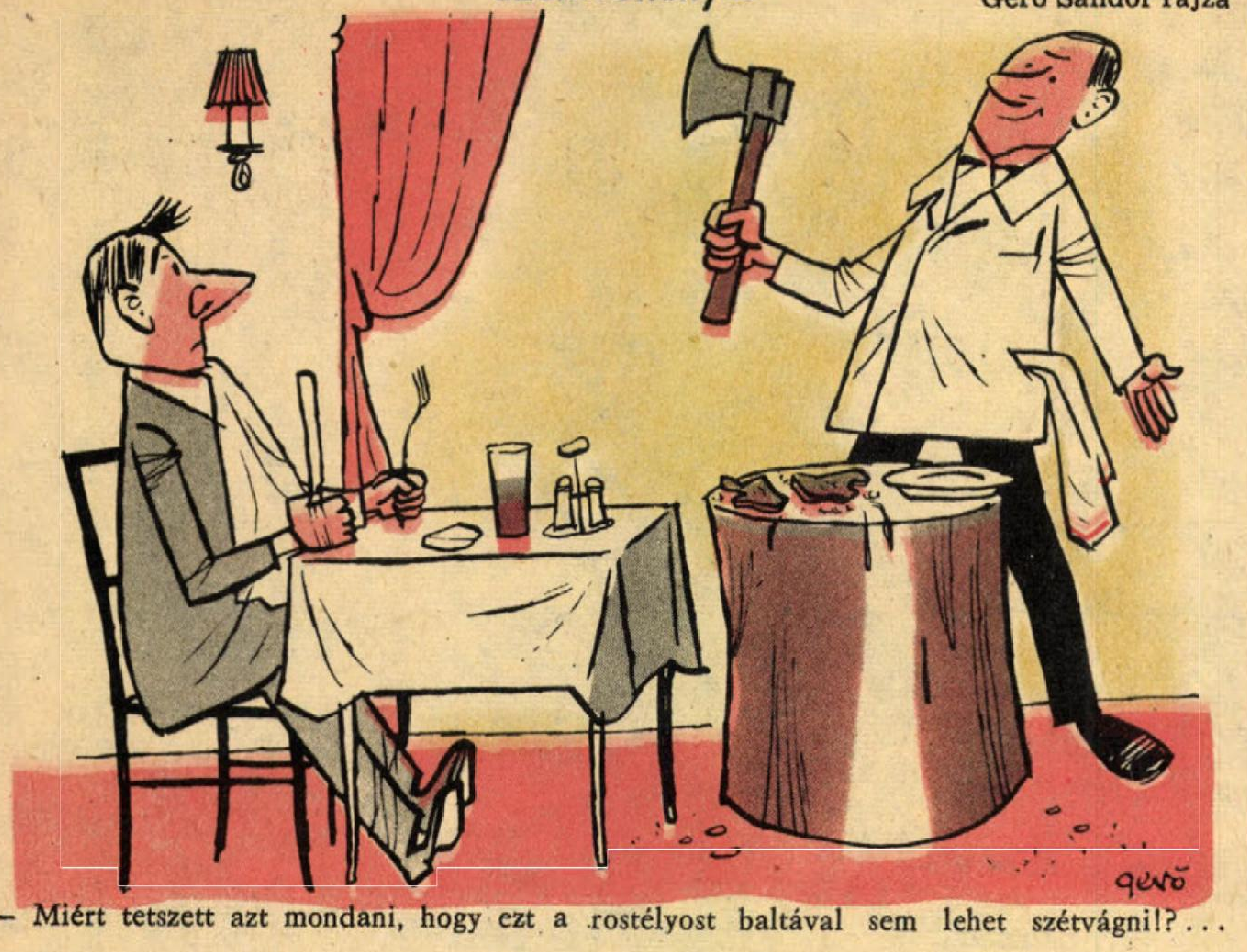

– Miért tetszett azt mondani, hogy ezt a rostélyost baltával sem lehet szétvágni!?...

Könnyű azt mondani...

Fülöp György rajza

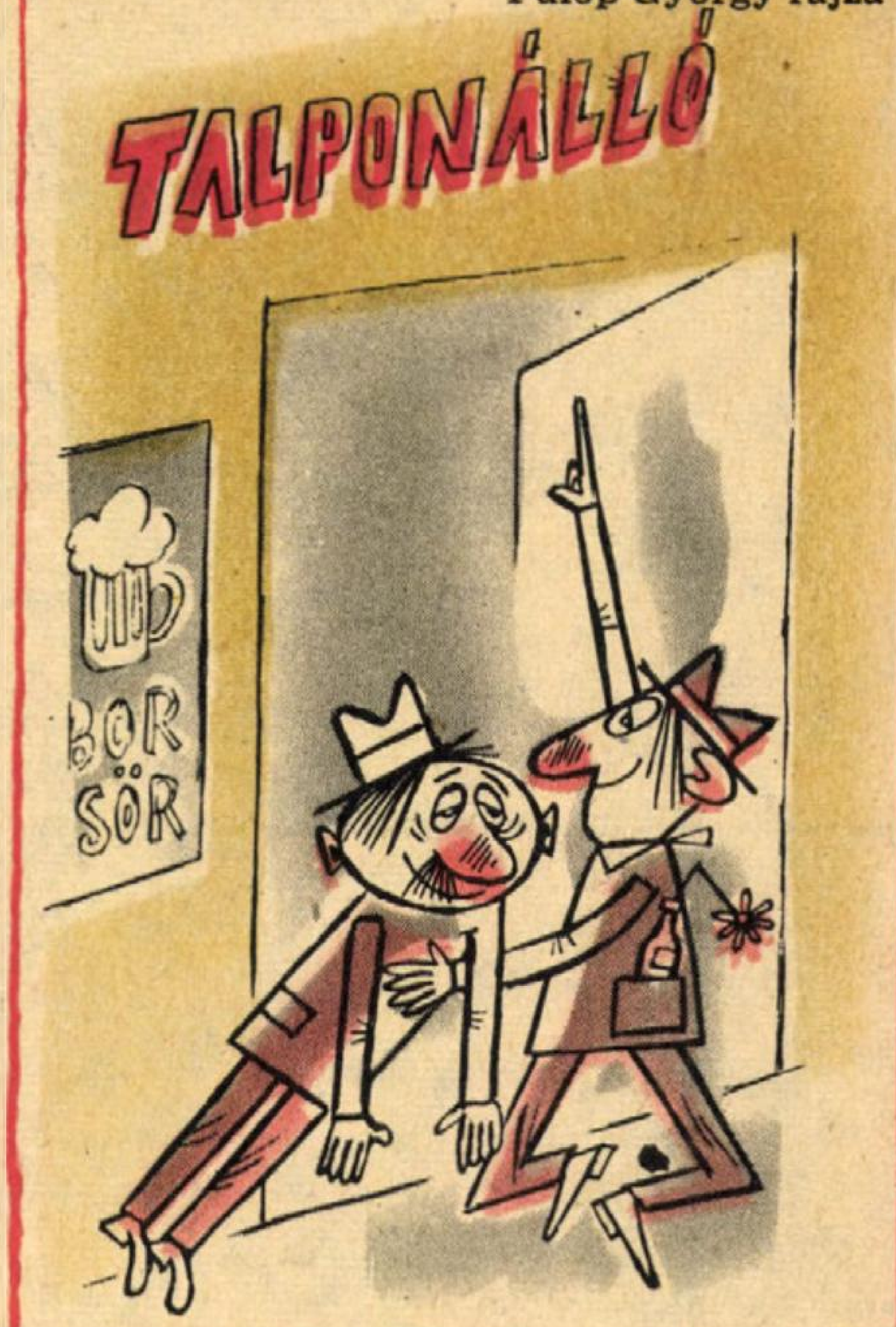

G. Riklin

fapados kocsiban

A nemzetközi vonatok utasa nagyképű, magábaszállt és hallgatag. A párnás kocsikban az utas kissé feloldódik, élénkebb, de azért messze van attól a közönségtől, amely a fapados kocsikban összeverődik.

A fapados utas közlékeny, beszédes kedvű. Megvendégeli az embert teával, elmondja az élete történetét, érdekes históriákkal kedveskedik.

Utazom az esti vonattal, persze fapadoson, Kalinyin városából Lihoszlavlba.

Beülök a kocsiba, és azonnal ismerkedem kupébeli szomszédaimmal. Beszélgetést kezdek. Jó vonat ez, mondom, nem késik soha. Az idő se rossz, mondom. Aztán meglehet, valaki azt is tudja, mikor érkezünk Lihoszlavlba és messze van-e a város az állomástól?

Az ablak mellett befészkelte magát egy öregasszony. Csak ül, hallgat, figyeli a tereferét, és nagy buzgalommal kebelezi a fehér cipót kolbásszal. Elhatároztam, hogy beszélgetésbe elegyedem vele.

— Hovavalósi a néni?

— Idevalósi volnék. Lihoszlavl mögött van a kolhozunk.

— Régen eljött a kolhozból?

— Hát, úgy két hónapja.

— Ojjé! És hová utazott?

— Az orvosokhoz, fiam, furton-furt az orvosokhoz utazom.

— Két teljes hónapon át?

Az volt a legcsodálatosabb, hogy az öregasszony egy cseppet sem hasonlított a beteg emberre.

— Két hónapja, fiam, két hónapja. Nem lehessen tenni semmit, muszáj...

— Persze, nem menyecske már a néni!...

— Nem arról van szó, fiam. Nem panaszkodom.

— Milyen orvosoknál tetszett lenni?

— Különbözőknél fiam, különbözőknél. Legeslegelőször Bologojeba utaztam. Van ott egy doktor. Fiatal az istenadta, de a reumatikus betegségekben nagy szakember. Szinte a kezével szedi ki a fájdalmat az ízületekből.

— Bizony, a reuma nem gyerekjáték.

— De nem ám. Azután elutaztam Torzsokba. Én mondom magának, van ott egy orvos, az szívspecialista. Tetszik tudni, meggyógyítja a szívet.

Az utasok csodálkozvas nézték a kicsattanóan piros arcú nénikét, aki ennyi komoly betegségben szenved. A beteg azonban dicséretes buzgalommal falatozta a fehér cipót kolbásszal továbbra is.

— Torzsok után — folytatta az öregasszony — útnak indultam Osztaskovóba.

— Hát oda mi célból?

— Megint csak az orvoshoz, fiam.

— Osztaskovóban milyen doktor van?

— Szemorvos, fiam.

Valamelyik utas hangosan nevetett. Valóban csodálatos öregasszony!

— Hát miféle betegsége van magának, szüle?

— Nekem-e? Úristen! Mi bajom lehetne nekem, édes gyermekem? Átugrottam a hetedik tízesen, de még nem fájt nekem soha a fejem se.

— Akkor mit utazgat az orvosokhoz?

— Nem a saját jószántomból, édes fiam, nem a saját jószántomból.

— Hanem?

— Meghívnak, én pedig utazom. Miért ne utaznék. Szeretem én a gyermekeimet!

(Oroszból fordította: Pogonyi Antal)

A kis természetbarátok

Sajdik Ferenc rajza

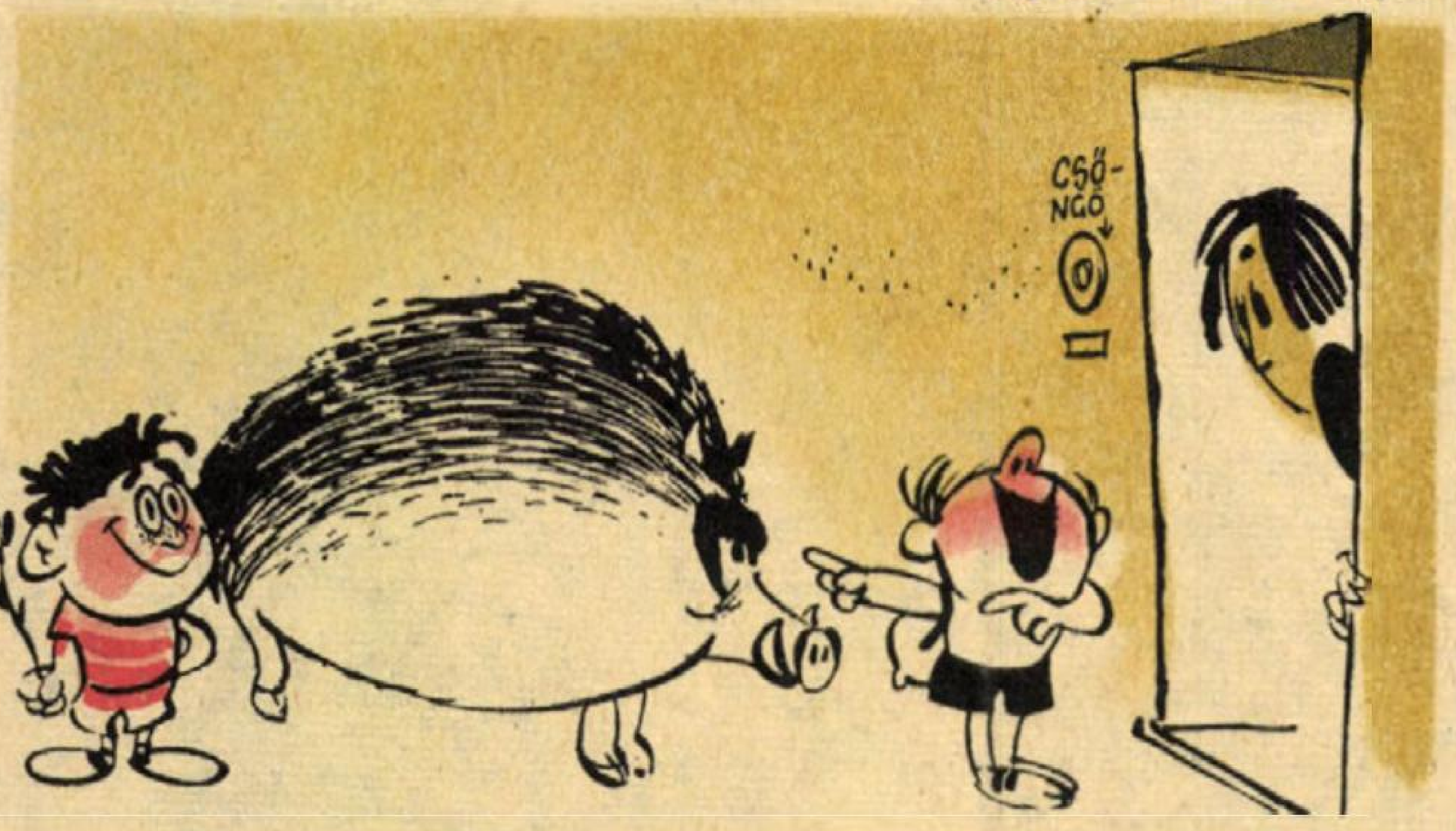

– Anyu, nézd, mit találtam az erdőben!

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP
Főszerkesztő: Tabi László. — Szerkesztő: Földes György. — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Csollány Ferenc. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. — 61.2579 — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Alkotmány utca 3. — Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850.